

Folkhälsoenkät Ung 2015

Ungdomars hälsa, levnads- och drogvanor i Jönköpings län

Innehåll

Om Folkhälsenkät Ung	4
Sammanfattning	4
Bakgrund och genomförande	5
Metod	5
Demografisk beskrivning	6
 Hälsa	 9
Psykisk hälsa	11
Existentiell hälsa	17
 Levnadsvanor	 23
Mat	23
Vardagsmotion och träning	24
Sömn	25
 Fritid och relationer	 28
Skärmtid	28
Kränkande behandling	30
Relationer	30
 Tobak, alkohol och narkotika	 32
Rökning	32
Snusning	35
E-cigarett	37
Vattenpipa	38
Alkohol	39
Narkotika	43
Ungdomars och föräldrars inställning till alkohol, narkotika och tobak	44
 Avslutningsvis	 48

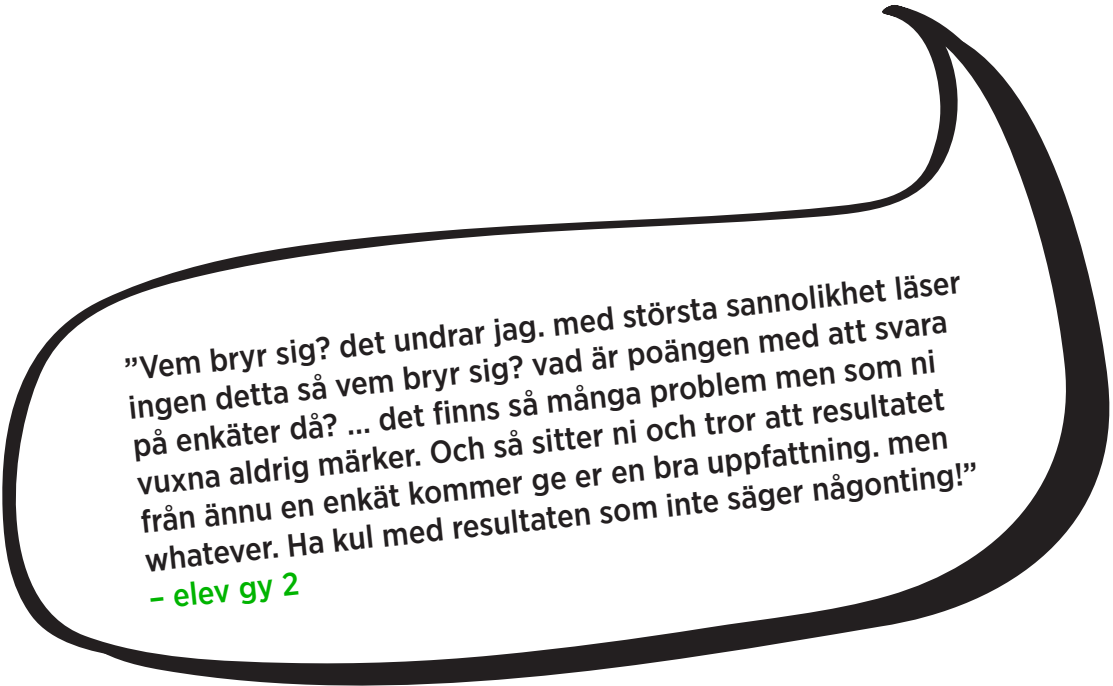
Tack

Ett stort tack till alla ungdomar som besvarade enkäten. Ni har bidragit med värdefull kunskap om hur ungdomar i Jönköpings län mår.

Ett stort tack riktas även till kommunsamordnare och skolpersonal och som har gjort genomförande av enkäten möjlig.

”jag tycker att det var en väldigt bra enkät som ställde väldigt bra frågor som verkligen handlar om vardagslivet just nu och hur man mår osv.” – elev åk 9

”Vem bryr sig? det undrar jag. med största sannolikhet läser ingen detta så vem bryr sig? vad är poängen med att svara på enkäter då? ... det finns så många problem men som ni vuxna aldrig märker. Och så sitter ni och tror att resultatet från ännu en enkät kommer ge er en bra uppfattning. men whatever. Ha kul med resultaten som inte säger någonting!”
– elev gy 2

Om Folkhälsoenkät Ung

Sammanfattning

Folkhälsoenkät Ung 2015 belyser ungdomars hälsa, levnads- och drogvanor och genomfördes hösten 2015 bland elever i årskurs nio och i år två på gymnasiet. Totalt svarade 77 % av länets niondeklassare och 62 % av de som går i årskurs två på gymnasiet på den webbaserade enkätundersökningen.

De allra flesta ungdomar uppger att de mår bra eller mycket bra, 74 % av tjejerna och 89 % av killarna i årskurs nio och 72 % av tjejerna och 85 % av killarna i år två på gymnasiet. Många trivs även med livet just nu, åtta av tio tjejer och nio av tio killar, i båda årskurserna. Varannan tjej i både årskurs nio och år två på gymnasiet känner sig stressad mer än en gång i veckan jämfört med cirka var femte kille. Tjejer upplever besvär av samtliga undersökta hälsobesvär i större utsträckning än killar. Skillnaderna i allmän hälsa samt psykiska och somatiska besvär är större mellan killar och tjejer än vad de är mellan olika socioekonomiska grupper. Det finns dock tydliga samband mellan vissa socioekonomiska faktorer och hälsa. Få faktorer visar på några samband med var ungdomarna själva eller deras föräldrar är födda. De som bor med båda sina föräldrar rapporterar generellt bättre hälsa, följt av de som bor växelvis hos sina föräldrar. Gruppen som har annat boende är troligen olika i årskurs nio och år två på gymnasiet och det är mer negativt att ha ett annat boende i årskurs nio jämfört med i år två på gymnasiet. Ungdomar vars båda föräldrar arbetar eller studerar rapporterar generellt bättre hälsa.

För första gången ställdes frågor om existentiell hälsa i Folkhälsoenkät Ung. Killarna svarade i större utsträckning än tjejerna, oavsett årskurs, att de känner att livet är meningsfullt, att livet har ett syfte, att de har en tro/övertygelse som ger tröst/lättnad och att de känner sig hoppfulla inför livet. Någon större skillnad mellan årskurserna ses inte. När det gäller existentiella frågor ser mönstren likadana ut som för den allmänna och psykosomatiska hälsan, med bättre existentiell hälsa bland ungdomar som bor med båda sina föräldrar och vars båda föräldrar arbetar eller studerar. Härkomst har endast samband med om man har en tro eller övertygelse som ger tröst/lättnad i vardagen.

Levnadsvanor som belyses i undersökningen är bland andra mat, motion och sömn. Av samtliga tjejer äter 55 % frukost varje dag jämfört med 58 % av killarna. Bland tjejerna äter fyra av tio äter frukt varje dag och sex av tio äter grönsaker varje dag, vilket är mer än killarna. Killarna äter däremot mer fisk än tjejerna. I Jönköpings län når cirka hälften av eleverna i årskurs nio och år två på gymnasiet rekommendationen om 60 minuters fysisk aktivitet per dag. Fler elever i årskurs nio (cirka 50 %) går eller cyklar en timme eller mer, 4-7 dagar i veckan, jämfört med eleverna i år två på gymnasiet (cirka 42 %). Eleverna i årskurs nio tränar också 2-3 gånger i veckan eller oftare, i högre utsträckning än de som går år två på gymnasiet och killarna tränar något mer än tjejerna. De flesta tonåringar behöver sova runt nio timmar per natt. I årskurs nio sover eleverna ca 7,6 timmar per vardagsnatt jämfört med 7,1 timmar per vardagsnatt bland eleverna i år två på gymnasiet. Under helgerna sover de flesta eleverna mer än nio timmar per natt.

Andel elever som röker i årskurs nio har fortsatt i en svagt nedåtgående trend, 10 % av tjejerna och 9 % av killarna klassas som rökare. I år två på gymnasiet röker 20 % av tjejerna jämfört med 21 % 2013. Bland killarna i år två på gymnasiet har andelen som röker ökat något sedan 2013 och är nu 23 %. Jönköpings län ligger, likt tidigare år, lägre än rikets värden. Andelen killar som snusar har ökat både i årskurs nio (från 9 % 2013 till 11 % 2015) och i år två på gymnasiet (från 19 % 2013 till 27 % 2015) jämfört med föregående mätning. Någon liknande trend ses inte nationellt. Tjejer i båda årskurserna ligger på en fortsatt låg nivå, även om tjejerna i år två på gymnasiet snusar i något högre utsträckning 2015 jämfört med föregående undersökning.

Andelen elever som någon gång rökt vattenpipa minskar bland samtliga elever, åtta av tio elever i årskurs nio har aldrig rökt vattenpipa. På gymnasiet har fler rökt vattenpipa jämfört med i årskurs nio och killarna i högre utsträckning än tjejerna.

Alkoholkonsumer är cirka 30 % av eleverna i årskurs nio, vilket är i nivå med föregående undersökning. Jönköpings län ligger fortfarande under rikets nivåer, dock ses en nedåtgående trend i andelen alkoholkonsumer på riksnivå som inte ses i Jönköpings län. Andelen elever som intensivkonsumerar alkohol är också i nivå med 2013 års siffror på 11 % bland tjejerna och 12 % bland killarna i årskurs nio. I gymnasiet är två år 62 % av killarna och 64 % av tjejerna alkoholkonsumer, vilket är i nivå med föregående mätning och som tidigare under rikssnittet. Andel elever som intensivkonsumerar alkohol har ökat något bland killar och är nu 45 %, någon ökning ses inte bland tjejerna där 35 % intensivkonsumerar alkohol. Av de elever (både i årskurs nio och i år två på gymnasiet) som blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar, är 15 procentenheter fler regelbundna alkoholkonsumer jämfört med de som inte blivit bjudna av sina föräldrar.

Andelen tjejer i årskurs nio som har blivit erbjudna att köpa eller få narkotika har minskat från 13 % (2013) till 8 % (2015). Bland killarna ses inte någon större skillnad, 15 % (2013) och 14 % (2015). Bland tjejerna i år två på gymnasiet har 20 % (19 % 2013) blivit erbjudna narkotika jämfört med 26 % (29 % 2013) av killarna. I årskurs nio har 1 % av tjejerna och 3 % av killarna använt narkotika. Det är något vanligare att de som går i år två på gymnasiet har använt narkotika, 6 % av tjejerna och 9 % av killarna. Vanligaste drogen som använts av eleverna är hasch/marijuana.

Bakgrund och genomförande

Ledningsgruppen för samverkan beslutade 2011 att en undersökning om ungdomars hälsa, levnads- och drogvanor ska genomföras i Jönköpings län vartannat år.

Sedan 2004 har en drogvaneundersökning genomförts i årskurs 9 i Jönköpings län. Ett utvecklingsarbete skedde 2011 så att enkäten även berörde hälsa och levnadsvanor. Sedan 2011 genomförs undersökningen vartannat år och sedan 2013 inkluderar enkäten elever både i årskurs 9 samt gymnasieelever, år 2. Folkhälsoenkät Ung har i sin nuvarande utformning genomförts 2011, 2013 och 2015.

En länsgemensam undersökning av ungdomars hälsa, levnads- och drogvanor ger en överblick av folkhälsan bland länets ungdomar samt generar möjlighet att kunna bedriva ett effektivt arbete inom folkhälsoområdet. Hur ungdomarna i Jönköpings län mår idag har betydelse för hur de mår i framtiden och även för hur befolkningen i länet mår.

Metod

Folkhälsoenkät Ung 2015 är en reviderad version av 2013 års enkät. Revideringen skedde i samråd med elevrepresentanter, kommunsamordnare från länets respektive kommuner, sakkunniga på sektionen för folkhälsa, Region Jönköpings län och Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Kommunsamordnarnas uppgift var att genomföra undersökningen i respektive kommun och har alltså fungerat som länk mellan skolorna och Region Jönköpings län. Undersökningen genomfördes som en webbenkät på skoltid under veckorna 42-48, 2015. Undersökningen är en totalundersökning bland de som går i årskurs nio (åk 9) samt år två på gymnasiet (gy 2). Varje kommun kunde utöver de obligatoriska årskurserna välja att lägga till fler årskurser på högstadiet och gymnasiet, vilket gjordes av fyra kommuner. I denna länsrapport redovisas resultaten för årskurs nio och år två på gymnasiet, på länsnivå. I bilaga 1 finns resultat på kommunnivå. I bilaga 2 finns enkäten i sin helhet.

Det totala antalet elever i länet uppgick vid tiden för undersökningen till 3741 i årskurs nio och 3845 i år två på gymnasiet, enligt kommunsamordnarna. Efter bortfiltrering av de enkäter som bedömts som oseriösa (43 enkäter (1,5 %) för årskurs nio och 34 enkäter (0,9 %) för år två på gymnasiet) var svarsfrekvensen för hela länet 77 % (2880 elever) i årskurs nio och 62 % (2 380 elever) i år två på gymnasiet. Svarsfrekvensen varierade mellan kommunerna från 61-95% i årskurs nio och 33-86% i år 2 på gymnasiet. Se *Tabell 1, sidan 6*.

Demografisk beskrivning

I Sverige och världen rapporteras en allt bättre hälsa i befolkningen generellt, men ökande skillnader mellan olika grupper i samhället. För att beskriva eventuella socioekonomiska skillnader i hälsa bland ungdomarna i Jönköpings län presenteras deras allmänna hälsotillstånd, psykiska och somatiska besvär samt svar på existentiella frågor fördelat på *härkomst*, med *vem man bor tillsammans* med respektive *föräldrarnas sysselsättning*.

Med *härkomst* avses var i världen man har sitt ursprung och definieras enligt följande (Se Tabell 2, sidan 7):

- Sverige: själv född i Sverige och minst en förälder född i Sverige
- Övriga Europa: själv född i Europa eller båda föräldrarna födda i Europa
- Övriga världen: själv född utanför Europa eller båda föräldrarna födda utanför Europa

Det fåtal individer som hamnar utanför dessa grupper finns ej med i sambandsanalyserna med allmänt hälsotillstånd, psykiska och somatiska besvär samt svar på existentiella frågor. Av de svarande ungdomarna i båda årskurserna hamnar drygt 80 % i kategorin Sverige. I kategorin Övriga Europa återfinns 8 % av de svarande eleverna och cirka 12 % i kategorin Övriga världen.

Vem man bor tillsammans delas in i fyra grupper; med båda sina föräldrar, växelvis hos sina föräldrar, med endast en förälder samt annat. I gruppen annat finns bland annat de som bor i familjehem samt på skolinternat eller elevhem. De flesta elever svarar att de bor tillsammans med båda sina föräldrar, 75 % av eleverna i årskurs nio och 70 % av eleverna i år två på gymnasiet. Fler elever i år två på gymnasiet bor på elevhem eller på annat sätt jämfört med eleverna i årskurs nio. Se Tabell 3, sidan 7.

Tabell 1. Antal och andel svarande elever per kommun.

Kommun	Årskurs 9			År 2 gymnasiet		
	Antal elever	Antal svarande	Svars-frekvens	Antal elever	Antal svarande	Svars-frekvens
Aneby	51	47	92,2	0	-	-
Eksjö	186	154	82,8	212	162	74,4
Gislaved	355	273	76,9	294	138	46,9
Gnosjö	128	121	94,5	87	75	86,2
Habo	110	78	70,9	0	-	-
Jönköping	1377	1050	76,3	1729	1207	69,8
Mullsjö	71	60	84,5	0	-	-
Nässjö	358	257	71,8	430	140	32,6
Sävsjö	134	82	61,2	71	50	70,4
Tranås	209	173	82,8	209	110	52,6
Vaggeryd	126	92	73,0	121	47	38,8
Vetlanda	271	213	78,6	345	243	70,4
Värnamo	365	280	76,7	347	208	59,9
Totalt	3741	2880	77,0	3845	2380	61,9

I Aneby, Habo och Mullsjö finns ingen gymnasieskola.

Föräldrarnas sysselsättning delas in i tre grupper; båda föräldrarna arbetar eller studerar, minst en förälder är arbetslös samt minst en förälder är sjukskriven. Det fåtal individer som har en arbetslös och en sjukskriven förälder har kategoriserats i gruppen minst en förälder är arbetslös. Har man bara en förälder har dennes sysselsättning gällt. Av de svarande eleverna har nio av tio föräldrar där båda studerar eller arbetar. En mindre del, 4 %, anger att de har minst en förälder som är arbetslös och 6 % av eleverna har minst en förälder som är sjukskriven. *Se Tabell 4.*

Tabell 2. Antal och andel (%) ungdomar fördelat på härkomst per åldersgrupp och kön.

	<i>Sverige</i>	<i>Övriga Europa</i>	<i>Övriga världen</i>
Skolår 9			
Tjejer	1123 (80,3%)	115 (8,2%)	161 (11,5%)
Killar	1100 (79,5%)	105 (7,6%)	179 (12,9%)
Skolår 2			
Tjejer	939 (81,2%)	87 (7,5%)	131 (11,3%)
Killar	935 (81,7%)	89 (7,8%)	121 (10,6%)

Tabell 3. Antal och andel (%) ungdomar fördelat på vem man bor tillsammans med per åldersgrupp och kön.

	<i>Båda sina föräldrar</i>	<i>Växelvís hos sina föräldrar</i>	<i>Bara en förälder</i>	<i>Annat</i>
Skolår 9				
Tjejer	1081 (75,0%)	161 (11,2%)	165 (11,5%)	34 (2,4%)
Killar	1075 (76,2%)	178 (12,6%)	124 (8,8%)	34 (2,4%)
Skolår 2				
Tjejer	829 (70,3%)	129 (10,9%)	147 (12,5%)	75 (6,4%)
Killar	823 (69,8%)	149 (12,6%)	118 (10,0%)	89 (7,5%)

Tabell 4. Antal och andel (%) ungdomar fördelat på föräldrarnas sysselsättning per åldersgrupp och kön.

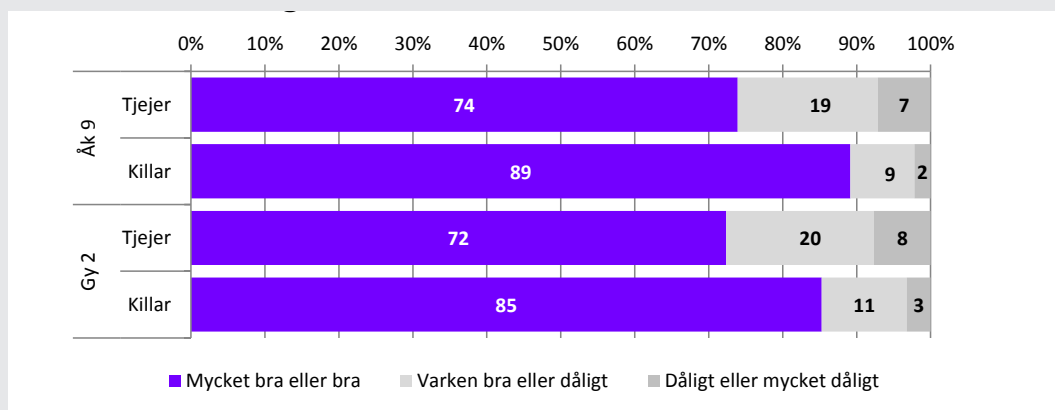
	<i>Båda föräldrarna arbetar eller studerar</i>	<i>Minst en förälder är arbetslös</i>	<i>Minst en förälder är sjukskriven</i>
Skolår 9			
Tjejer	1195 (88,7%)	62 (4,6%)	90 (6,7%)
Killar	1174 (90,7%)	52 (4,0%)	69 (5,3%)
Skolår 2			
Tjejer	1002 (89,3%)	48 (4,3%)	72 (6,4%)
Killar	989 (89,3%)	37 (3,3%)	81 (7,3%)

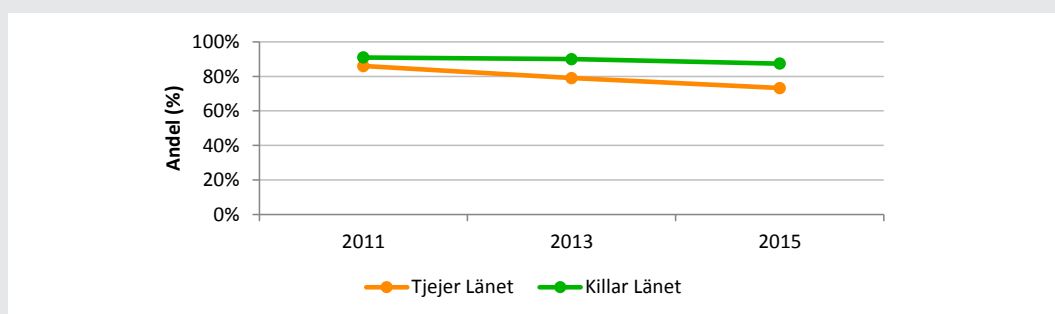
Hälsa

På frågan ”Hur mår du rent allmänt?” svarar de allra flesta ungdomar att de mår bra eller mycket bra. Killarna i både årskurs nio och gymnasiet år två svarar att de mår bättre i större utsträckning jämfört med tjejerna. *Se Figur 1.* En liknande trend ses nationellt där killar i årskurs nio rapporterar något bättre allmän hälsa jämfört med tjejerna². Den allmänna hälsan är något lägre bland elever i år två på gymnasiet jämfört med elever i årskurs nio, för både killar och tjejer. Den allmänna hälsa verkar sjunka även över tid för elever i årskurs nio³, och då främst bland tjejer. *Se Figur 2.*

Figur 1. Hur mår du rent allmänt?

Figur 2. Hur mår du rent allmänt? Andel elever som mår bra eller mycket bra - åk 9

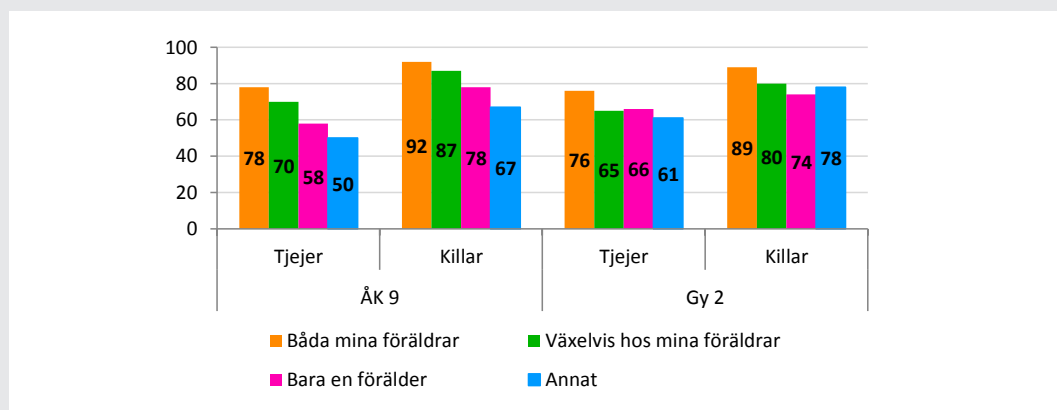

²Folkhälsomyndigheten, 2014. Skolbarns hälsovanor i Sverige 2013/14. (sid. 16) <http://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/18915/skolbarns-halsovanor-sverige-2013-14.pdf>

³För år två på gymnasiet finns endast två mätpunkter (2013 och 2015) vilket är för lite för att se någon trend.

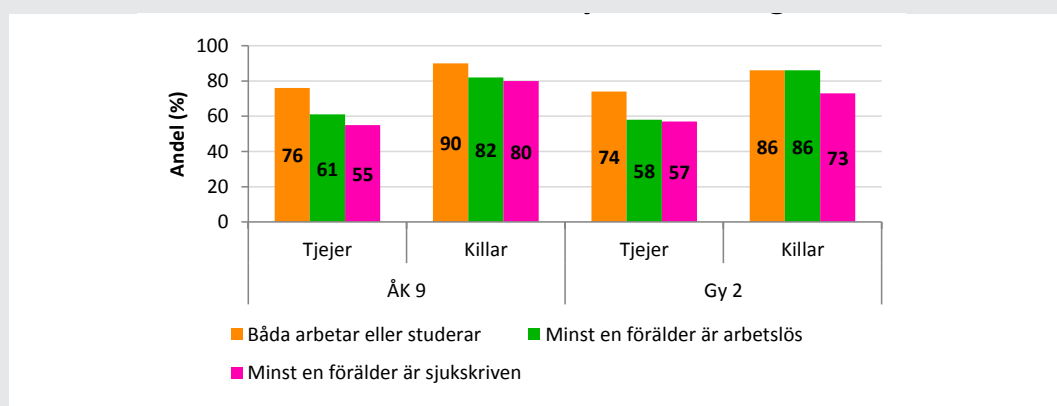
Det finns inga skillnader mellan ungdomar med olika härkomst vad gäller hur ungdomarna mår rent allmänt. Däremot finns skillnader mellan ungdomar som har olika boendeformer. Ungdomar som bor med båda sina föräldrar rapporterar bra eller mycket bra hälsa i störst utsträckning följt av de med växelvis boende. Skillnaderna är större i årskurs nio jämfört med de som går i år två på gymnasiet. *Se Figur 3.*

Figur 3. Andel som svarar bra eller mycket bra på frågan ”Hur mår du rent allmänt?” uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med.

Det finns också skillnader mellan ungdomar vilkas föräldrar har olika typer av sysselsättning. De vars båda föräldrar arbetar eller studerar rapporterar bra eller mycket bra allmän hälsa i större utsträckning än de som har minst en arbetslös eller minst en sjukskriven förälder. Skillnaderna är större bland tjejerna jämfört med killarna. *Se Figur 4.*

Figur 4. Andel som svarar bra eller mycket bra på frågan ”Hur mår du rent allmänt?” uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning.

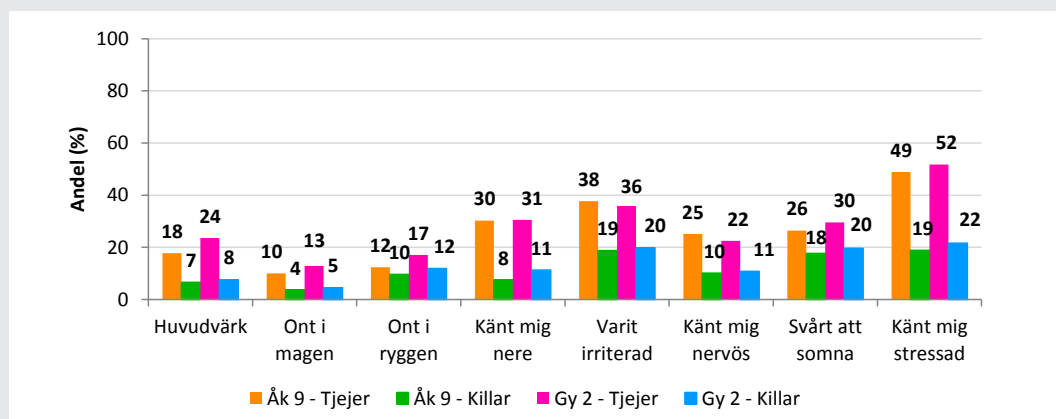
Psykisk hälsa

Psykisk hälsa handlar om hälsorelaterad livskvalitet där upplevt välbefinnande och funktion i dagliga aktiviteter ingår. Psykisk hälsa beskrivs ofta som att uppleva sin tillvaro som meningsfull, att kunna använda sina resurser väl och då anpassa sig till förändringar och hantera livets vanliga motgångar⁴. Begreppet psykisk ohälsa används ofta för att beskriva det motsatta, det vill säga ett lägre upplevt välbefinnande ofta kopplat till olika psykiska eller fysiska symptom. Ofta är dessa symptom relaterade till en situation som upplevs som påfrestande på olika sätt. Vanliga exempel på tillstånd som omfattas av begreppet psykisk ohälsa är nedstämdhet, oro och sömnsvårigheter. I begreppet ingår ofta även stress, vilket i sin tur kan trigga en upplevelse av exempelvis smärta. Fysiska symptom kan då vara ett uttryck för psykisk belastning⁵. Psykisk ohälsa kan i förlängningen leda till både psykiska och fysiska tillstånd av mer allvarlig art, varför det är viktigt att uppmärksamma symptom på ett tidigare stadium.

Den psykiska hälsan undersöks i Folkhälsoenkät Ung genom ett frågebatteri där både psykiska och somatiska besvär finns med. Frågan lyder "Hur ofta har du under de senaste sex månaderna haft följande besvär?", följt av uppräknningen huvudvärk, ont i magen, ont i ryggen, känt mig nere, varit irriterad eller på dåligt humör, känt mig nervös, känt mig stressad samt haft svårt att somna. Svarsalternativen sträcker sig från *sällan eller aldrig* till *i stort sett varje dag*.

När vi tittar på de som har haft besvär mer än en gång i veckan de senaste sex månaderna är det bland tjejer i årskurs nio vanligast att ha besvärats av stress, följt av irritation och nedstämdhet. Detsamma gäller för tjejer i årskurs två på gymnasiet. För killar i årskurs nio och i tvåan på gymnasiet är stress vanligast följt av irritation och att ha svårt att somna. För samtliga besvär har fler tjejer än killar uppgett frekventa problem. Störst är skillnaderna gällande stress där 49 % av tjejerna i årskurs nio och 52 % av tjejerna i år två på gymnasiet känt sig stressade mer än en gång i veckan jämfört med 19 % av killarna i årskurs nio och 22 % av killarna i år två på gymnasiet. Se Figur 5.

Figur 5. Har upplevt besvär mer än en gång i veckan de senaste sex månaderna.

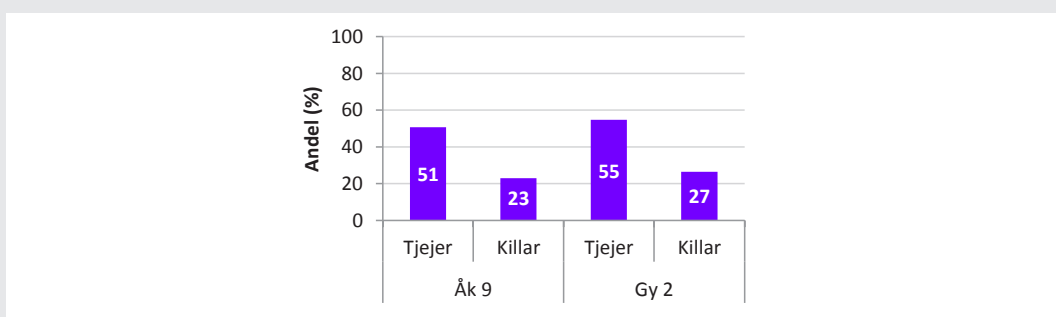
⁴SKL, 2016. Psykisk hälsa. <http://skl.se/halsasjukvard/psykiskhalsa.229.html>,

⁵Folkhälsomyndigheten, 2014. Skolbarns hälsovanor i Sverige 2013/14. (sid. 17)

⁶Folkhälsomyndigheten, 2014. Skolbarns hälsovanor i Sverige 2013/14 (sid. 27).

Många elever uppger att de har fler än ett besvär. Av flickorna har 51 % av de som går i årskurs nio och 55 % av de som går år två på gymnasiet haft två eller fler besvär, mer än en gång i veckan de senaste sex månaderna. Killarna svara att de i lägre grad har två eller fler besvär, 23 % i årskurs nio och 27 % i år två på gymnasiet. I liknande analyser för riket (2013/14), är motsvarande andelar i årskurs nio 57 % för flickor och 31 % för pojkar⁶. För år två på gymnasiet finns inga jämförande siffror på nationell nivå. *Se Figur 6.*

Figur 6. Minst två psykosomatiska besvär en gång i veckan eller oftare.

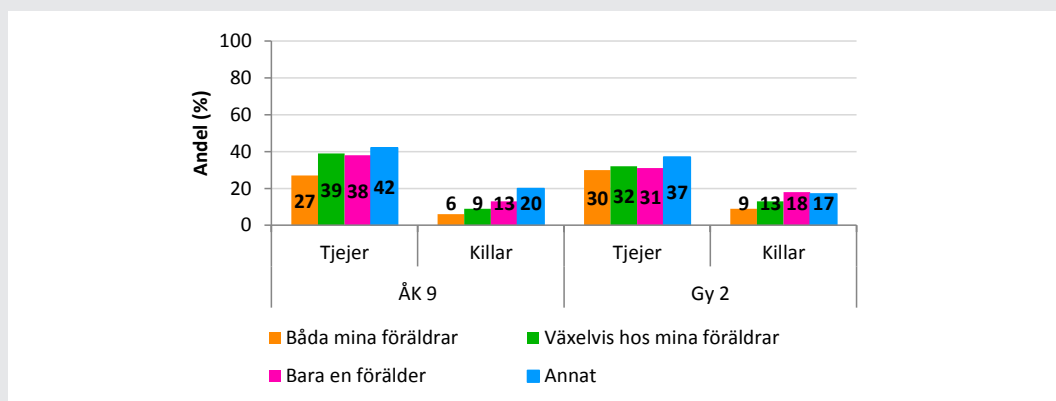
För besvär av huvudvärk finns inga tydliga skillnader mellan ungdomar med olika härkomst, men det finns en tendens till att tjejer med svensk härkomst rapporterar huvudvärk mer än en gång i veckan i något högre utsträckning än övriga. Bland killarna finns inga skillnader. När det gäller boendeform finns inga konsekventa skillnader. Det finns tendenser till att ungdomar vars båda föräldrar arbetar eller studerar rapporterar huvudvärk mer än en gång i veckan i lägre utsträckning än de som har minst en arbetslös eller sjukskriven förälder.

Det är väldigt få, framför allt killar, som rapporterar besvär med *ont i magen*, varför det inte är möjligt att dela upp det på socioekonomiska variabler.

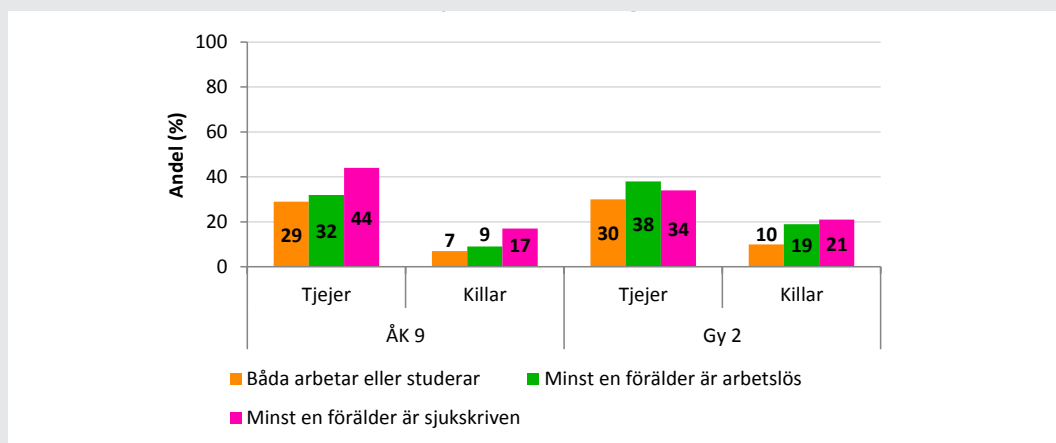
Det finns inga samband mellan härkomst och förekomst av *ont i ryggen*. Det finns inte heller några konsekventa samband mellan boendeform och ont i ryggen. Det finns tendenser att ungdomar vars båda föräldrar arbetar eller studerar rapporterar besvär i lägre utsträckning.

Det finns inga skillnader i andel som *känt sig nere* mer än en gång i veckan mellan ungdomar med olika härkomst. Däremot finns det skillnader mellan ungdomar med olika boendeformer respektive föräldrarnas sysselsättning. Ungdomar som bor med båda sina föräldrar respektive vilkas båda föräldrar arbetar eller studerar rapporterar besvär i lägst utsträckning. *Se Figur 7 och Figur 8, sidan 14.*

Figur 7. Andel som känt sig nere mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med.

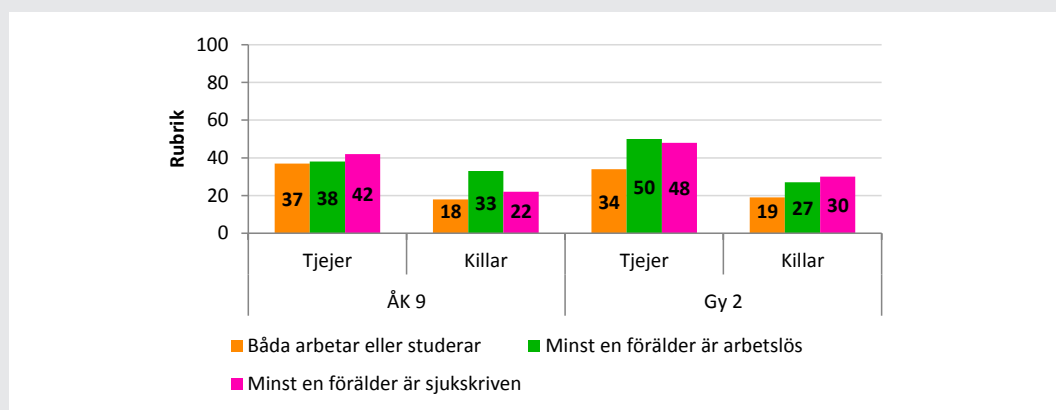
Figur 8. Andel som känt sig nere mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning.

Om man varit irriterad mer än en gång i veckan har inga tydliga samband med härkomst. Det finns tendenser till att ungdomar med svensk härkomst varit irriterade i något större utsträckning. Det finns också tendenser till att ungdomar som bor med båda sina föräldrar rapporterar besvär i lägre utsträckning än övriga. Ungdomar vars båda föräldrar arbetar eller studerar rapporterar besvär i lägre utsträckning än de som har minst en arbetslös eller sjukskriven förälder. Det gäller alla grupper förutom tjejer i årskurs nio. Se Figur 9, sidan 15.

Det finns inga skillnader mellan grupper med olika härkomst i skolår nio för att ha känt sig nervös, medan det i år två på gymnasiet finns tendenser till att tjejer med härkomst i övriga Europa samt killar med härkomst i övriga världen rapporterar att man känt sig nervös mer än en gång i veckan i högre utsträckning. Mellan ungdomar med olika boendeformer finns inga skillnader. När det gäller föräldrarnas sysselsättning finns tendenser att ungdomar vars båda föräldrar arbetar eller studerar rapporterar besvär i lägre utsträckning.

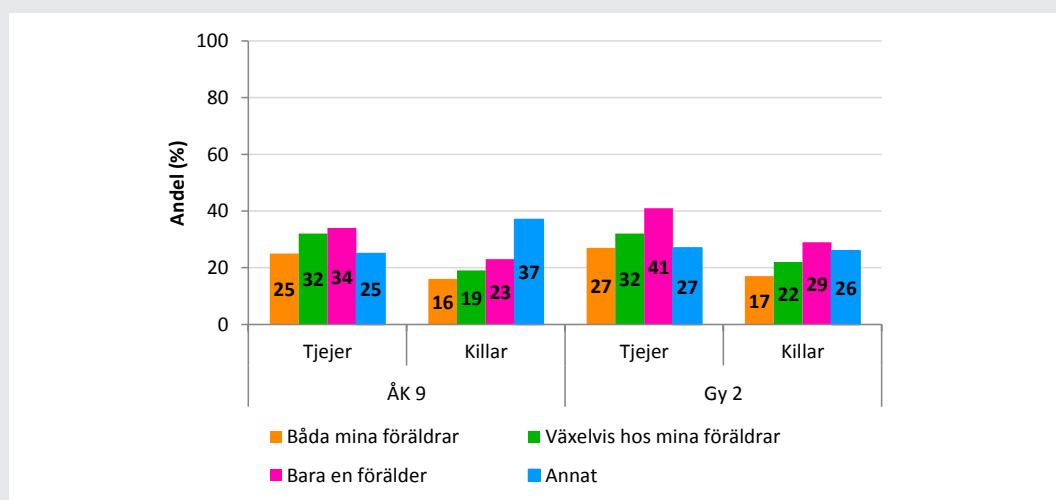
Figur 9. Andel som varit irriterade mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning.

Tjejer i årskurs nio med svensk härkomst samt killar i år två på gymnasiet med härkomst i övriga världen rapporterar att man *känt sig stressad* mer än en gång i veckan i högre utsträckning än övriga grupper. När det gäller boendeformer rapporterar killar i årskurs nio med annat boende mer besvär än övriga grupper, för övrigt är det små skillnader. Ungdomar i årskurs nio med minst en sjukskriven förälder tenderar att rapportera att man känt sig stressad i något större utsträckning.

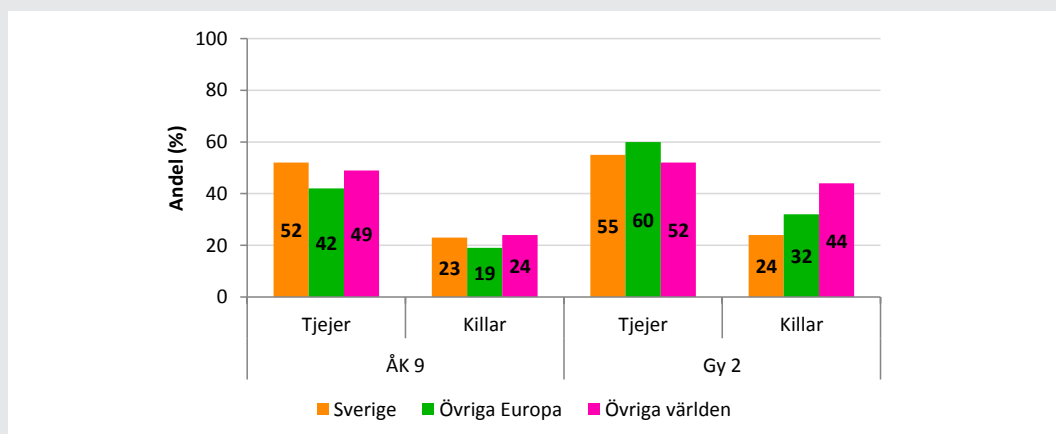
Det finns skillnader i att *ha svårt att somna* mellan framför allt killar med olika härkomst vad gäller om man har haft svårt att somna mer än en gång i veckan. Killar födda i övriga världen rapporterar i högst utsträckning besvär. Det finns skillnader mellan ungdomar med olika boendeformer. Sambanden ser lite olika ut mellan killar och tjejer och mellan åldersgrupperna, men ungdomar som bor med båda sina föräldrar rapporterar besvär i lägst utsträckning. Det finns inga konsekventa skillnader mellan ungdomar vars föräldrar har olika sysselsättning. *Se Figur 10.*

Figur 10. Andel som haft svårt att somna mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med.

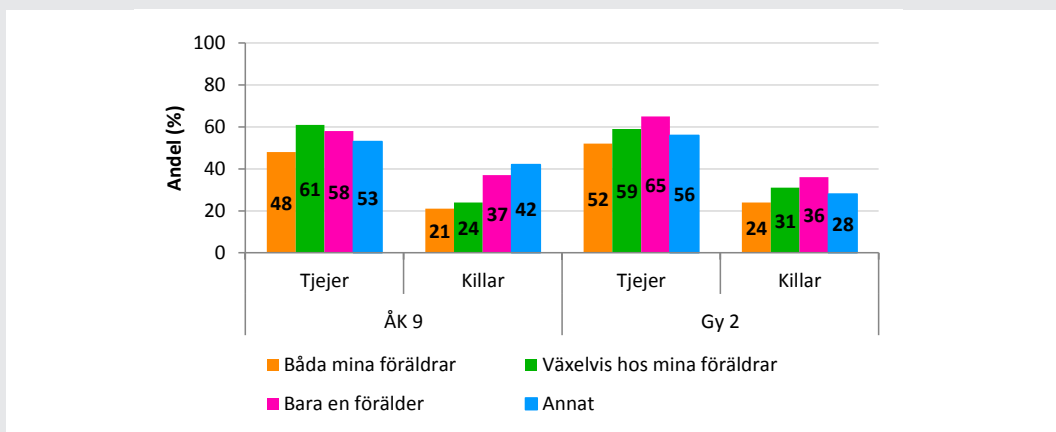

Tittar man på andelen som har rapporterat *minst två av ovanstående besvär* mer än en gång i veckan finns inga konsekventa samband med härkomst bland tjejerna. I år två på gymnasiet rapporterar killar med svensk härkomst besvär i lägst utsträckning följt av de med härkomst i övriga Europa och övriga världen. När det gäller boendeform rapporterar ungdomar som bor med båda sina föräldrar besvär i lägst utsträckning. Ungdomar vars båda föräldrar arbetar eller studerar rapporterar besvär i lägst utsträckning, framför allt bland pojkar i år två på gymnasiet. Se Figur 11–13, sidorna 16–17.

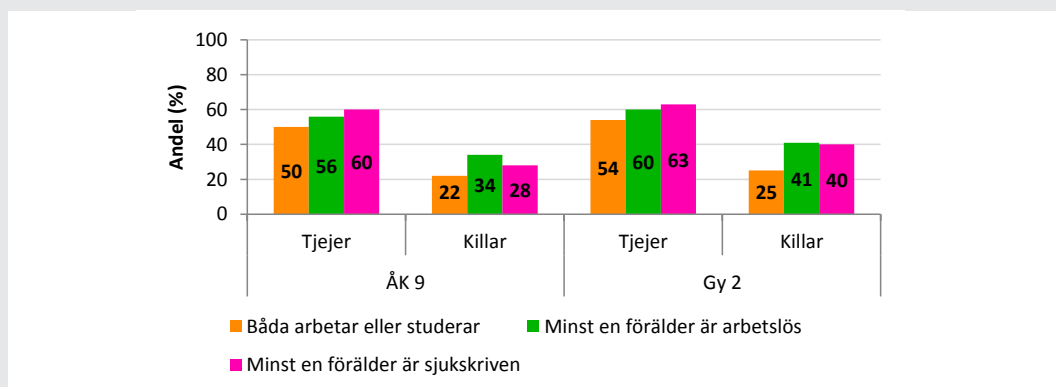
Figur 11. Andel som rapporterar minst två psykosomatiska besvär mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och härkomst.

Figur 12. Andel som rapporterar minst två psykosomatiska besvär mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med.

Figur 13. Andel som rapporterar minst två psykosomatiska besvär mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning.

"...nu jag är inne i en period med mycket prov o läxor. just nu är jag liksom stressad och tycker livet och skolan suger. men jag menar när det är "som vanligt" älskar jag allt" - elev åk 9

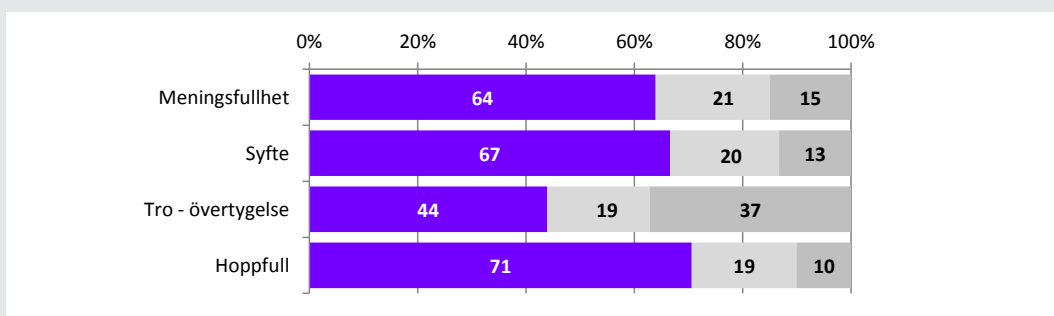
"Många mår dåligt även om vi inte berättar de" - elev åk 9

"Ni frågade inte varför man kände sig stressad, och av vilken anledning man skolkar. Jag är stressad på grund av allt skolarbete man får ta med sig hem oavsett hur mycket man arbetar på lektionen...". - elev gy 2

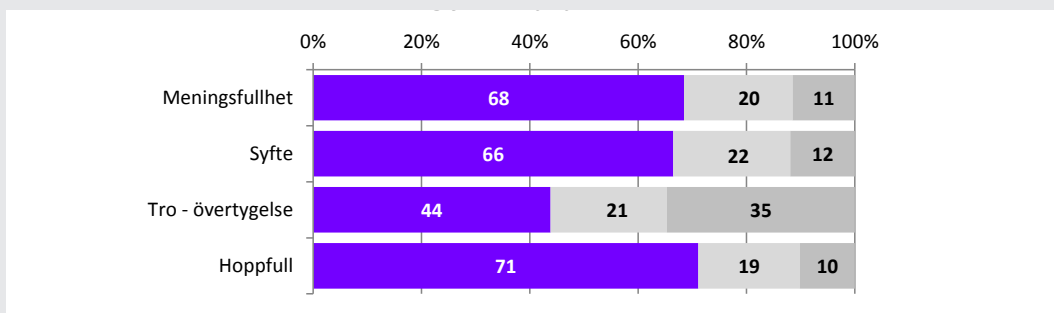
Existentiell hälsa

För första gången ställdes frågor om existentiell hälsa i Folkhälsoenkät Ung. Eleverna svarade på hur väl följande påståenden stämmer; "Jag upplever att mitt liv är meningsfullt", "Jag upplever att mitt liv har ett syfte", "Jag har en tro eller övertygelse som ger mig tröst/lättnad i vardagen" och "Jag är hoppfull inför mitt liv". Killar svarar i större utsträckning än tjejer, oavsett årskurs, att påståendena stämmer precis eller ganska bra. Det är tydligt att uppfattningar likt dessa generellt inte skiljer sig mellan elever i årskurs nio och år två på gymnasiet. Bland tjejerna är det något färre bland de som går i årskurs nio, 64 % som upplever meningsfullhet jämfört med de som går i år två på gymnasiet, 68 %. För de övriga påståendena svarar tjejerna i stort sett lika i årskurs nio och år två på gymnasiet. För killarna är det något färre som svarar positivt på påståendena i år två på gymnasiet jämfört med årskurs nio. *Se Figur 14–17, sidorna 18–19.*

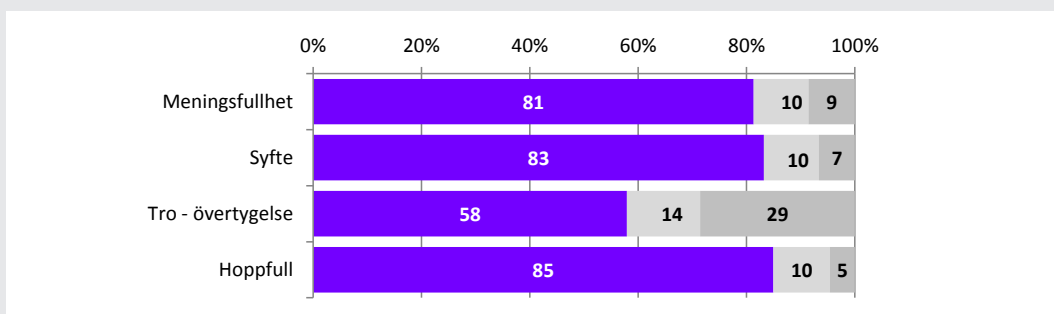
Figur 14. Hur väl stämmer påståendena kring existentiell hälsa? åk 9 - tjejer.

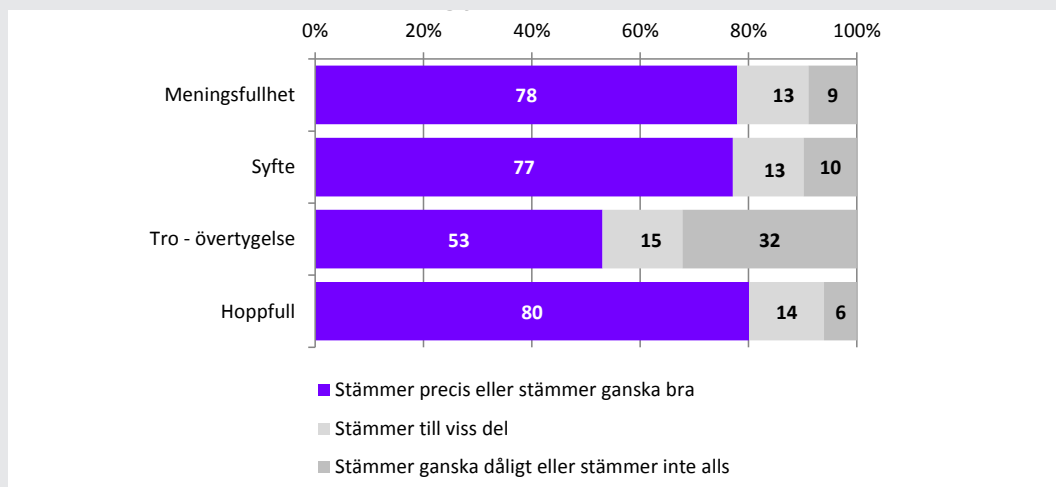
Figur 15. Hur väl stämmer påståendena kring existentiell hälsa? gy 2 - tjejer.

Figur 16. Hur väl stämmer påståendena kring existentiell hälsa? åk 9 - killar.

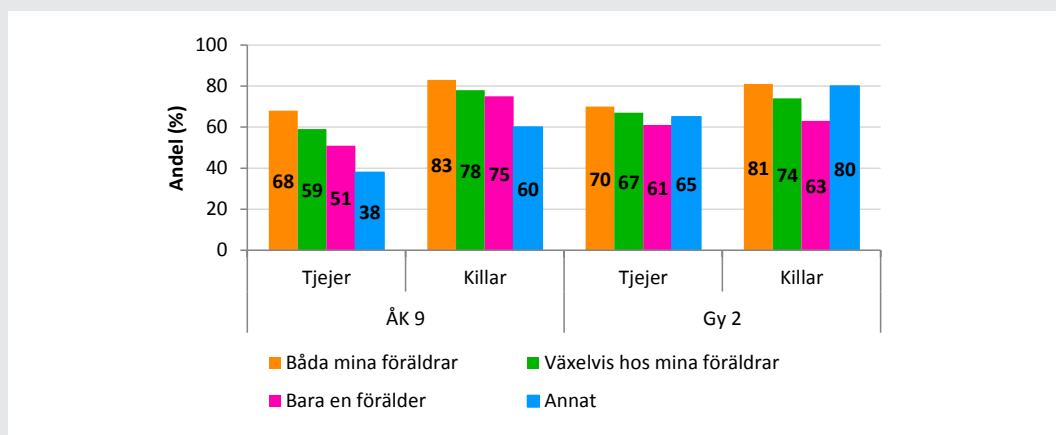

Figur 17. Hur väl stämmer påståendena kring existentiell hälsa? gy 2 - killar.

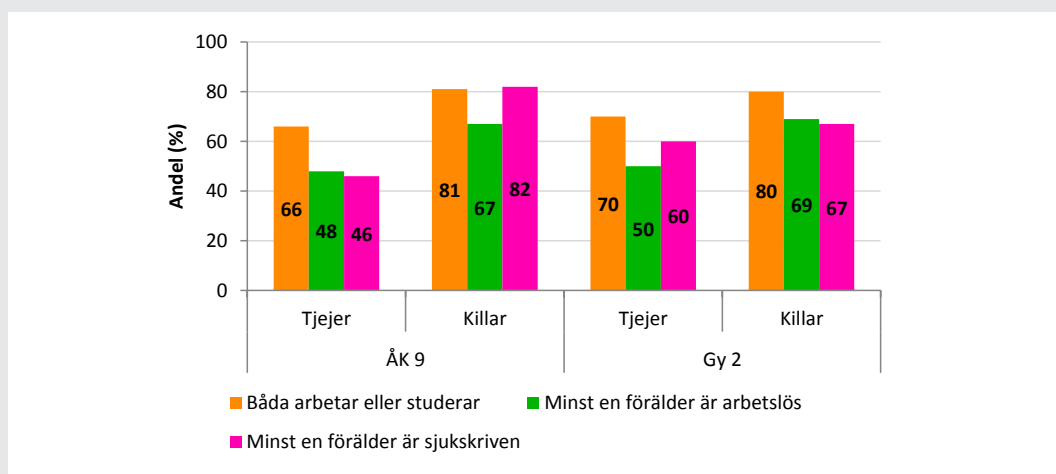
Om man *upplever sitt liv som meningsfullt* har inga samband med härkomst. Ungdomar som bor med båda sina föräldrar rapporterar i högst utsträckning att de upplever sitt liv som meningsfullt. De som har annat boende i årskurs nio svarar i lägst utsträckning att man upplever sitt liv som meningsfullt. Ungdomar vars båda föräldrar arbetar eller studerar rapporterar i högst utsträckning att man upplever sitt liv som meningsfullt. Se Figur 18. Se Figur 19, sidan 20.

Figur 18. Andel som upplever sitt liv som meningsfullt uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med.

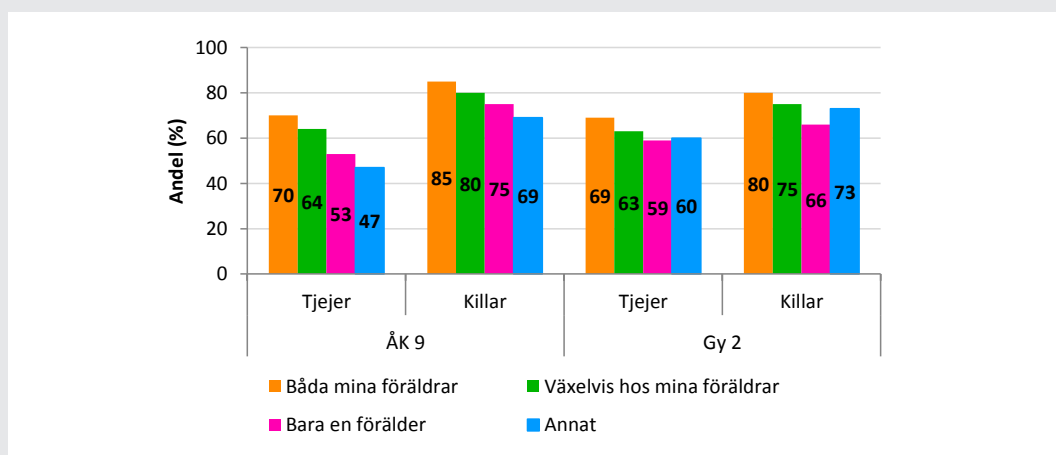
”Jag är bara osäker på vad jag vill bli i framtiden men det löser sig nog!”
- elev åk 9

Figur 19. Andel som upplever sitt liv som meningsfullt uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning.

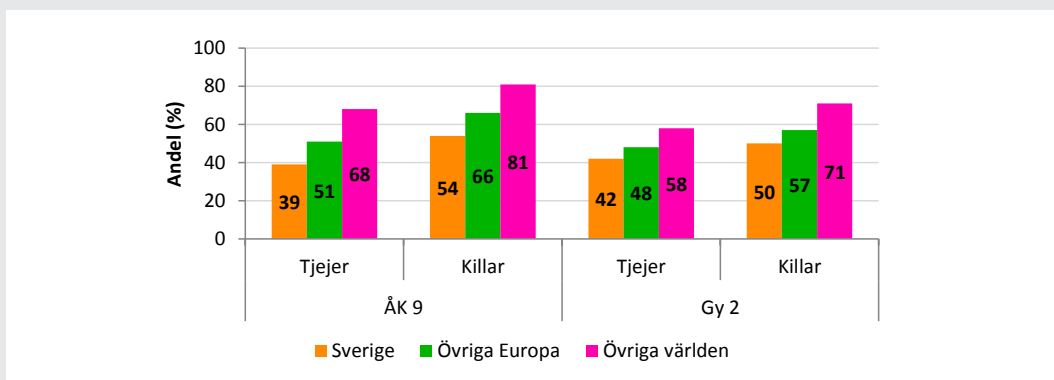
Det finns inga samband mellan om man upplever att *ens liv har ett syfte* och härkomst. Ungdomar som bor med båda sina föräldrar svarar i högst utsträckning att de upplever att deras liv har ett syfte följt av de som bor växelvis hos sina föräldrar. Ungdomar vars båda föräldrar arbetar eller studerar rapporterar i högre utsträckning att man upplever att ens liv har ett syfte jämfört med övriga, förutom bland killar i årskurs nio. *Se Figur 20.*

Figur 20. Andel som upplever att ens liv har ett syfte uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med.

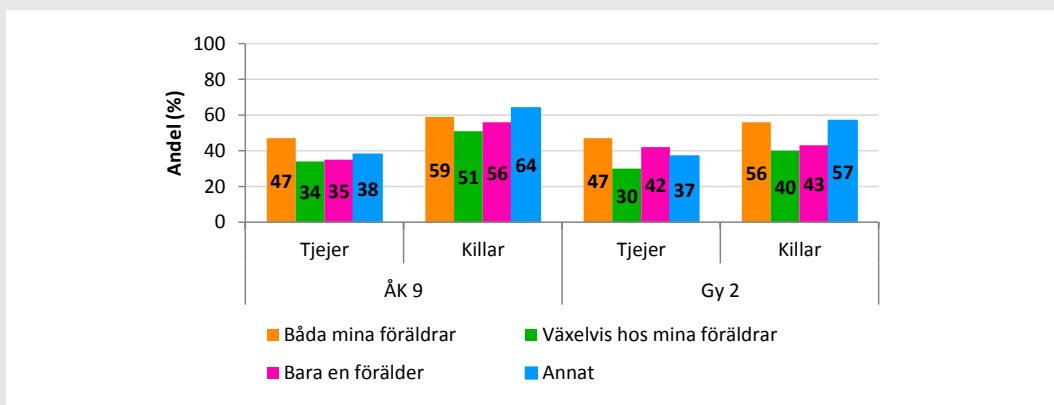

Det finns tydliga samband mellan härkomst och om man *har en tro eller övertygelse som ger tröst/lättnad i vardagen*. Ungdomar med härkomst utanför Europa rapporterar i högst utsträckning att de har en sådan tro, följt av ungdomar med härkomst i övriga Europa och de med svensk härkomst. Ungdomar som bor växelvis eller med bara en förälder rapporterar att de har en tro eller övertygelse i lägre utsträckning än de som bor tillsammans med båda sina föräldrar eller har annat boende (killar). Det finns inga skillnader vid indelning efter föräldrarnas sysselsättning. Se Figur 21 och 22.

Figur 21. Andel som har en tro eller övertygelse som ger tröst/lättnad i vardagen uppdelat på ålder, kön och härkomst.

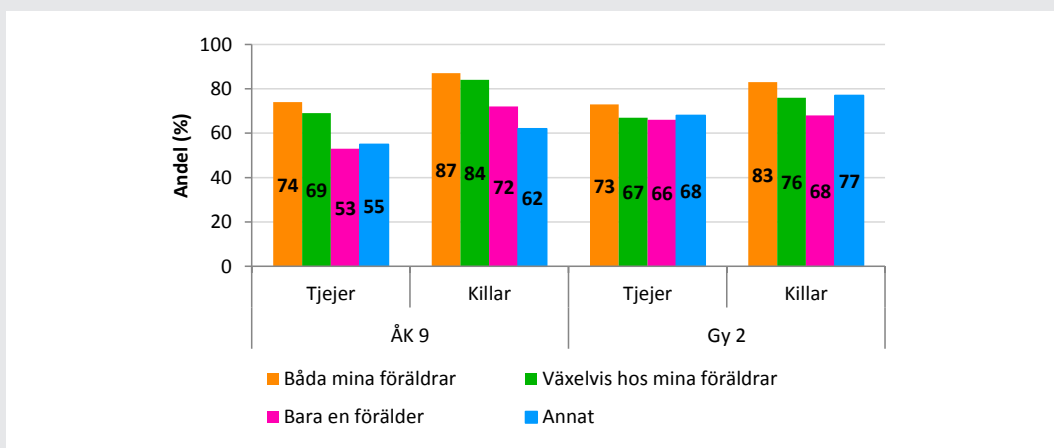

Figur 22. Andel som har en tro eller övertygelse som ger tröst/lättnad i vardagen uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med.

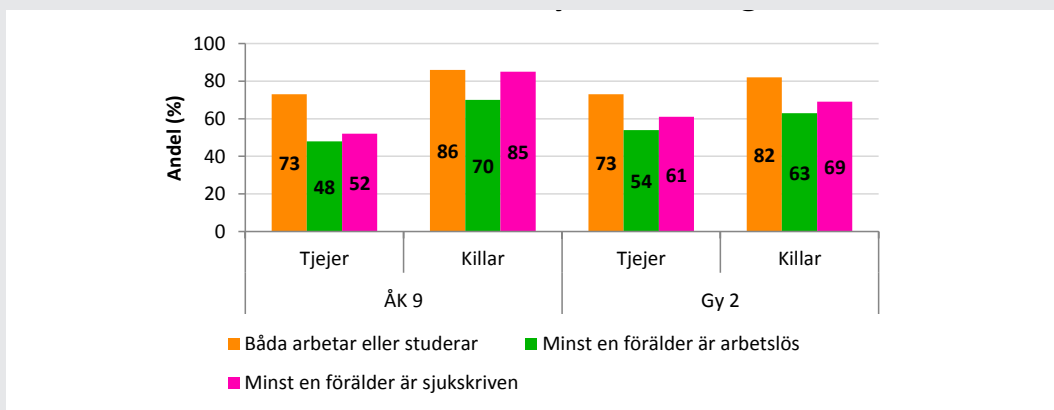

Om man är *hoppfull inför sitt liv* har inga samband med härkomst. Det finns skillnader mellan ungdomar med olika boendeformer där de som bor med båda sina föräldrar i högre utsträckning rapporterar att de är hoppfulla inför sitt liv. Skillnaderna är större i årskurs ni jämfört med år två på gymnasiet. Även föräldrarnas sysselsättning har samband med om man är hoppfull inför sitt liv. Ungdomar vars båda föräldrar arbetar eller studerar svarar i högst utsträckning att de är hoppfulla inför sitt liv. Se Figur 23 och Figur 24.

Figur 23. Andel som är hoppfulla inför sitt liv uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med.

Figur 24. Andel som är hoppfulla inför sitt liv uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning.

Levnadsvanor

Med levnadsvanor menar vi de vanor som har stor betydelse för vår hälsa, så som mat, motion och sömn⁷. Levnadsvanorna påverkas av kultur och tradition och varierar med ekonomiska villkor och socioekonomisk tillhörighet. Att tidigt, i barn- och ungdomsåren, skapa goda levnadsvanor har betydelse för både den psykiska och fysiska hälsan under hela livet⁸.

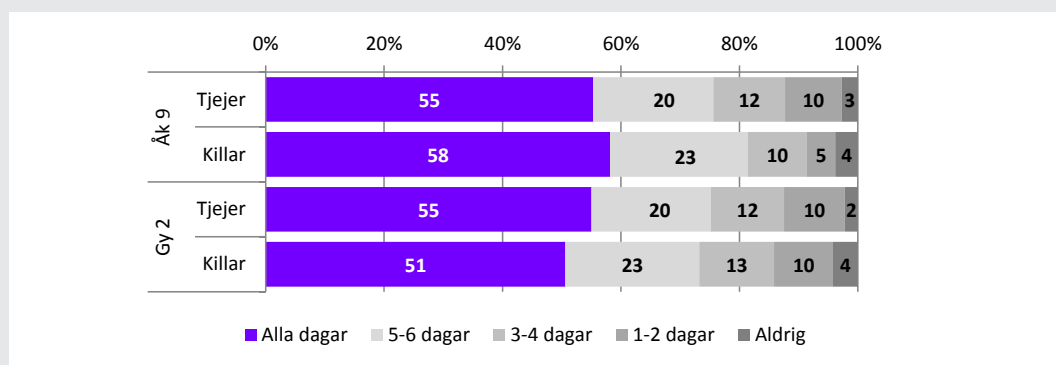
Mat

Bra matvanor har stor betydelse för barns och ungas utveckling och hälsa, både på lång och kort sikt. Hela kroppen fungerar bättre om man äter regelbundet - frukost, lunch, middag och något bra mellanmål däremellan⁹. Av tjejerna både i årskurs nio och år två på gymnasiet är det 55 % som äter frukost varje dag. Killarna i årskurs nio äter i något högre utsträckning frukost varje dag (58 %) jämfört med killarna i år två på gymnasiet (51 %). Av tjejerna, både i årskurs nio och i år två på gymnasiet, äter 38-39 % frukt dagligen, motsvarande bland killarna är 25-26 %. Även när det gäller grönsaker äter tjejerna mer än killarna, 60-64 % av tjejerna äter grönsaker varje dag jämfört med 41-44% av killarna. Fyra av tio elever i årskurs nio och år två på gymnasiet äter fisk eller skaldjur några gånger i veckan eller oftare. Killarna äter något mer fisk och skaldjur än tjejerna.

Killarna dricker mer läsk än tjejerna, varannan kille dricker läsk några gånger i veckan eller oftare jämfört med var fjärde tjej, både i årskurs nio och år två på gymnasiet. Ungefär hälften av ungdomarna i årskurs nio och år två på gymnasiet äter godis, chips, glass eller fikabröd några gånger i veckan eller oftare.

De flesta elever, sju av tio, anser att det är viktigt eller mycket viktigt att äta hälsosam mat, tjejerna i något högre utsträckning än killarna. *Se Figur 25. Se Figur 26, sidan 25.*

Figur 25. Hur många dagar per vecka äter du frukost?

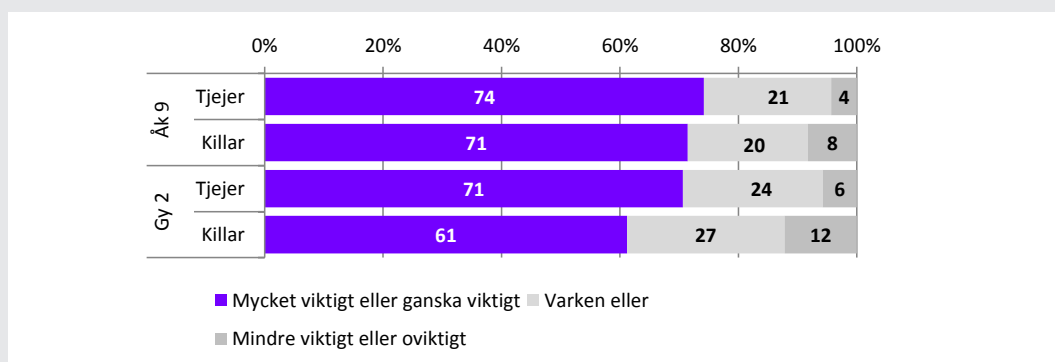

⁷Folkhälsomyndigheten. Levnadsvanor. <http://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/statistik-och-undersokningar/enkater-och-undersokningar/nationella-folkhalsoenkaten/levnadsvanor/>

⁸Folkhälsomyndigheten. Barns och ungas hälsa. <http://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/livsvillkor-och-levnadsvanor/barns-och-ungas-halsa/>

⁹Livsmedelsverket. Kostråd och matvanor, barn 2-17 år.

Figur 26. Hur viktigt är det för dig att äta hälsosam mat?

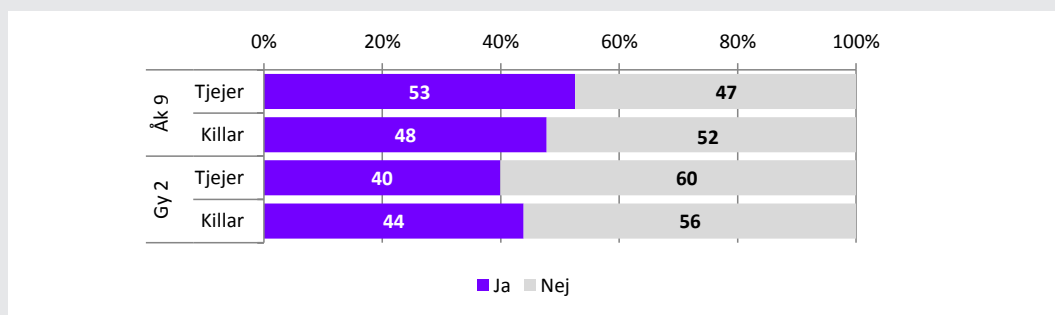

Vardagsmotion och träning

Den nordiska rekommendationen för fysisk aktivitet för barn och unga är: ”Minst 60 minuters fysisk aktivitet per dag, både med måttlig och hög intensitet”¹⁰. I Jönköpings län når cirka hälften av eleverna i årskurs nio och år två på gymnasiet rekommendationen. I denna undersökning skiljer vi på vardagsmotion och träning. Vardagsmotion fångades genom frågan ”Hur ofta går eller cyklar du en timme eller mer per dag? (Tiden behöver inte vara sammanhängande)”. Eleverna i årskurs nio rapporterar i något högre grad (48-53%) att de går eller cyklar en timme eller mer per dag, 4-7 dagar per vecka, jämfört med eleverna i år två på gymnasiet (40-44%). Det samma gäller för träning som fångades genom frågan ”Hur ofta tränar du på fritiden i minst 30 minuter, så att du blir andfådd och svettas?”. Sju av tio elever i båda åldersgrupperna tränar 2-3 gånger per vecka eller oftare, eleverna i årskurs nio tränar i något högre utsträckning än de som går år två på gymnasiet och killar i något högre utsträckning än tjejer.

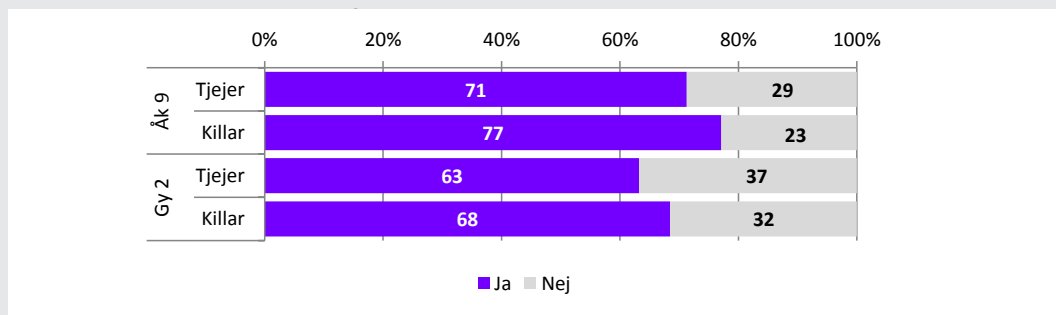
För eleverna i år två på gymnasiet har andelen som går eller cyklar en timme eller mer per dag, 4-7 dagar per vecka och andelen som tränar 2-3 gånger per vecka eller oftare minskat något sedan föregående mätning (2013), både bland killar och tjejer. Andelen elever som tränar minst 30 minuter, 2-3 gånger i veckan eller oftare har ökat något sedan föregående mätning bland killar i årskurs nio, för tjejerna i årskurs nio ses inga skillnader jämfört med 2013 års undersökning. Bland eleverna i år två på gymnasiet har andelen som tränar minst 30 minuter, 2-3 gånger i veckan eller mer minskat något bland både tjejer och killar sedan föregående mätning då andelen var 68 % bland tjejerna och 72 % bland killarna. Se Figur 27. Se Figur 28, sidan 26.

Figur 27. Andel elever som går eller cyklar en timme eller mer per dag, 4-7 dagar i veckan.

¹⁰Folkhälsomyndigheten, rekommendationer. <http://www.folkhalsomyndigheten.se/far/rekommendationer/>

Figur 28. Andel elever som tränar på fritiden, minst 30 minuter, 2-3 gånger per vecka eller oftare.

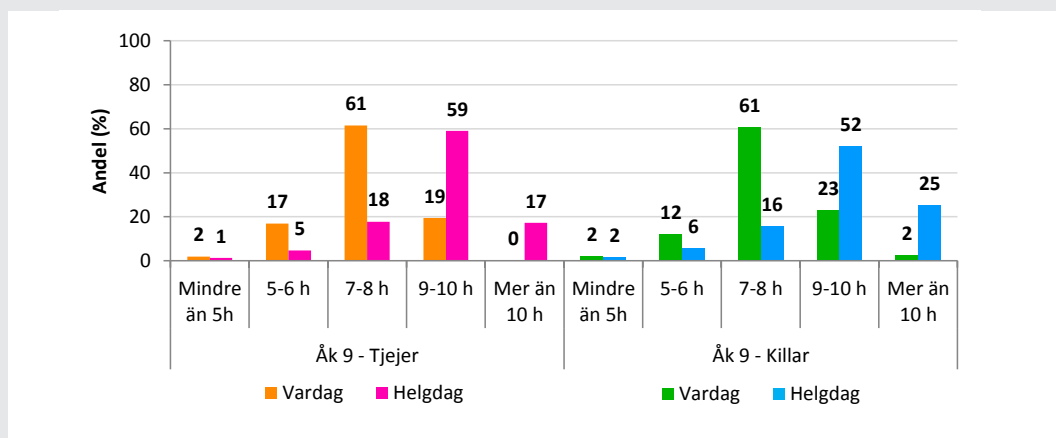
Sömn

Goda sömnvanor är en viktig del av en bra livsstil. Barn och ungdomar behöver sömn för att hjärnan och kroppen ska kunna växa, läka skador och återhämta sig. De flesta tonåringar behöver sova omkring nio timmar per dygn, men många sover mindre än så¹¹. Även i Folkhälsoenkät ung ser vi att eleverna sover mindre än nio timmar per natt under vardagarna. I årskurs nio sover tjejerna i snitt 7,5 timmar per vardagsnatt och killarna 7,8 timmar per vardagsnatt. Bara en av fem i årskurs nio sover 9-10 timmar per vardagsnatt. På helgerna är snittet 9,3 timmar för tjejer och 9,6 timmar för killar.

Eleverna i år två på gymnasiet sover något mindre i snitt per natt än eleverna i årskurs nio. Tjejerna sover ca 7,1 timmar per natt och killarna 7,2 timmar per natt under vardagarna. Under helgerna sover tjejerna 9,2 timmar per natt och killarna 9,5 timmar per natt.

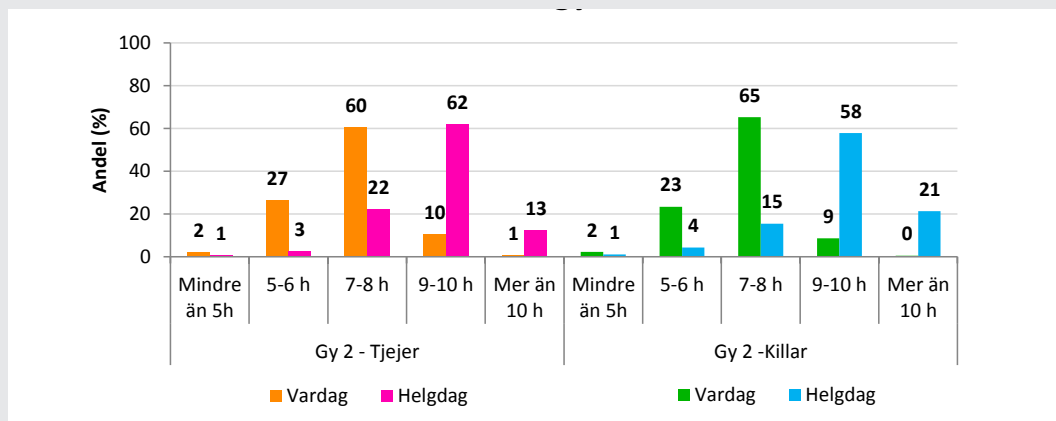
Se Figur 29. Se Figur 30, sidan 27.

Figur 29. Hur många timmar per natt brukar du sova? (åk 9)

¹¹1177, Sömn, Tonåringar 13-18 år. <http://www.1177.se/Tema/Barn-och-foraldrar/Mat-somn-och-praktiska-rad/Skrik/Barn-och-somn/>, <http://www.1177.se/Tema/Barn-och-foraldrar/Vaxa-och-utvecklas/Barn-och-unga-13-18-ar/Barnets-utveckling-13-18-ar/>

Figur 30. Hur många timmar per natt brukar du sova? (gy 2)

”Vi lever i en fitnesshets” - elev gy 2

”Hur ofta måste man träna för att kroppen ska må bra?”
- elev gy 2

Fritid och relationer

Skärmtid

Medieanvändning och skärmtid och dess förhållande till hälsa bland ungdomar är omdiskuterat. Kopplingar har gjorts mellan hög skärmtid och fysisk inaktivitet samt osunda matvanor¹². Den nationella studien Skolbarns hälsovanor¹³ visar att de som tillbringar fyra timmar eller mer framför datorn (inkl. surfplattor och smartphones) i större utsträckning anger att de har minst två psykosomatiska besvär i veckan, jämfört med dem som ägnar högst tre timmar per dag åt dessa medier. Samtidigt finns positiva samband där man menar att medieanvändning kan främja sociala relationer bland unga¹⁴.

I Folkhälsoenkät Ung finns frågorna ”Hur många timmar en vardag efter skolan/en lördag eller söndag brukar du: Titta på tv/film/serier och spela tv-spel, Använda dator/surfplatta, Använda smartphone”. Det finns en skillnad i hur eleverna använder medier under veckan, samtliga medier används mer under helgen, både bland killar och tjejer och i båda åldersgrupperna. Tjejer i årskurs nio och år två på gymnasiet använder smartphone i betydligt högre utsträckning än killarna och även jämfört med hur lång tid de tittar på tv/film/serier/tv-spel och använder dator/surfplatta. Ungefär 50 % av tjejerna i årskurs nio och år två på gymnasiet använder smartphone tre timmar eller mer per vardag, motsvarande siffra för helgdag är 59 %. Bland killarna använder 31-34 % att de använder smartphone tre timmar eller mer per vardag och 38 % på helgen. I riket anger 53 % av killarna och 65 % av tjejerna i årskurs nio att de använder smartphone tre timmar eller mer en vanlig dag (ingen skillnad är gjord mellan vardag och helgdag). Motsvarande siffror för elever i årskurs två på gymnasiet är motsvarande siffror 45 % bland killarna och 78 % bland tjejerna¹⁵.

Bland killarna är det relativt jämt fördelat mellan vilka medier som används tre timmar eller mer per dag. Användandet av samtliga tre IT och medietyperna (Titta på tv/film/serier och spela tv-spel, Använda dator/surfplatta, Använda smartphone) under vardagar är något högre bland de som går på gymnasiet jämför med de som går i årskurs nio, För användandet under helgdagar finns inga skillnader mellan de olika årskursena för killar.

Tittar vi på de tre IT och medietyperna sammanslaget spenderar killar och tjejer, både i årskurs nio och i år två på gymnasiet, ungefär lika mycket tid per dag framför en skärm. I årskurs nio spenderar killarna i genomsnitt 6,8 timmar per vardag vid en skärm, jämfört med 6,9 timmar bland tjejerna. Bland gymnasieeleverna i år två spenderar killarna 7,4 timmar och tjejerna 7,2 timmar i genomsnitt per vardag vid en skärm efter skoltid. På helgerna ökar användandet bland både tjejer och killar och i båda årskursena. *Se Figur 31-33, sidan 31.*

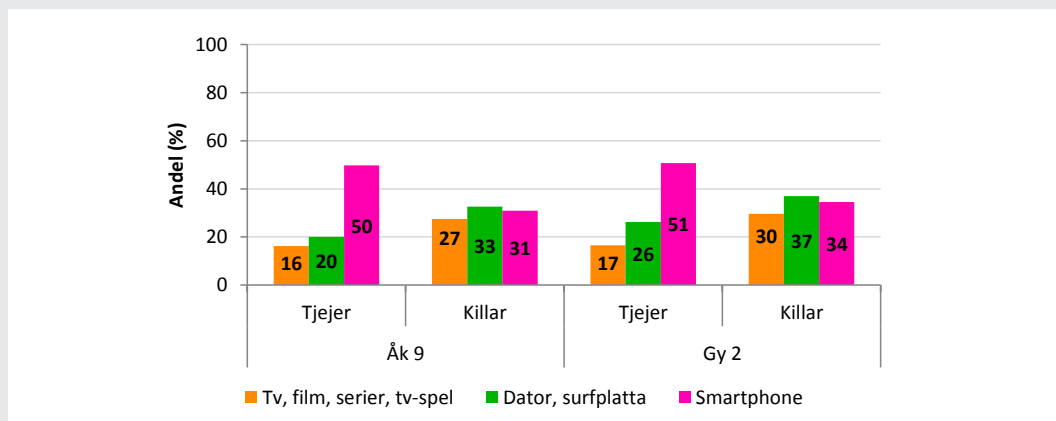
¹²Isotalo, K (2013). Sambandet mellan skärmtid och hälsa bland barn och unga - En systematisk litteraturgranskning. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/62754/Isotalo_Katarina.pdf?sequence=1

¹³Folkhälsomyndigheten (2015). Medievanor och psykisk ohälsa bland tonåringar. <http://www.folkhalsomyndigheten.se/documents/nyheter-press/nyheter2015/faktablad-medieanvandning-2015.pdf>

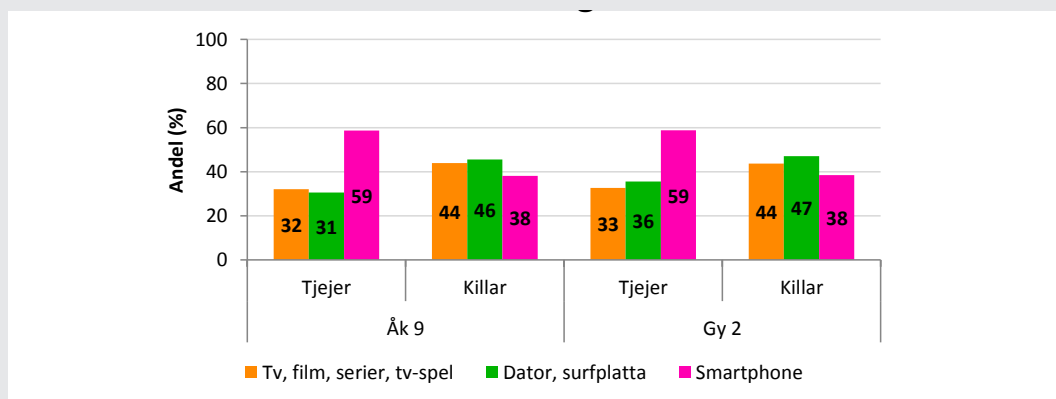
¹⁴Folkhälsomyndigheten (2015). Nya resultat om ungas medieanvändning och hälsa. <http://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2015/oktober/nya-resultat-om-ungas-medieanvandning-och-halsa/>

¹⁵Ungar & medier 2015. Fakta om barns och ungas användning och upplevelser av medier. <http://statensmedierad.se/download/18.7a953dba14fef1148cf3b32/1442841939189/Ungar-och-medier-2015.pdf>

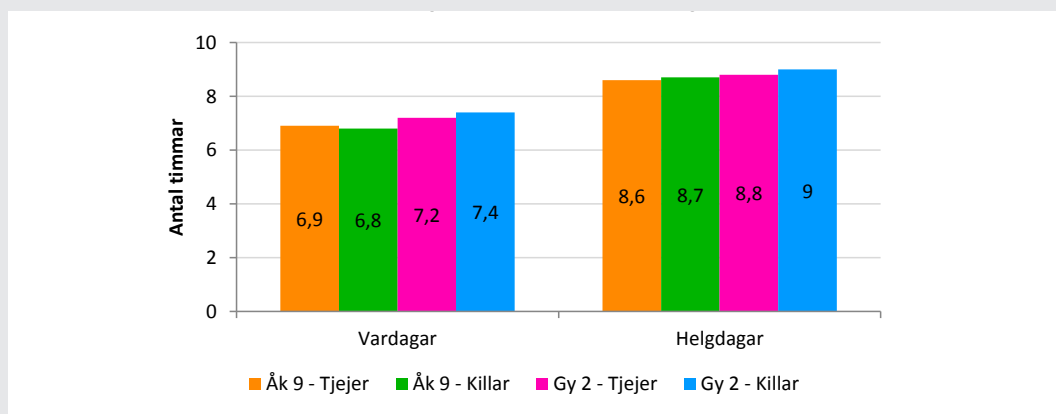
Figur 31. Använder IT och medier tre timmar eller mer på vardagar efter skoltid.

Figur 32. Använder IT och medier tre timmar eller mer på en lördag eller söndag.

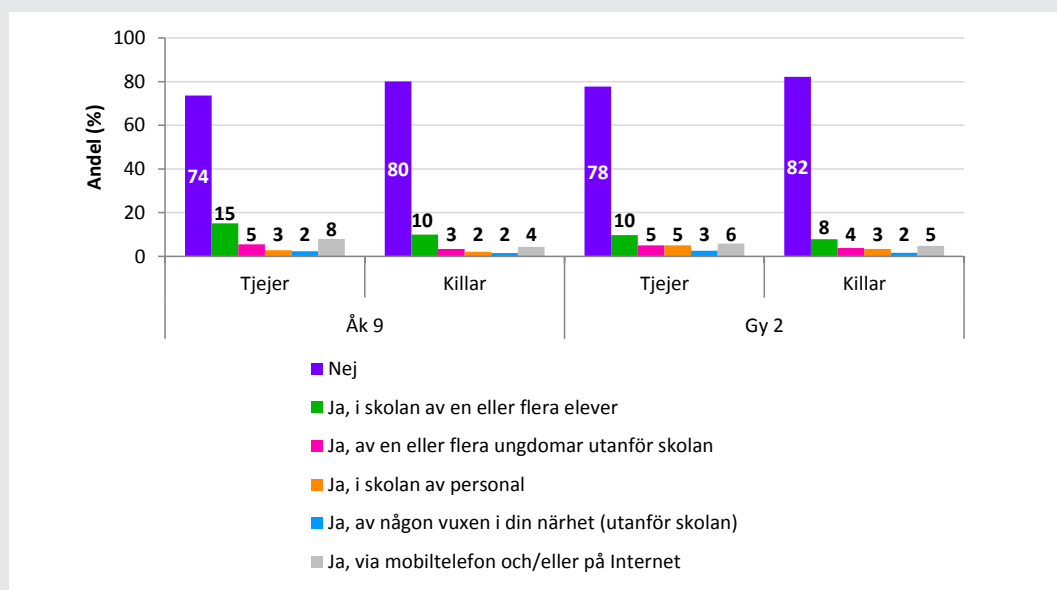
Figur 33. Antal timmar i genomsnitt som eleverna spenderar sammanlagt med tv, film, serier och tv-spel, dator och surfplatta och smartphone.

Kränkande behandling

På frågan huruvida eleverna har blivit utsatta för någon form av kränkande behandling svarar de allra flesta att de inte har blivit utsatta för detta. Att bli kränkt i skolan av en eller flera elever var vanligast förekommande både bland eleverna i årskurs nio och i år två på gymnasiet, jämfört med övriga svarsalternativ (se Figur 34). Mycket få ungdomar har blivit utsatta för någon form av kränkande behandling av vuxna i eller utanför skolan. Även på frågan om man upplevt kränkande behandling via mobiltelefon och/eller via Internet svarade relativt få att de upplevt detta, 8 % av tjejerna och 4 % av killarna i årskurs nio, samt 6 % av tjejerna och 5 % av killarna i år två på gymnasiet. *Se Figur 34.*

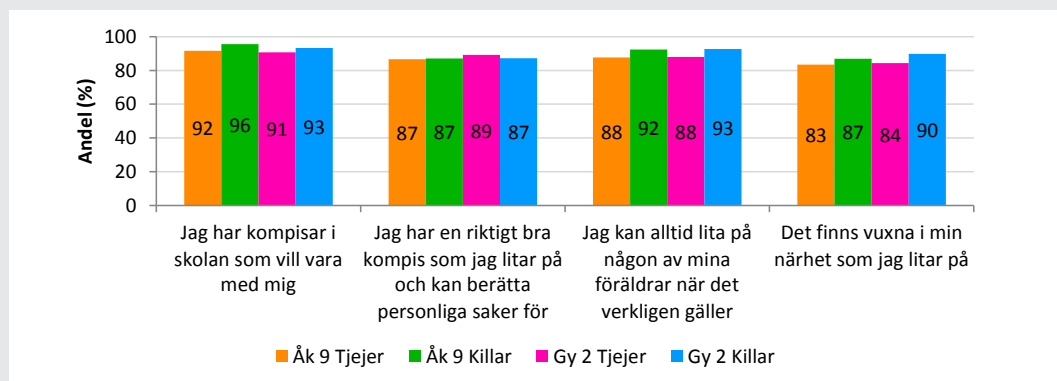
Figur 34. Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för någon form av kränkande behandling?

Relationer

De allra flesta ungdomar, både i årskurs nio och i år två på gymnasiet, svarar att de har kompisar att vara med i skolan och nära vänner. Även tilliten till föräldrar anger de allra flesta är god. Både bland de som går i årskurs nio och år två på gymnasiet svarar killarna (92-93 %) i något högre utsträckning än tjejerna (88 %) att de alltid kan lita på någon av sina föräldrar när det verkligen gäller. De allra flesta elever har även fler vuxna i sin närhet som de känner att de kan lita på. *Se Figur 35.*

Figur 35. Andel elever som svarat stämmer precis eller stämmer ganska bra på följande påståenden.

Tobak, alkohol och narkotika

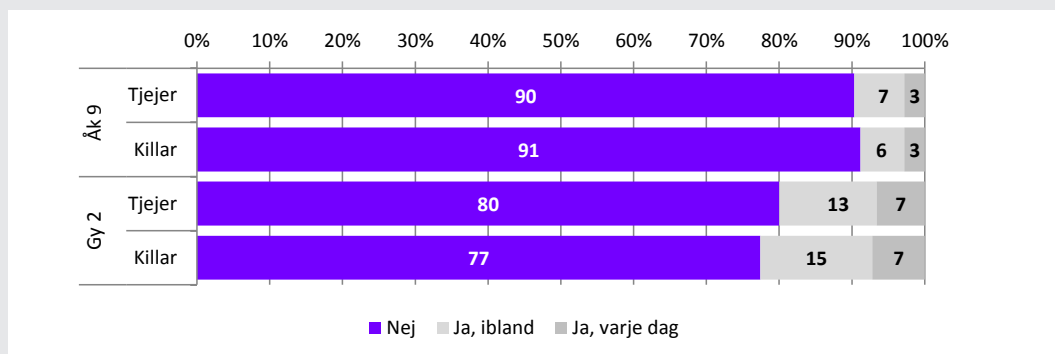
Rökning

Eleverna fick frågan "Röker du?" som besvarades med alternativen *Nej*, *Ja, ibland* eller *Ja, varje dag*. En svag minskning av andelen rökare¹⁶ i årskurs nio ses i årets undersökning jämfört med 2013 års undersökning. I årskurs nio anger 10 % av tjejerna och 9 % av killarna att de röker, jämfört med 9 % av tjejerna och 12 % av killarna i 2013 års undersökning. Bland tjejerna i år två på gymnasiet röker 20 % 2015 jämfört med 21 % 2013. Bland killarna i år två på gymnasiet har andelen rökare ökat något sedan senaste undersökningen, från 21 % (2013) till 23 % (2015).

I riket röker fler i årskurs nio jämfört med i Jönköpings län¹⁷. Störst är skillnaden mellan tjejerna där 14 % uppger att de röker jämfört med 10 % av tjejerna i Jönköpings län. Bland killarna är skillnaderna inte lika stora, i riket röker 10 % jämfört med 9 % i Jönköpings län.

Även bland de som går i år två på gymnasiet röker fler i riket jämfört med i Jönköpings län; 25 % av killarna jämfört med 23 % av killarna i Jönköpings län. Liksom för årskurs nio är skillnaderna störst bland tjejerna; 27 % röker i riket jämför med 20 % i Jönköpings län. *Se Figur 36. Se Figur 37 och Figur 38, sidan 35.*

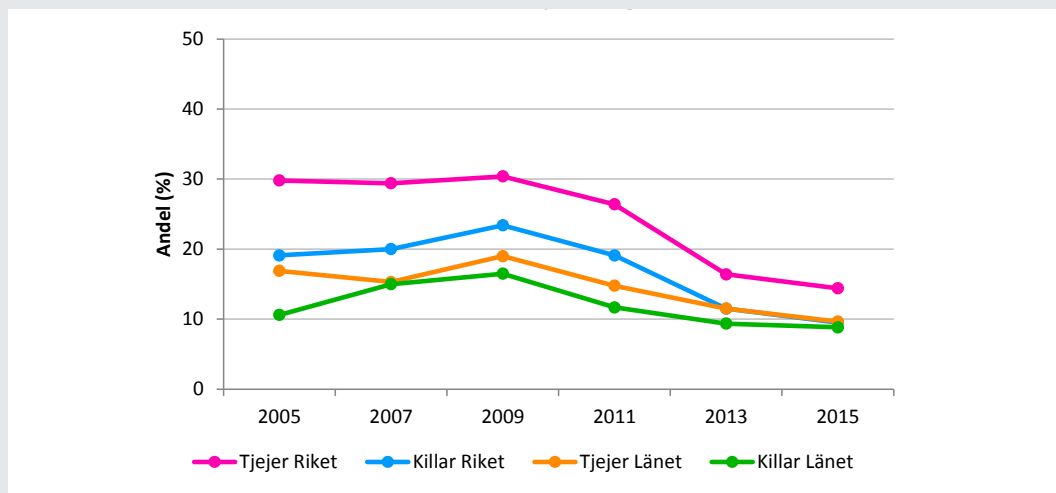
Figur 36. Röker du?

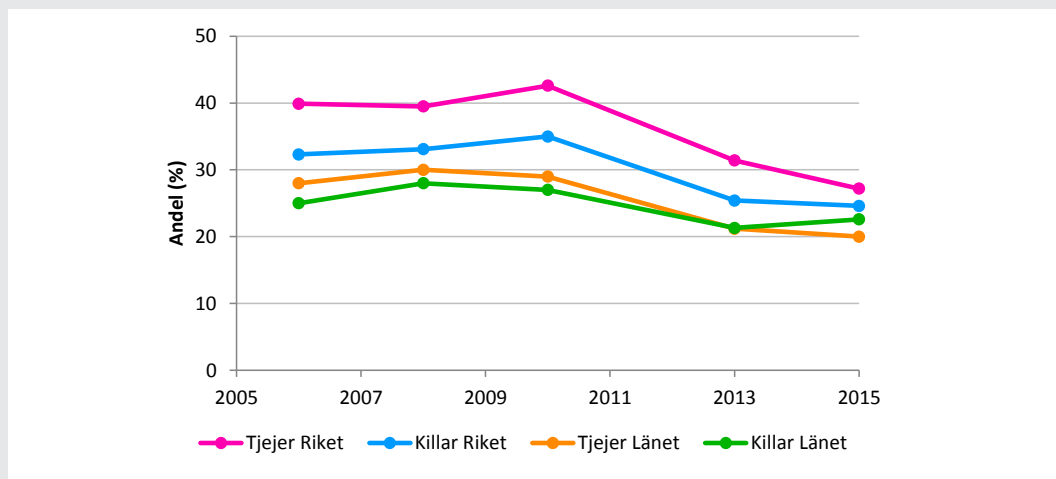
¹⁶Rökare är den som svarat: Ja, ibland eller Ja, varje dag på frågan "Röker du?". För 2015 har svarsalternativen ändrats och i tidigare undersökningar inkluderas de som svarat Ja, varje dag, Ja, nästan varje dag, Ja, men bara när jag är på fest, eller Ja, men bara ibland.

¹⁷Skolbarns drogvanor 1971-2015. Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning (CAN).

Figur 37. Andel elever som röker ibland eller varje dag - åk 9

Figur 38. Andel elever som röker ibland eller varje dag - gy 2

Regelbunden rökning

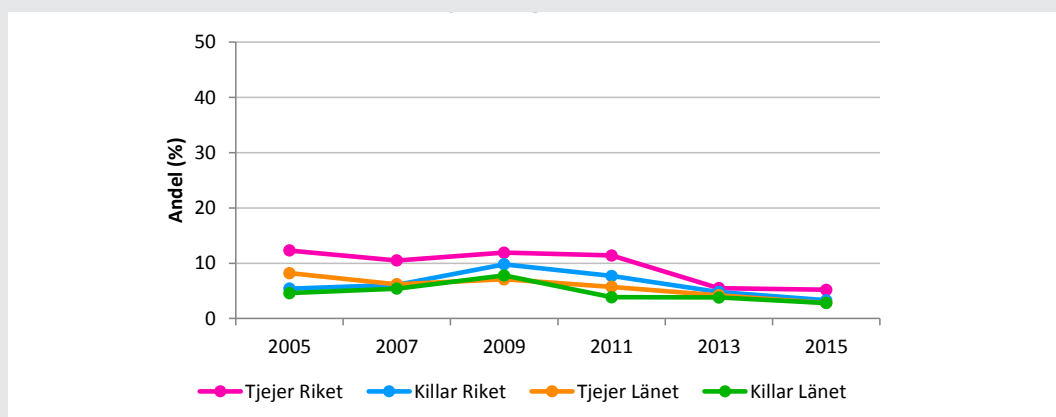
Andelen regelbundna rökare¹⁸ har minskat från 2013 till 2015 bland både tjejer och killar och i årskurs nio såväl som i år två på gymnasiet. Minskningen ses även på nationell nivå. Andelen regelbundna rökare i årskurs nio bland ungdomar i Jönköpings län skiljer sig inte nämnvärt jämfört med ungdomar i riket. För de som går i år två på gymnasiet röker något fler i riket jämfört med i Jönköpings län, särskilt bland tjejer. *Se Tabell 5, sidan 36. Se Figur 39 och Figur 40, sidan 36.*

¹⁸ De som röker regelbundet har svarat Ja, varje dag på frågan "Röker du?" i 2015 års undersökning. För 2015 har svarsalternativen ändrats och i tidigare undersökningar inkluderas de som svarat Ja, varje dag eller Ja, nästan varje dag.

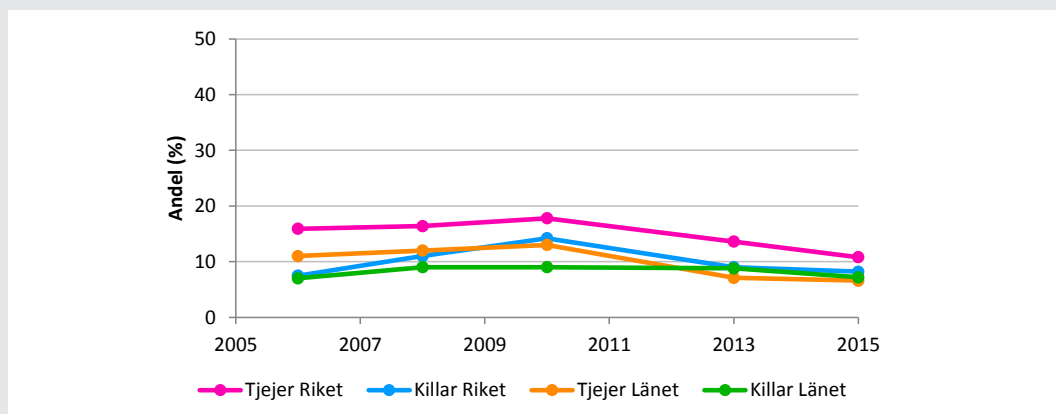
Tabell 5. Andel regelbundna rökare, 2015.

	Jönköpings län	Riket
ÅK 9		
Tjejer	3	5
Killar	3	3
Gy 2		
Tjejer	7	11
Killar	7	8

Figur 39. Andel elever som röker varje dag - åk 9

Figur 40. Andel elever som röker varje dag - gy 2

Snusning

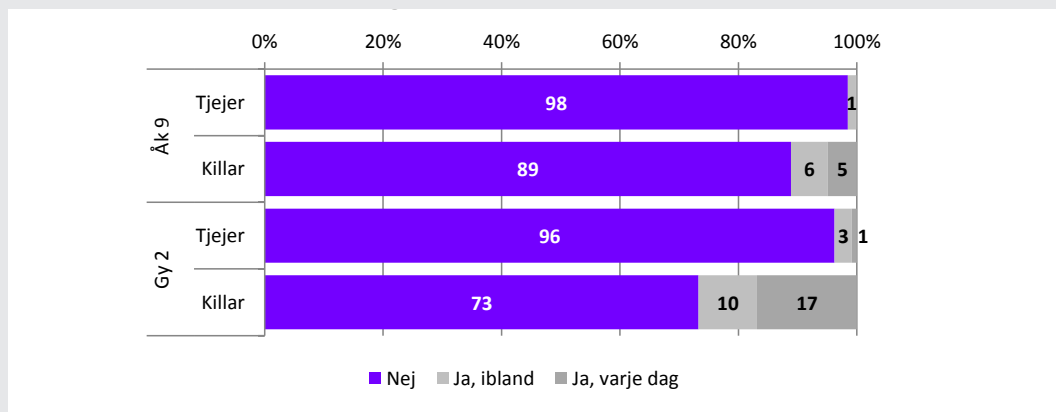
Eleverna fick frågan "Snusar du?" som besvarades med alternativen *Nej*, *Ja, ibland* eller *Ja, varje dag*. I årskurs nio har andelen pojkar som snusar¹⁹ ökat från 9 % (2013) till 11 % (2015). Dock har de som snusar regelbundet²⁰ minskat med 0,4 procentenheter sedan 2013 och ökningen som ses bland killar i årskurs nio är därmed bland de som snusar ibland. Tjejerna ligger på en fortsatt låg nivå, under 2 % som snusar, likt 2013 års undersökning.

På riksnivå ses en svag ökning i andelen killar som snusar i årskurs nio. Ökningen är mindre än den som ses i Jönköpings län, detta gör att Jönköpings län ligger nu över rikssnittet (10 %) för andelen killar som snusar i årskurs nio. Tjejerna i Jönköpings län ligger på samma nivå som rikssnittet (2 %).

Bland killar i år två på gymnasiet har andelen som snusar ökat från 19 % (2013) till 27 % (2015). Ökningen är störst bland de som anger att de snusar ibland men en ökning ses även bland de som snusar regelbundet. En ökning ses också bland tjejer i år två på gymnasiet från 2 % (2013) till 4 % (2015). Även bland tjejerna ses ökningen både bland de som snusar regelbundet och de som snusar ibland.

Andel killar i år två på gymnasiet som snusar är nu högre än rikssnittet (23 %), även om andelen som snusar på riksnivå också har ökat sedan 2013 (22 %). För tjejer i år två på gymnasiet ses inte någon ökning på riksnivå, utan snarare en svag minskning. Se Figur 41–45, sidorna 37–39.

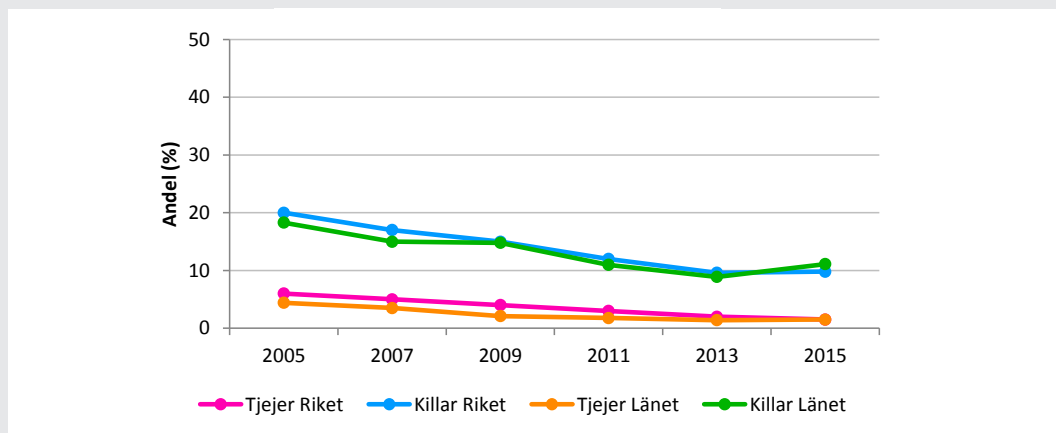
Figur 41. Snusar du?

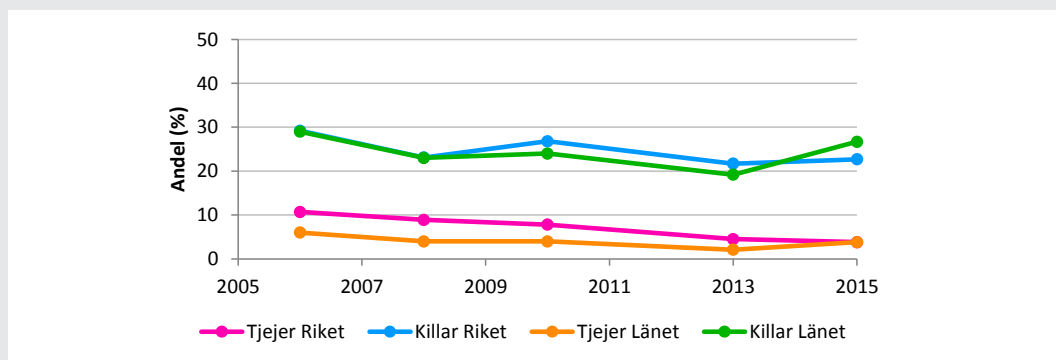
¹⁹ De som snusar har svarat Ja, ibland eller Ja, varje dag på frågan "Snusar du?" i 2015 års undersökning. För 2015 har svarsalternativen ändrats och i tidigare undersökningar inkluderas de som svarat Ja, varje dag, Ja, nästan varje dag, Ja, men bara när jag är på fest, eller Ja, men bara ibland.

²⁰ De som snusar regelbundet har svarat Ja, varje dag på frågan "Snusar du?" i 2015 års undersökning. För 2015 har svarsalternativen ändrats och i tidigare undersökningar inkluderas de som svarat Ja, varje dag eller Ja, nästan varje dag.

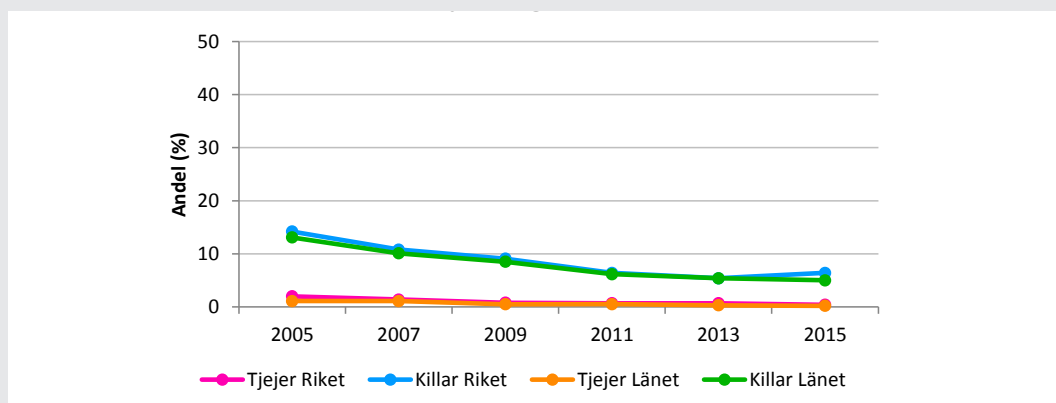
Figur 42. Andel elever som snusar varje dag eller ibland - åk 9

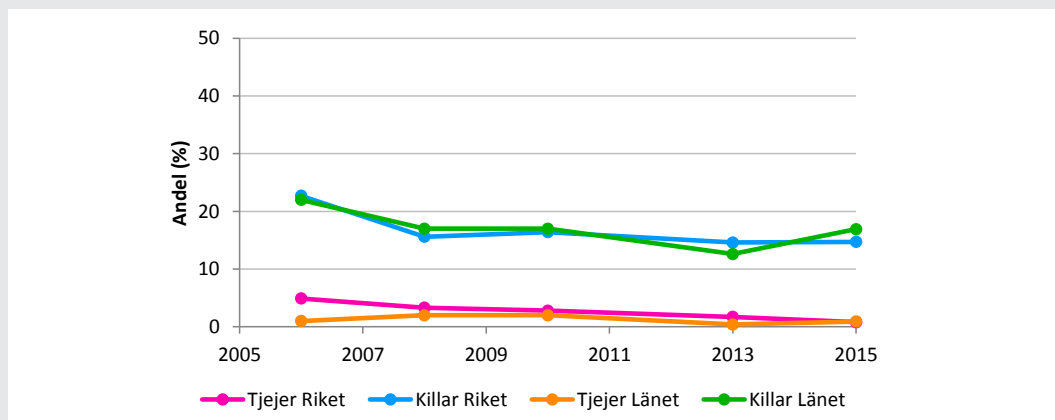
Figur 43. Andel elever som snusar varje dag eller ibland - gy 2

Figur 44. Andel elever som snusar varje dag - åk 9

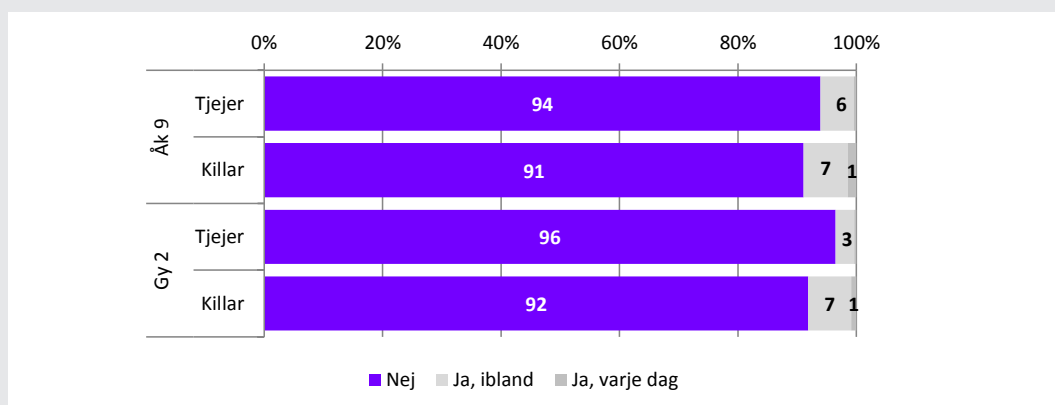
Figur 45. Andel elever som är snusar varje dag - gy 2

E-cigaretter

För första året i Folkhälsoenkät Ung ställdes frågan "Använder du e-cigaretter?". Mycket få har svarat att de använder e-cigaretter och de allra flesta som använder svarar att de gör det ibland och inte varje dag. Att använda E-cigaretter är något vanligare bland killar än bland tjejer, både i årskurs nio och i år två på gymnasiet. Jämförbara data med riket saknas. *Se Figur 46.*

Figur 46. Använder du e-cigaretter?

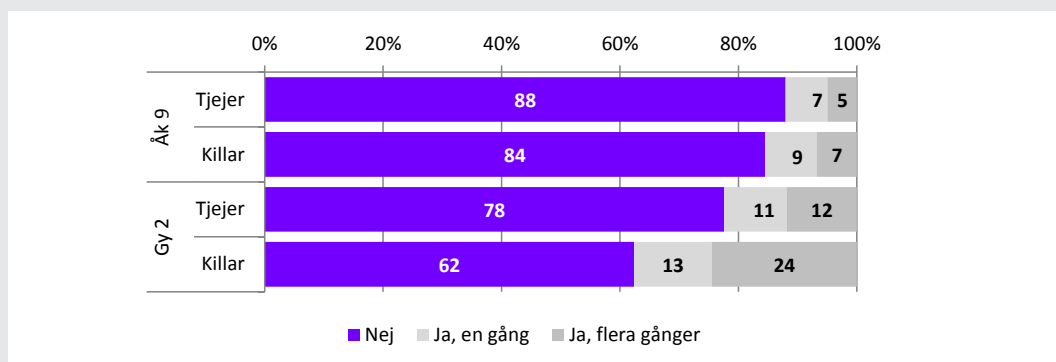

Vattenpipa

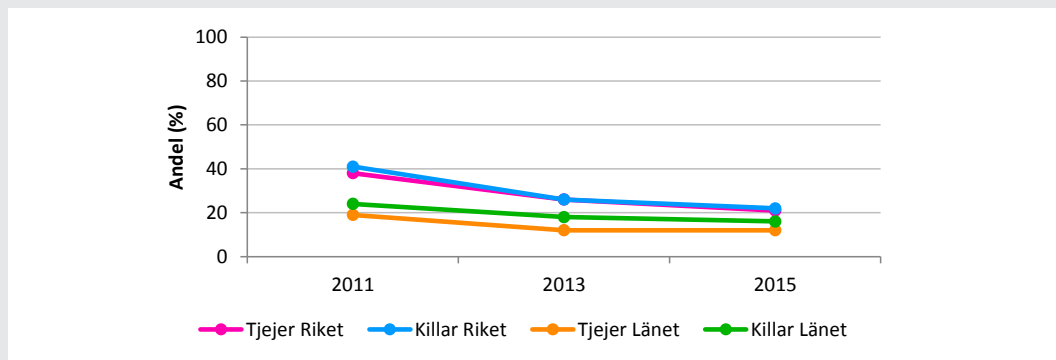
För båda skolåren gäller att färre ungdomar i Jönköpings län än i riket har rökt vattenpipa, både bland killar och tjejer, detta var även fallet 2013. I årskurs nio har 16 % av killarna och 12 % av tjejerna någon gång rökt vattenpipa. För killarna är detta lägre än 2013 då 18 % någon gång hade rökt vattenpipa. Tjejerna ligger på samma nivå som 2013. På riksnivå ses en något tydligare minskning av dem som någon gång rökt vattenpipa, både bland tjejer och killar i årskurs nio.

Av killarna i år två på gymnasiet har 38 % någon gång rökt vattenpipa, detta är en svag ökning jämfört med 2013 (36 %). Andelen som rökt vattenpipa bland tjejerna har minskat från 31 % (2013) till 22 % (2015). En minskning ses på riksnivå från 52 % (2013) till 43 % (2015) för killarna och från 47 % (2013) till 40 % (2015) för tjejerna. *Se Figur 47–49, sidorna 40–41.*

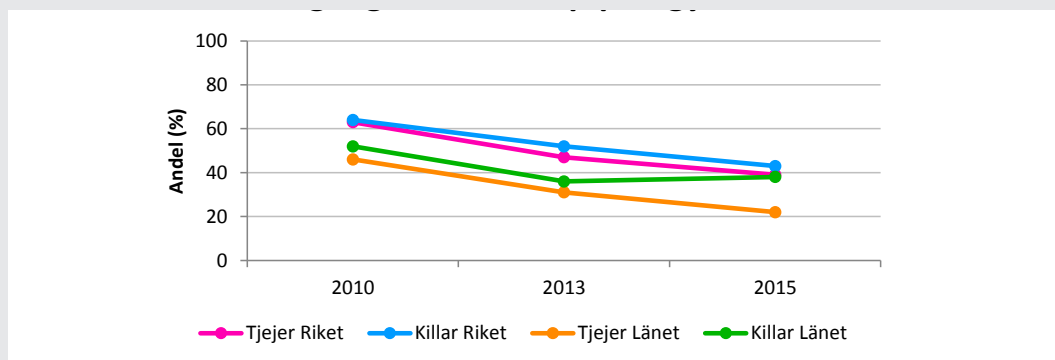
Figur 47. Har du någon gång rökt vattenpipa?

Figur 48. Andel elever som någon gång rökt vattenpipa - åk 9

Figur 49. Andel elever som någon gång rökt vattenpipa - gy 2

Alkohol

Alkoholkonsument är den som har svarat *Ja* på frågan "Har du någon gång under de senaste 12 månaderna druckit alkohol?". Andel alkoholkonsumenter i årskurs nio var 29 % bland både tjejer och killar. Detta är liknande siffror som 2013 då 30 % av killarna och 31 % av tjejerna svarade att de var alkoholkonsumenter. För riket ses en något mer nedåtgående trend där 40 % av killarna och 44 % av tjejerna druckit alkohol under de senaste 12 månaderna (2015), jämfört med 44 % av killarna och 50 % av tjejerna år 2013. Likt tidigare visar Jönköpings län lägre andelar än riket.

För andelen elever i årskurs nio som regelbundet (en gång i månaden eller oftare) konsumerar alkohol ses en fortsatt nedåtgående trend. Bland killar ses en svag minskning från 12 % (2013) till 10 % (2015). Även bland tjejer ses en minskning från 13 % (2013) till 10 % (2015).

Intensivkonsumenter av alkohol är de som dricker en större mängd²¹ alkohol vid ett och samma tillfälle någon gång per år eller oftare. I årskurs nio är andelen intensivkonsumenter på samma nivå som 2013 för både tjejer (11 %) och killar (12 %). I riket har dock intensivkonsumtionen ökat något från 21 % för killar och 23 % bland tjejer (2013) till 26 % för både tjejer och killar (2015).

För år två på gymnasiet ses inga stora förändringar av andelen alkoholkonsumenter varken för tjejer eller killar sedan föregående mätning. Bland killarna svarade 62 % att de är alkoholkonsumenter jämfört med 64 % 2013, bland tjejerna svarade 64 % att de är alkoholkonsumenter, vilket var på samma nivå 2013. En liknande utveckling ses på riksnivå där 73 % av killarna och 76 % av tjejerna hade druckit alkohol någon gång under det senaste året (2015), jämfört med 77 % bland både killar och tjejer år 2013.

De regelbundna alkoholkonsumenterna i år två på gymnasiet har inte ändrats nämnvärt sedan föregående mätning och ligger på 35 % bland både killar och tjejer.

²¹ Minst en halv flaska sprit (18 cl) - eller en hel flaska vin - eller fyra stora flaskor stark cider/alkoläsk - eller 4 burkar starköl - eller 6 burkar öl, klass II.

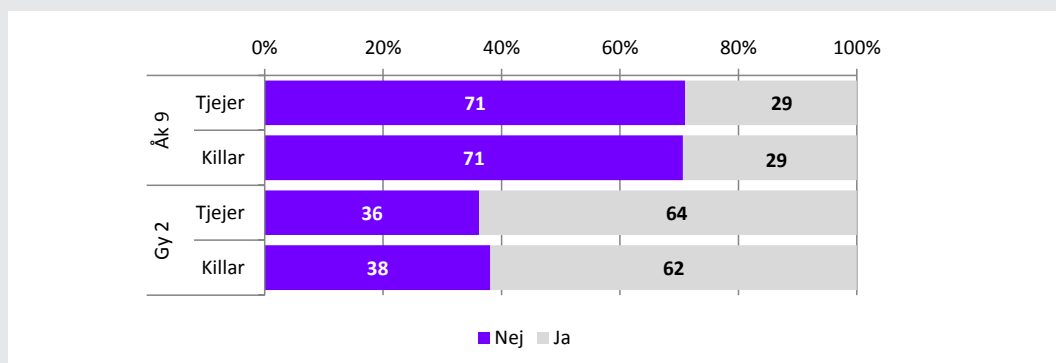
För intensivkonsumtionen av alkohol bland elever i år två på gymnasiet ses en svag ökning bland killar från 41 % (2013) till 45 % (2015). Samma ökning ses inte bland tjejer där 35 % angav att de intensivkonsumerade alkohol 2013 jämfört med 36 % 2015.

Tjejer och killar i både årskurs nio och år två på gymnasiet följs åt både när det gäller alkoholkonsumtion och regelbunden alkoholkonsumtion. För intensivkonsumtion skiljer sig killarna på gymnasiet från tjejerna, och anger att de i högre utsträckning konsumerar en större mängd alkohol vid ett och samma tillfälle än vad tjejerna gör.

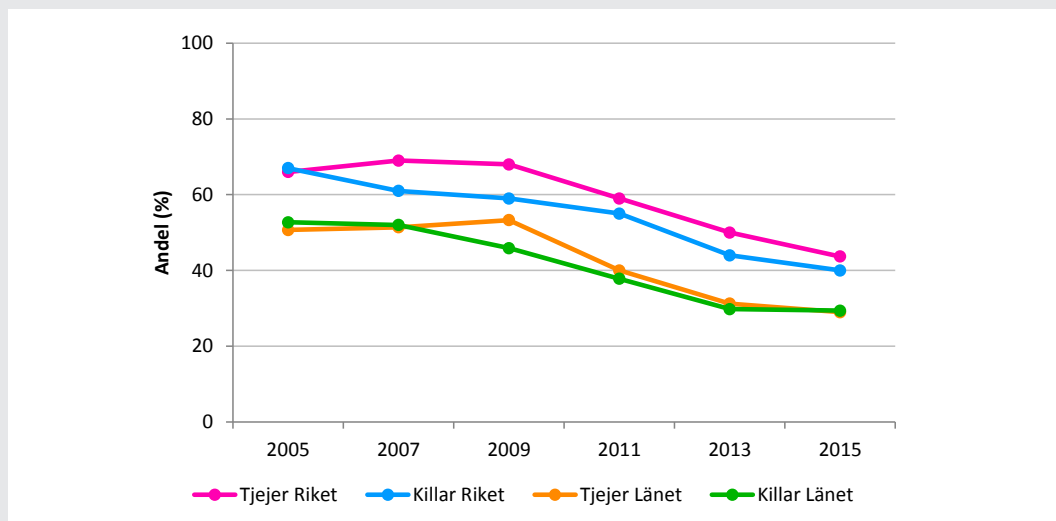
På frågan ”Har du blivit bjuden på alkohol av dina föräldrar?” svarade tjejerna och killarna lika. Däremot finns skillnader mellan åldrarna. Av eleverna i årskurs nio har ca 9 % blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar jämfört med 23 % av eleverna i år två på gymnasiet. Av de som blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar är 15 procentenheter fler regelbundna alkoholkonsumenter, jämfört med de som inte blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar, detta gäller för både eleverna i årskurs nio och år två på gymnasiet. Ett samband ses även mellan att bli bjuden på alkohol av föräldrar och intensivkonsumtion av alkohol, sambandet är dock svagt.

Se Figur 50–56, sidorna 42–44.

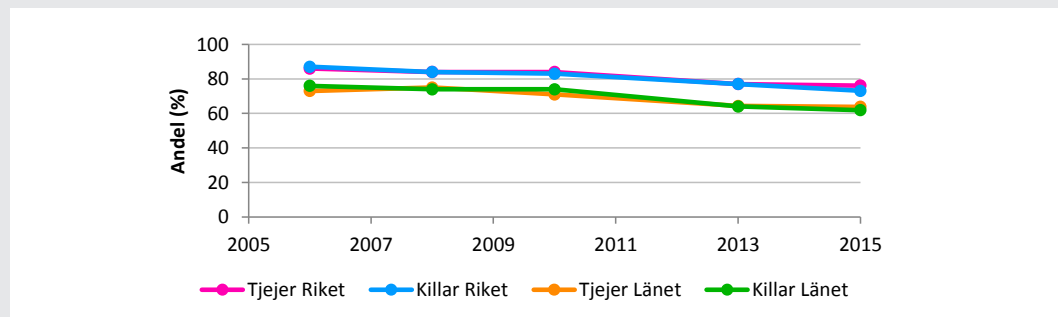
Figur 50. Har du under de senaste 12 månaderna druckit alkohol?

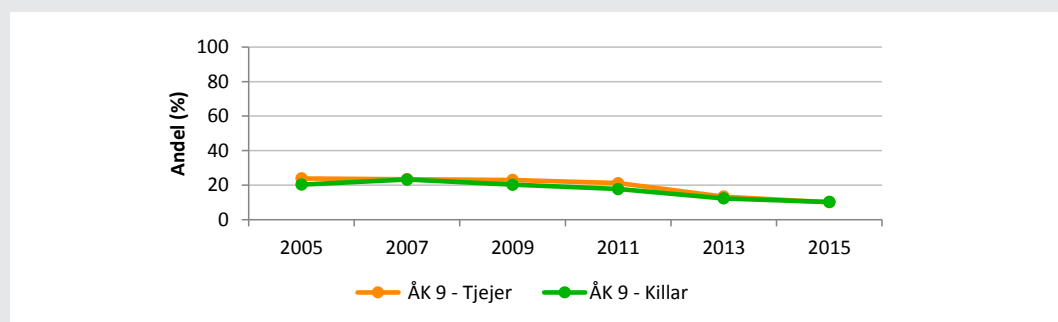
Figur 51. Har du någon gång under det senaste året druckit alkohol? - åk 9

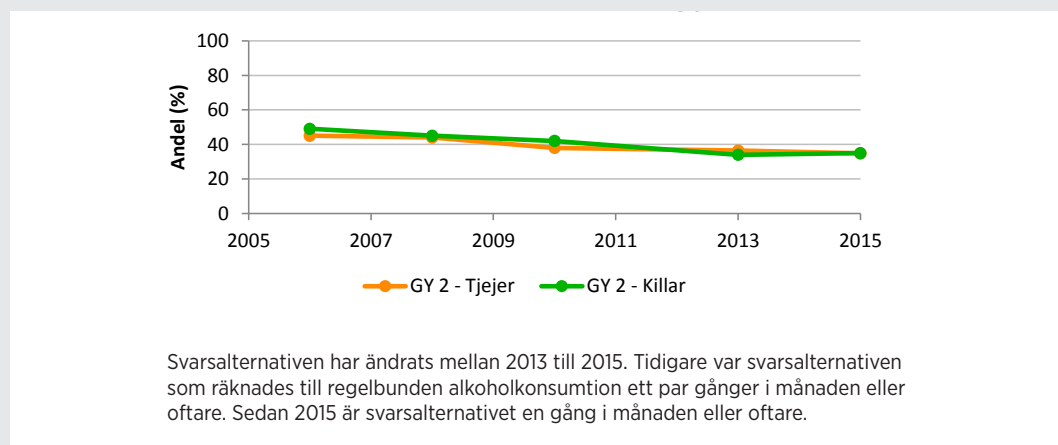
Figur 52. Har du någon gång under det senaste året druckit alkohol? - gy 2

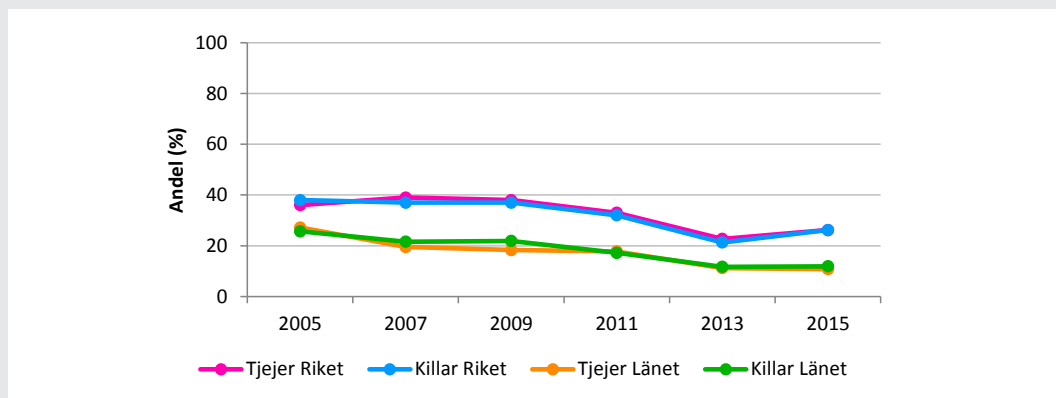
Figur 53. Andel elever som konsumerat alkohol en gång i månaden eller oftare - åk 9

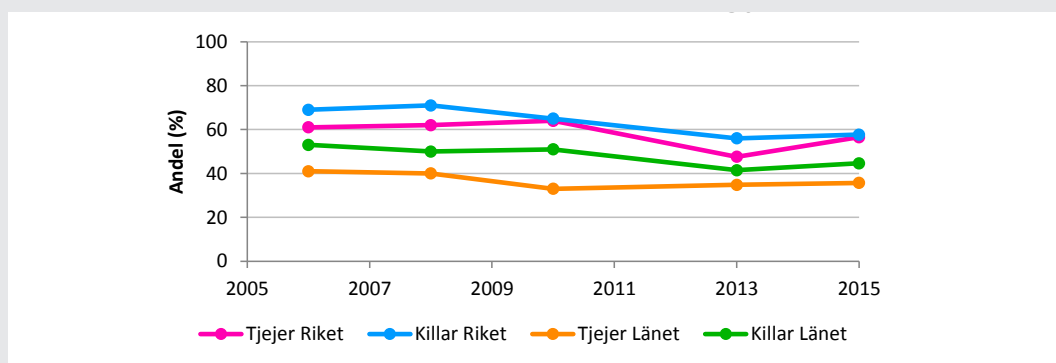
Figur 54. Andel elever som konsumerat alkohol en gång i månaden eller oftare - gy 2

Figur 55. Andel elever som intensivkonsumerar alkohol - åk 9

Figur 56. Andel elever som intensivkonsumerar alkohol - gy 2

"I dagens samhälle är det så att om du är en ungdom som inte är ute och dricker och festar så blir du automatiskt utstött. Du anses inte "normal". En av de anledningar till att många unga börjar med att dricka i ung ålder är just för att de vill passa in. Dom flesta vill det inte, men de måste i princip göra det. Tycker man borde ta upp detta på skolorna." - elev gy 2

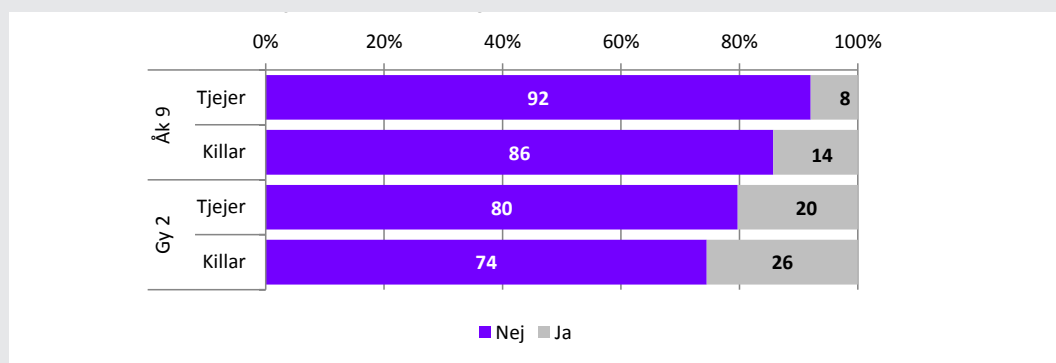
Narkotika

Andelen tjejer i årskurs nio som har blivit erbjudna att köpa eller få narkotika²² har minskat från 13 % (2013) till 8 % (2015). Bland killarna ses inte någon större skillnad, 15 % (2013) och 14 % (2015). Av de som går år två på gymnasiet är det fler som blivit erbjudna att köpa eller få narkotika jämfört med de som går årskurs nio. Bland tjejerna har 20 % blivit erbjudna narkotika jämfört med 26 % av killarna. Motsvarande siffror i föregående mätning (2013) var 19 % bland tjejerna och 29 % bland killarna.

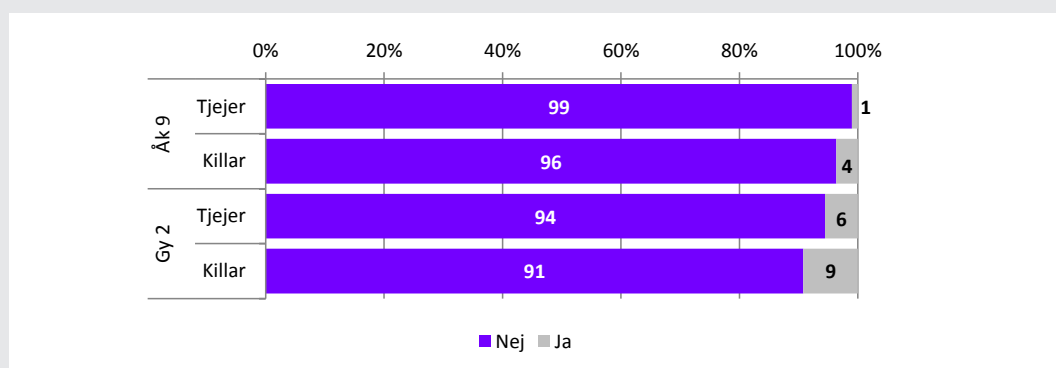
Få elever i årskurs nio svarar att de någon gång har använt narkotika, 1 % av tjejerna och 4 % av killarna. En minskning ses bland tjejer sedan 2013 då 3 % svarade att de använt narkotika. Bland killarna ses ingen skillnad jämfört med 2013 då 3 % svarat att de använt narkotika. Det är något vanligare att de som går i år två har använt narkotika, 6 % av tjejerna och 9 % av killarna. Motsvarande siffror i föregående mätning (2013) var 7 % bland tjejerna och 10 % bland killarna.

I följdfrågan angående vilken typ av narkotika som eleverna har använt var hasch/marijuana vanligast följt av spice, både i årskurs nio och i år två på gymnasiet. *Se Figur 57 och Figur 58.*

Figur 57. Har du någon gång blivit erbjuden att köpa eller få narkotika?

Figur 58. Har du någon gång använt narkotika?

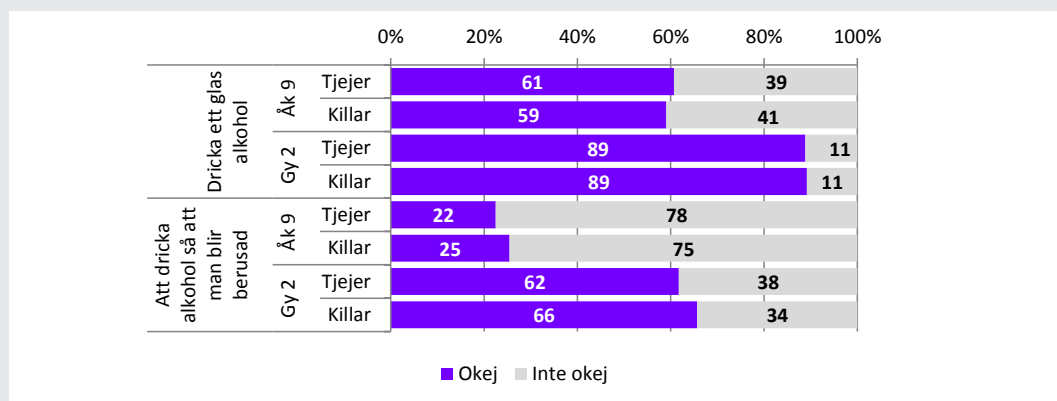

²² Med narkotika avses t.ex. hasch, marijuana, spice, amfetamin.

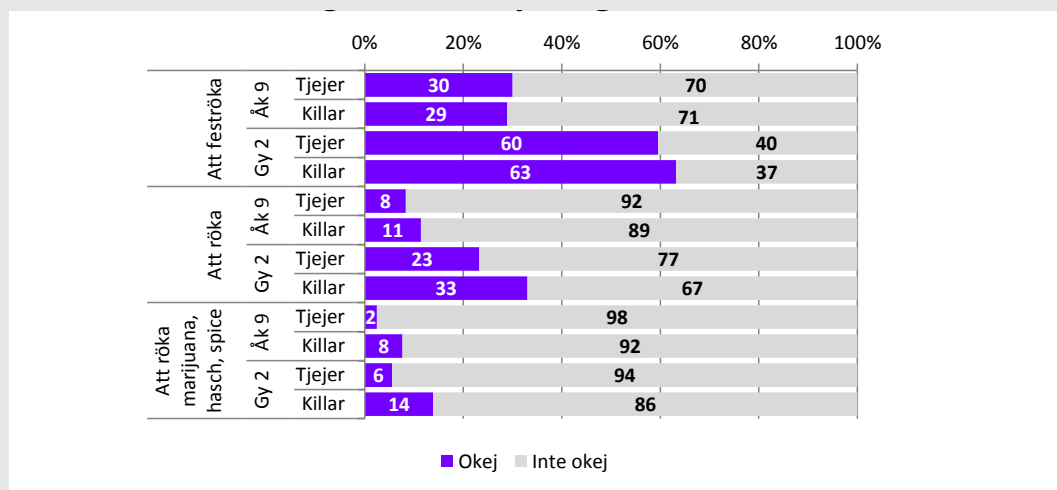
Ungdomars och föräldrars inställning till alkohol, narkotika och tobak

I undersökningen ställdes attitydfrågor om alkohol, narkotika och tobak. Eleverna ombads att svara vad de tycker är okej för någon som går i samma årskurs som de. Liksom konsumtionen av alkohol och tobak ökar från årskurs nio till år två på gymnasiet, tycker även eleverna i år två på gymnasiet att det i större utsträckning är okej att dricka ett glas alkohol, att dricka sig berusad och att röka. Av tjejerna i både årskurs nio och år två på gymnasiet tycker 90 % att det är okej att säga till en kompis som röker att sluta, av killarna i årskurs nio tycker 83 % att det är okej, motsvarande siffra för killar i år två på gymnasiet är 89 %. Med ökad ålder ökar också attityden bland både tjejer och killar att det är okej att säga till en berusad kompis att inte dricka mer. Se Figur 59–61, sidorna 40–41.

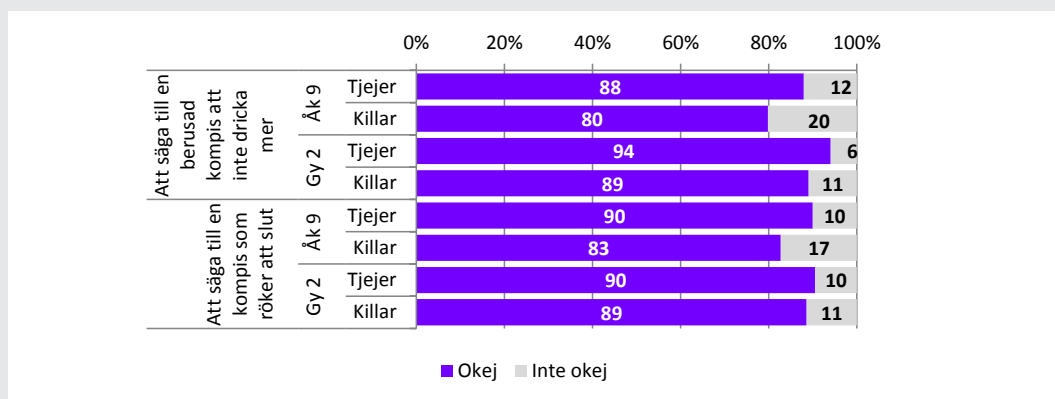
Figur 59. Attitydfrågor - alkohol

Figur 60. Attitydfrågor - röka

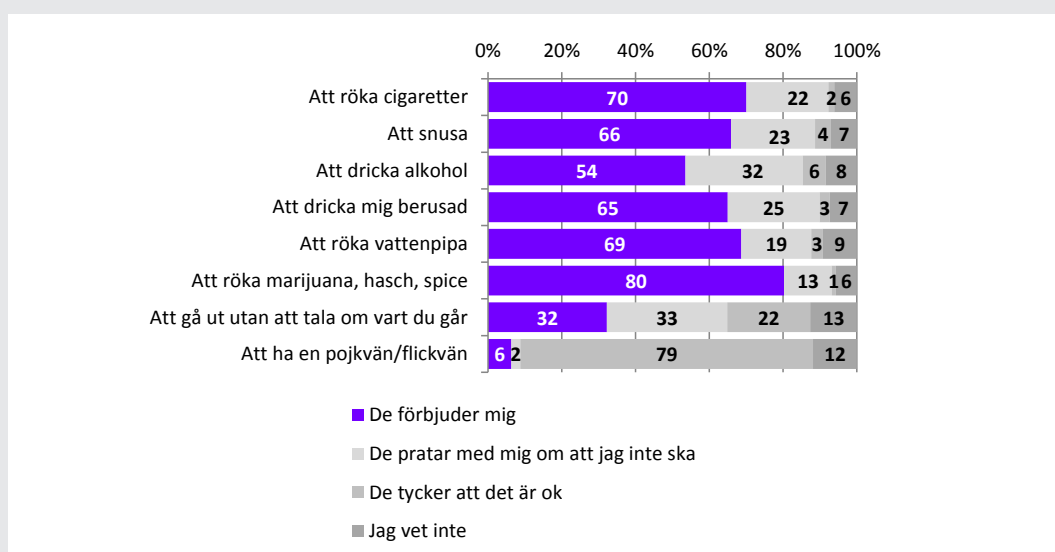

Figur 61. Attitydrågor - att prata med en kompis

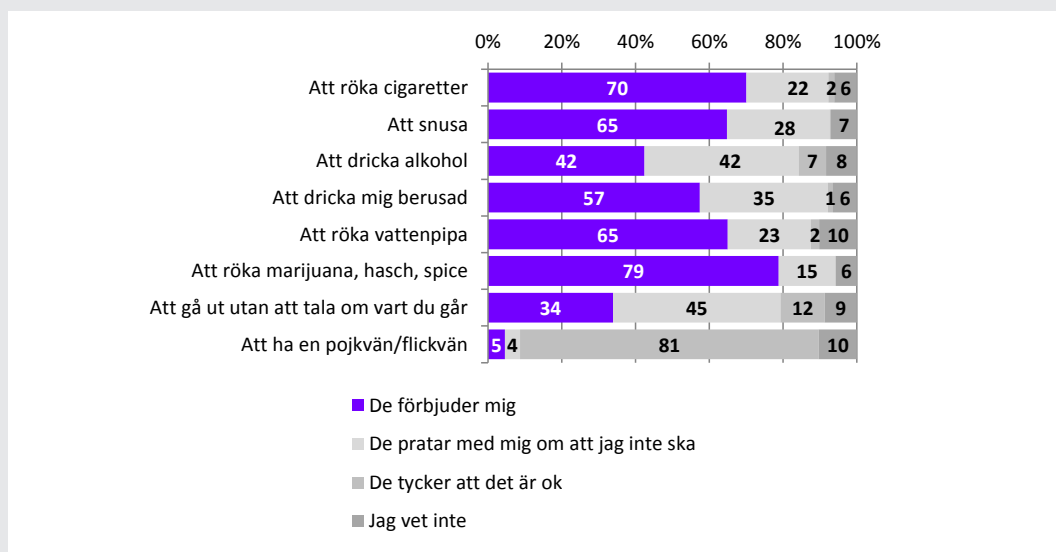

Föräldrars inställning till alkohol, narkotika och tobak undersöktes genom ett antal påståenden (se figur 61-64) där eleverna fick svara *De förbjuder mig*, *De pratar med mig om att jag inte ska*, *De tycker att det är ok* eller *Jag vet inte*. Både tjejerna och killarna, i båda årskurserna, uppger att röka marijuana, hasch och spice är det som föräldrarna förbjuder dem att göra i högsts utsträckning, jämfört med övriga påståenden. Eleverna uppger att dricka alkohol är det som föräldrarna i lägst utsträckning förbjuder dem att göra, jämfört med övriga påståenden som rör alkohol, tobak och narkotika. Bland killar i årskurs nio finns mest osäkerhet kring sina föräldrars inställning till att röka marijuana, hasch, spice (16%), motsvarande siffra för tjejerna är 6 %. För elever på gymnasiet är det istället att röka vattenpipa som det råder störst osäkerhet kring föräldrarnas inställning till, 19 % bland killarna och 17 % av tjejerna vet inte vad deras föräldrar tycker. Se Figur 62-65, sidorna 41-43.

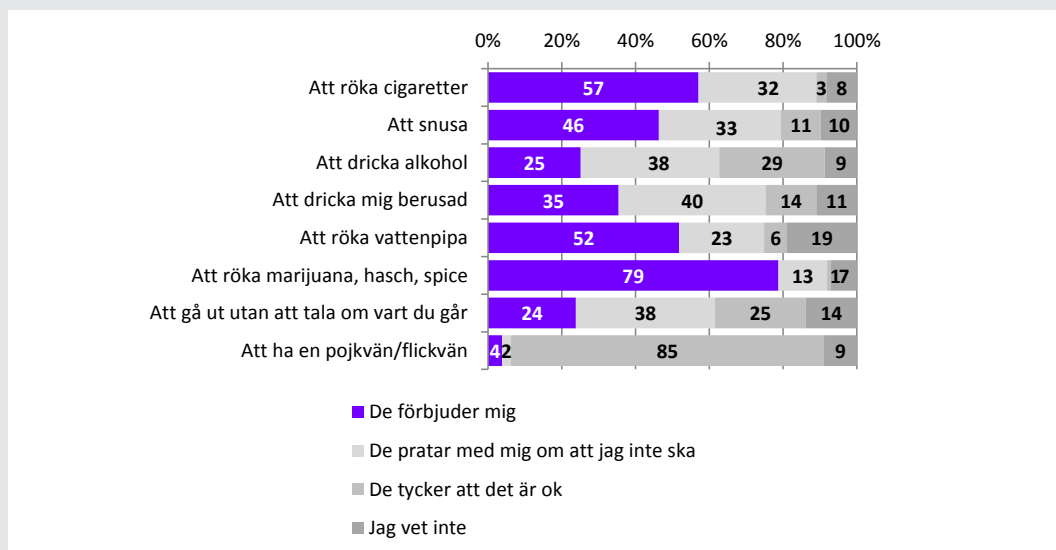
Figur 62. Föräldrars inställning till... åk 9 - killar

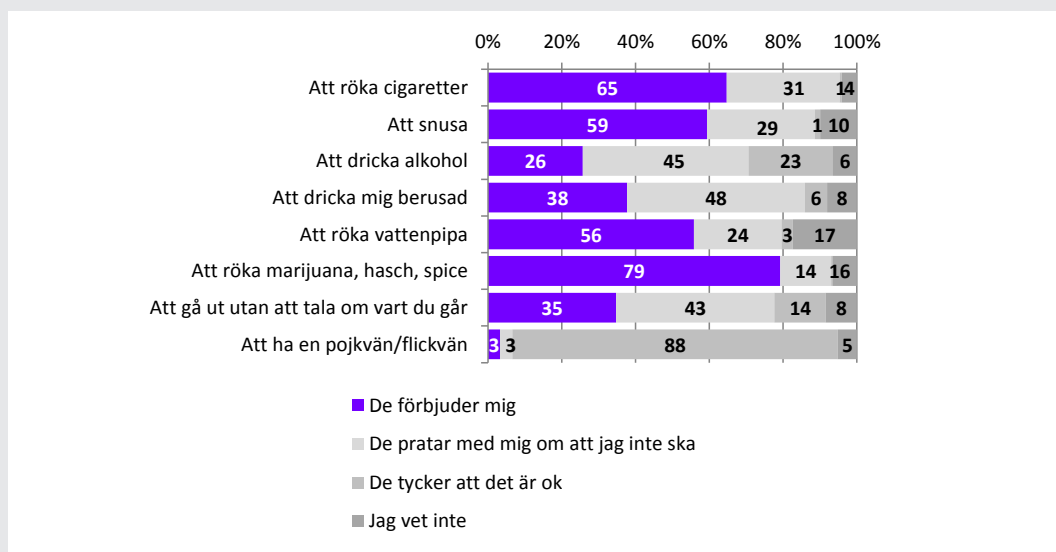
Figur 63. Föräldrars inställning till... åk 9 - tjejer

Figur 64. Föräldrars inställning till... gy 2 - killar

Figur 65. Föräldrars inställning till... gy 2 - tjejer

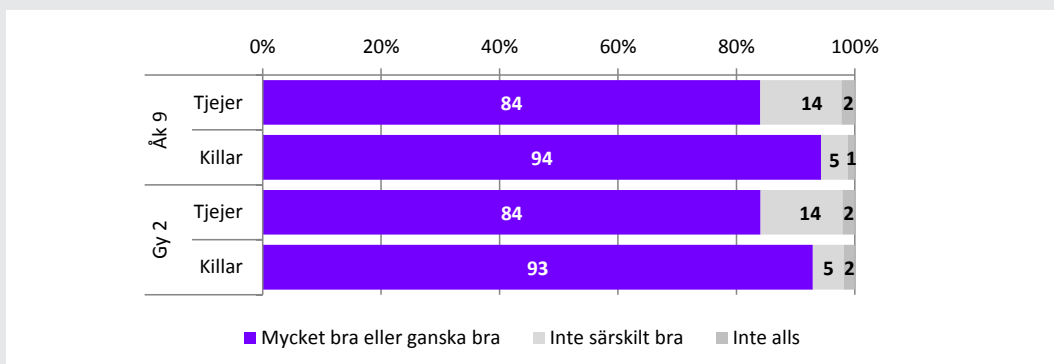
”...Men jag tycker att man ska informera tidigare om alkohol och droger än i åk 2 för då har dom flesta redan testat och kanske till och med upplevt problem och liknande.” – elev gy 2

”för enkelt att få tag på sån skit [droger] i vår ålder” – elev åk 9

Avslutningsvis...

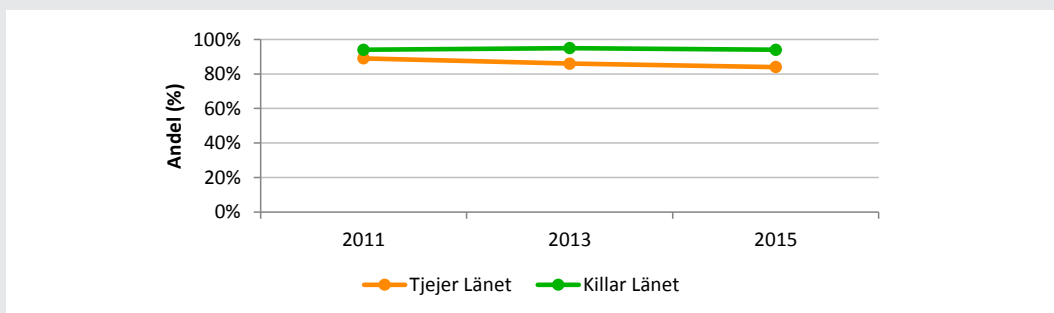
De allra flesta elever anger också att de trivs mycket bra eller ganska bra med livet just nu, 84 % av tjejerna och 93-94 % av killarna. Inga skillnader ses mellan årskurserna, men däremot mellan tjejer och killar. Bland killar i både årskurs nio och år två på gymnasiet ses inga skillnader från föregående år. Bland tjejerna i båda årskurserna finns en svag minskning av de som trivs mycket bra eller ganska bra med livet just nu. För år två på gymnasiet finns endast två mätpunkter (2013 och 2015) vilket är för lite för att se någon trend.. Se Figur 66 och Figur 67.

Figur 66. Hur trivs du med livet just nu?

Figur 67. Hur trivs du med livet just nu?

Andel elever som trivs mycket bra eller ganska bra - åk 9

Region Jönköpings län ■ Regionledningskontoret ■ Box 1024, 551 11 Jönköping
Besöksadress: Regionens hus, Husargatan 4, Jönköping
010-241 00 00 ■ www.rjl.se ■ regionen@rjl.se

Tabellbilaga

Folkhälsoenkät Ung 2015

Tabellbilagan innehåller resultaten för Folkhälsoenkät Ung 2015 på kommunnivå för årskurs nio (åk 9) och år två på gymnasiet (gy 2), uppdelat på kön. Där det är få svarande redovisas inte uppdelningen på kön, alternativt endast länsresultatet. Detta görs för att inte någon elev ska kunna identifieras eller känna sig utpekad.

Antalet elever i de mindre kommunerna är relativt få. Det betyder att följande tabeller där resultaten redovisas som andelar (procent) bör tolkas med försiktighet. Till exempel kan andelen som röker i en kommun se ut att vara en stor andel av eleverna, medan i verkligheten motsvarar andelen endast ett fåtal individer.

Innehåll

Svarsfrekvens.....	3
Demografi.....	4
Hälsa	5
Allmän hälsa	5
Psykisk hälsa	6
Existentiell hälsa	16
Levnadsvanor.....	21
Kost	21
Fysisk aktivitet	26
Sömn	27
Tobak, alkohol och narkotika	29
Tobak	29
Alkohol	30
Narkotika.....	33
Debutålder – tobak, alkohol och narkotika	34
Attityder kring tobak, alkohol och narkotika	35
Skola	37
Tillit och relationer	39
Fritid	42
Livet och framtiden	46

Svarsfrekvens

Antal och andel svarande elever per kommun (efter skolans belägenhet). I Aneby, Habo och Mullsjö finns ingen gymnasieskola.

Kommun	Årskurs 9			År 2 gymnasiet		
	Antal elever	Antal svarande	Svars-frekvens	Antal elever	Antal svarande	Svars-frekvens
Aneby	51	47	92,2	0	-	-
Eksjö	186	154	82,8	212	162	74,4
Gislaved	355	273	76,9	294	138	46,9
Gnosjö	128	121	94,5	87	75	86,2
Habo	110	78	70,9	0	-	-
Jönköping	1377	1050	76,3	1729	1207	69,8
Mullsjö	71	60	84,5	0	-	-
Nässjö	358	257	71,8	430	140	32,6
Sävsjö	134	82	61,2	71	50	70,4
Tranås	209	173	82,8	209	110	52,6
Vaggeryd	126	92	73,0	121	47	38,8
Vetlanda	271	213	78,6	345	243	70,4
Värnamo	365	280	76,7	347	208	59,9
Länet	3741	2880	77,0	3845	2380	61,9

Antal svarande elever per kommun (efter skolans belägenhet) fördelat på kön.

	Åk 9			År 2 gymnasiet		
	Kille	Tjej	Total	Kille	Tjej	Total
Aneby	19	28	47			
Eksjö	73	80	153	107	55	162
Gislaved	126	146	272	75	63	138
Gnosjö	61	58	119	32	43	75
Habo	43	35	78			
Jönköping	513	534	1047	585	614	1199
Mullsjö	30	30	60			
Nässjö	132	125	257	62	78	140
Sävsjö	43	39	82	18	31	49
Tranås	80	91	171	67	41	108
Vaggeryd	49	43	92	20	27	47
Vetlanda	103	110	213	118	124	242
Värnamo	150	128	278	101	107	208
Länet	1422	1447	2869	1185	1183	2368

12 elever på gymnasiet och 11 i årskurs nio har inte uppgett kön och finns inte med i denna sammanställning.

Demografi

Med *härkomst* avses var i världen man har sitt ursprung och definieras enligt följande:

- Sverige: själv född i Sverige och minst en förälder född i Sverige
- Övriga Europa: själv född i Europa eller båda föräldrarna födda i Europa
- Övriga världen: själv född utanför Europa eller båda föräldrarna födda utanför Europa

Antal och andel (%) ungdomar fördelat på härkomst per åldersgrupp och kön.

		Sverige	Övriga Europa	Övriga världen
Skolår 9	Tjejer	1123 (80,3%)	115 (8,2%)	161 (11,5%)
	Killar	1100 (79,5%)	105 (7,6%)	179 (12,9%)
Skolår 2	Tjejer	939 (81,2%)	87 (7,5%)	131 (11,3%)
	Killar	935 (81,7%)	89 (7,8%)	121 (10,6%)

Antal och andel (%) ungdomar fördelat på vem man bor tillsammans med per åldersgrupp och kön.

		Båda sina föräldrar	Växelvís hos sina föräldrar	Bara en förälder	Annat
Skolår 9	Tjejer	1081 (75,0%)	161 (11,2%)	165 (11,5%)	34 (2,4%)
	Killar	1075 (76,2%)	178 (12,6%)	124 (8,8%)	34 (2,4%)
Skolår 2	Tjejer	829 (70,3%)	129 (10,9%)	147 (12,5%)	75 (6,4%)
	Killar	823 (69,8%)	149 (12,6%)	118 (10,0%)	89 (7,5%)

Antal och andel (%) ungdomar fördelat på föräldrarnas sysselsättning per åldersgrupp och kön.

		Båda föräldrarna arbetar eller studerar	Minst en förälder är arbetslös	Minst en förälder är sjukskriven
Skolår 9	Tjejer	1195 (88,7%)	62 (4,6%)	90 (6,7%)
	Killar	1174 (90,7%)	52 (4,0%)	69 (5,3%)
Skolår 2	Tjejer	1002 (89,3%)	48 (4,3%)	72 (6,4%)
	Killar	989 (89,3%)	37 (3,3%)	81 (7,3%)

Hälsa

Allmän hälsa

Andel som upplever bra eller mycket bra allmän hälsa.

	Åk 9		Gy 2	
	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor
Aneby	84	61		
Eksjö	91	78	88	85
Gislaved	88	81	85	78
Gnosjö	92	85	91	84
Habo	86	76		
Jönköping	85	71	84	71
Mullsjö	90	70		
Nässjö	84	67	82	65
Sävsjö	93	81	89	77
Tranås	88	72	88	76
Vaggeryd	94	67	90	62
Vetlanda	91	75	88	71
Värnamo	88	74	86	72
Länet	87	73	85	72

Andel elever som mår bra/mycket bra uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	89	73	86	73
Övriga Europa	89	77	83	77
Övriga världen	89	74	82	70

Andel elever som mår bra/mycket bra uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	92	78	89	76
Växervis hos mina föräldrar	87	70	80	65
Bara en förälder	78	58	74	66
Annat	67	50	78	61

Andel elever som mår bra/mycket bra uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	90	76	86	74
Minst en förälder är arbetslös	82	61	86	58
Minst en förälder är sjukskriven	80	55	73	57

Psykisk hälsa

För att titta på elevernas psykiska hälsa används ett frågebatteri med åtta frågor (huvudvärk, ont i magen, ont i ryggen, känt mig nere, varit irriterad eller på dåligt humör, känt mig nervös, känt mig stressad och haft svårt att somna). Nedan redovisas även andelen som har minst två av dessa besvär (psykosomatiska), en gång i veckan eller oftare.

Andel elever som har haft huvudvärk ungefär en gång i veckan eller oftare, de senaste sex månaderna.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	33	52		
Eksjö	27	45	21	47
Gislaved	22	36	23	49
Gnosjö	16	34	9	44
Habo	33	49		
Jönköping	21	41	22	49
Mullsjö	29	41		
Nässjö	23	41	37	44
Sävsjö	21	35	28	52
Tranås	28	43	12	51
Vaggeryd	19	40	20	41
Vetlanda	24	34	20	52
Värnamo	14	33	22	41
Länet	22	40	22	48

Andel elever som har haft ont i magen ungefär en gång i veckan eller oftare, de senaste sex månaderna.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	0	28		
Eksjö	10	22	15	18
Gislaved	13	20	26	32
Gnosjö	8	13	6	29
Habo	5	23		
Jönköping	11	22	10	29
Mullsjö	17	15		
Nässjö	14	24	17	26
Sävsjö	5	11	11	23
Tranås	21	27	10	33
Vaggeryd	11	19	10	8
Vetlanda	9	25	14	33
Värnamo	13	24	9	33
Länet	11	22	12	28

Andel elever som har haft ont i ryggen ungefär en gång i veckan eller oftare. De senaste sex månaderna.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	35	23		
Eksjö	14	30	27	26
Gislaved	26	24	31	35
Gnosjö	7	14	19	18
Habo	37	24		
Jönköping	20	24	20	30
Mullsjö	34	21		
Nässjö	16	23	22	39
Sävsjö	17	19	22	26
Tranås	21	30	11	41
Vaggeryd	16	27	40	23
Vetlanda	24	27	15	35
Värnamo	15	18	32	31
Länet	20	24	22	31

Andel elever som har känt sig nere ungefär en gång i veckan eller oftare, de senaste sex månaderna.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	22	77		
Eksjö	15	51	20	44
Gislaved	17	52	29	52
Gnosjö	9	41	13	50
Habo	16	60		
Jönköping	21	53	28	60
Mullsjö	24	48		
Nässjö	25	51	27	56
Sävsjö	17	42	44	47
Tranås	25	48	19	54
Vaggeryd	15	53	35	38
Vetlanda	16	45	25	52
Värnamo	17	43	23	50
Länet	19	50	26	56

Andel elever som har varit irriterad ungefär en gång i veckan eller oftare, de senaste sex månaderna.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	50	77		
Eksjö	38	66	37	67
Gislaved	42	68	47	70
Gnosjö	24	40	41	57
Habo	47	74		
Jönköping	45	69	50	72
Mullsjö	62	66		
Nässjö	44	67	47	65
Sävsjö	42	46	59	58
Tranås	46	66	35	66
Vaggeryd	39	69	70	58
Vetlanda	37	71	42	70
Värnamo	36	58	52	65
Länet	42	66	47	69

Andel elever som känt sig nervös ungefär en gång i veckan eller oftare, de senaste sex månaderna.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	22	58		
Eksjö	28	51	21	36
Gislaved	23	51	31	48
Gnosjö	15	42	31	54
Habo	17	54		
Jönköping	33	53	31	52
Mullsjö	31	33		
Nässjö	27	60	31	54
Sävsjö	43	37	22	58
Tranås	35	64	29	54
Vaggeryd	24	52	39	41
Vetlanda	29	50	25	50
Värnamo	31	46	29	53
Länet	29	52	29	51

Andel elever som känt sig stressad ungefär en gång i veckan eller oftare, de senaste sex månaderna.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	39	77		
Eksjö	26	58	28	77
Gislaved	31	72	45	92
Gnosjö	22	62	50	85
Habo	35	69		
Jönköping	43	74	45	79
Mullsjö	45	64		
Nässjö	46	73	52	71
Sävsjö	29	59	47	76
Tranås	42	82	36	68
Vaggeryd	46	70	74	73
Vetlanda	38	64	37	76
Värnamo	34	62	52	86
Länet	39	70	44	79

Andel elever som har haft svårt att somna en gång i veckan eller oftare, de senaste sex månaderna.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	39	50		
Eksjö	31	43	37	42
Gislaved	30	46	37	46
Gnosjö	26	27	56	44
Habo	7	57		
Jönköping	34	47	37	51
Mullsjö	38	48		
Nässjö	40	45	41	43
Sävsjö	26	41	39	35
Tranås	32	44	32	51
Vaggeryd	21	40	15	41
Vetlanda	35	48	31	46
Värnamo	29	44	30	44
Länet	32	45	36	48

Andel elever som har minst två psykosomatiska besvär en gång i veckan eller oftare, de senaste sex månaderna.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	28	69		
Eksjö	23	50	21	55
Gislaved	22	52	37	62
Gnosjö	10	34	31	44
Habo	21	57		
Jönköping	25	54	26	56
Mullsjö	38	47		
Nässjö	28	55	34	50
Sävsjö	23	29	28	45
Tranås	25	57	18	49
Vaggeryd	14	51	40	44
Vetlanda	23	49	22	56
Värnamo	16	40	27	56
Länet	23	51	27	55

Elevernars psykiska hälsa har även studerats utifrån tre socioekonomiska perspektiv; härkomst, vem man bor tillsammans med och föräldrarnas sysselsättning.

Huvudvärk

Andel elever som har haft *huvudvärk* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	7	19	7	22
Övriga Europa	8	11	8	30
Övriga världen	6	14	8	26

Andel elever som har haft *huvudvärk* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	6	17	7	22
Växelvís hos mina föräldrar	5	21	7	21
Bara en förälder	12	22	7	31
Annat	17	13	9	31

Andel elever som har haft *huvudvärk* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	6	17	7	23
Minst en förälder är arbetslös	17	21	8	23
Minst en förälder är sjukskriven	13	22	14	30

Ont i ryggen

Andel elever som har haft *ont i ryggen* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	9	13	11	17
Övriga Europa	6	12	13	13
Övriga världen	12	11	17	20

Andel elever som har haft *ont i ryggen* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	10	11	10	15
Växelvís hos mina föräldrar	5	11	18	21
Bara en förälder	14	21	16	24
Annat	18	7	16	16

Andel elever som har haft *ont i ryggen* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	9	11	11	17
Minst en förälder är arbetslös	11	20	16	20
Minst en förälder är sjukskriven	12	18	19	21

Känt sig nere

Andel elever som har *känt sig nere* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	7	32	11	32
Övriga Europa	8	23	9	26
Övriga världen	10	26	17	26

Andel elever som har *känt sig nere* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	6	27	9	30
Växelvís hos mina föräldrar	9	39	13	32
Bara en förälder	13	38	18	31
Annat	20	42	17	37

Andel elever som har *känt sig nere* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	7	29	10	30
Minst en förälder är arbetslös	9	32	19	38
Minst en förälder är sjukskriven	17	44	21	34

Varit irriterad eller på dåligt humör

Andel elever som har *varit irriterade eller på dåligt humör* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	20	39	19	36
Övriga Europa	15	28	20	36
Övriga världen	14	37	25	34

Andel elever som har *varit irriterade eller på dåligt humör* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	18	36	18	34
Växelvís hos mina föräldrar	20	46	26	40
Bara en förälder	24	43	27	39
Annat	29	38	17	45

Andel elever som har *varit irriterade eller på dåligt humör* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	18	37	19	34
Minst en förälder är arbetslös	33	38	27	50
Minst en förälder är sjukskriven	22	42	30	48

Känt sig nervösa

Andel elever som har *känt sig nervösa* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	10	25	9	21
Övriga Europa	10	25	10	33
Övriga världen	11	26	22	23

Andel elever som har *känt sig nervösa* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	9	24	11	22
Växelvís hos mina föräldrar	9	31	9	22
Bara en förälder	15	28	12	26
Annat	19	28	15	24

Andel elever som har *känt sig nervösa* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	9	24	10	22
Minst en förälder är arbetslös	9	34	14	32
Minst en förälder är sjukskriven	13	33	15	28

Känt sig stressade

Andel elever som har *känt sig stressade* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	19	51	19	52
Övriga Europa	17	43	24	53
Övriga världen	19	42	39	51

Andel elever som har *känt sig stressade* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	18	49	20	50
Växelvís hos mina föräldrar	18	52	21	55
Bara en förälder	23	48	30	53
Annat	43	45	22	60

Andel elever som har *känt sig stressade* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	18	48	20	52
Minst en förälder är arbetslös	18	48	30	57
Minst en förälder är sjukskriven	26	60	30	57

Haft svårt att somna

Andel elever som har haft *svårt att somna* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	16	26	17	29
Övriga Europa	20	28	22	39
Övriga världen	24	30	35	29

Andel elever som har haft *svårt att somna* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	16	25	17	27
Växelvís hos mina föräldrar	19	32	22	32
Bara en förälder	23	34	29	41
Annat	37	25	26	27

Andel elever som har haft *svårt att somna* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	17	26	18	29
Minst en förälder är arbetslös	17	31	30	23
Minst en förälder är sjukskriven	28	33	31	39

Haft minst två psykosomatiska besvär

Andel elever som har haft *minst två psykosomatiska besvär* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	23	52	24	55
Övriga Europa	19	42	32	60
Övriga världen	24	49	44	52

Andel elever som har haft *minst två psykosomatiska besvär* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	21	48	24	52
Växelvís hos mina föräldrar	24	61	31	59
Bara en förälder	37	58	36	65
Annat	42	53	28	56

Andel elever som har haft *minst två psykosomatiska besvär* mer än en gång i veckan uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	22	50	25	54
Minst en förälder är arbetslös	34	56	41	60
Minst en förälder är sjukskriven	28	60	40	63

Värktabletter

Andel elever som använder värktabletter (till exempel Alvedon, Panodil, Ipren eller Ibuprofen) några gånger per vecka eller oftare.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Länet	5	12	5	15

Funktionsnedsättning

Andel ungdomar som har någon funktionsnedsättning eller sjukdom

	Åk 9	Gy 2
Aneby	13	
Eksjö	7	12
Gislaved	7	7
Gnosjö	10	3
Habo	7	
Jönköping	8	12
Mullsjö	12	
Nässjö	12	8
Sävsjö	12	8
Tranås	11	9
Vaggeryd	15	4
Vetlanda	13	8
Värnamo	10	8
Länet	10	10

Existentiell hälsa

Fyra påståenden ställdes om elevernas grundläggande värderingar (meningsfullhet, syfte, tro/övertygelse och hoppfullhet). En personlig tro eller övertygelse kan, men behöver inte ha en religiös anknytning. Den kan också vara kopplad till ideologi, filosofi eller vetenskap. Nedan redovisas de som svarat *stämmer precis* eller *stämmer ganska bra* på de fyra påståendena.

Andel elever som upplever "att mitt liv är meningsfullt"
(stämmer precis och stämmer ganska bra).

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	83	44		
Eksjö	87	70	79	80
Gislaved	77	65	71	68
Gnosjö	85	72	84	77
Habo	83	74		
Jönköping	80	62	79	66
Mullsjö	90	67		
Nässjö	76	54	74	68
Sävsjö	88	82	67	74
Tranås	87	68	73	59
Vaggeryd	86	64	80	74
Vetlanda	82	69	79	77
Värnamo	82	62	78	62
Länet	81	64	78	68

Andel elever som upplever "att mitt liv har ett syfte"
(stämmer precis och stämmer ganska bra).

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	89	46		
Eksjö	90	68	84	76
Gislaved	80	65	76	67
Gnosjö	97	70	78	74
Habo	93	69		
Jönköping	81	65	77	64
Mullsjö	87	67		
Nässjö	79	67	75	66
Sävsjö	79	82	50	77
Tranås	81	66	74	58
Vaggeryd	90	71	80	70
Vetlanda	85	75	77	72
Värnamo	82	61	78	63
Länet	83	67	77	66

Andel elever som upplever att de "har en tro eller övertygelse som ger mig tröst/lättnad i vardagen" (stämmer precis och stämmer ganska bra).

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	35	37		
Eksjö	73	47	50	44
Gislaved	56	44	42	37
Gnosjö	67	53	50	62
Habo	51	46		
Jönköping	64	46	57	43
Mullsjö	57	37		
Nässjö	46	36	54	45
Sävsjö	60	66	56	42
Tranås	51	38	48	51
Vaggeryd	55	52	60	52
Vetlanda	46	39	43	45
Värnamo	57	37	58	38
Länet	58	44	53	44

Andel elever som upplever att "jag är hoppfull inför mitt liv" (stämmer precis och stämmer ganska bra).

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	83	44		
Eksjö	93	79	80	80
Gislaved	78	68	77	68
Gnosjö	93	77	81	67
Habo	90	69		
Jönköping	85	72	80	69
Mullsjö	90	70		
Nässjö	81	61	82	73
Sävsjö	80	79	56	68
Tranås	85	69	83	72
Vaggeryd	94	71	70	74
Vetlanda	88	76	81	79
Värnamo	82	68	85	71
Länet	85	71	80	71

Elevernas existentiella hälsa har även studerats utifrån tre socioekonomiska perspektiv; härkomst, vem man bor tillsammans med och föräldrarnas sysselsättning.

Hoppfull inför sitt liv

Andel elever som är *hoppfulla inför sitt liv* uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	85	71	80	72
Övriga Europa	83	65	77	70
Övriga världen	84	71	80	64

Andel elever som är *hoppfulla inför sitt liv* uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	87	74	83	73
Växelvís hos mina föräldrar	84	69	76	67
Bara en förälder	72	53	68	66
Annat	62	55	77	68

Andel elever som är *hoppfulla inför sitt liv* uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	86	73	82	73
Minst en förälder är arbetslös	70	48	63	54
Minst en förälder är sjukskriven	85	52	69	61

Jag har en tro/övertygelse

Andel elever som *har en tro eller övertygelse* som ger tröst/lättnad i vardagen uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	54	39	50	42
Övriga Europa	66	51	57	48
Övriga världen	81	68	71	58

Andel elever som *har en tro eller övertygelse* som ger tröst/lättnad i vardagen uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	59	47	56	47
Växelvís hos mina föräldrar	51	34	40	30
Bara en förälder	56	35	43	42
Annat	64	38	57	37

Andel elever som *har en tro eller övertygelse* som ger tröst/lättnad i vardagen uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	57	44	54	43
Minst en förälder är arbetslös	64	43	58	40
Minst en förälder är sjukskriven	64	31	46	43

Mitt liv har ett syfte

Andel elever som upplever att *livet har ett syfte* uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	83	66	77	67
Övriga Europa	84	66	78	67
Övriga världen	86	71	75	62

Andel elever som upplever att *livet har ett syfte* uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	85	70	80	69
Växelvís hos mina föräldrar	80	64	75	63
Bara en förälder	75	53	66	59
Annat	69	47	73	60

Andel elever som upplever att *livet har ett syfte* uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	83	68	78	68
Minst en förälder är arbetslös	80	46	71	55
Minst en förälder är sjukskriven	82	53	67	56

Mitt liv är meningsfullt

Andel elever som upplever att *livet är meningsfullt* uppdelat på ålder, kön och härkomst

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Sverige	81	64	78	69
Övriga Europa	80	60	81	67
Övriga världen	85	64	77	63

Andel elever som upplever att *livet är meningsfullt* uppdelat på ålder, kön och vem man bor tillsammans med

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda mina föräldrar	83	68	81	70
Växelvís hos mina föräldrar	78	59	74	67
Bara en förälder	75	51	63	61
Annat	60	38	80	65

Andel elever som upplever att *livet är meningsfullt* uppdelat på ålder, kön och föräldrarnas sysselsättning

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Båda arbetar eller studerar	81	66	80	70
Minst en förälder är arbetslös	67	48	69	50
Minst en förälder är sjukskriven	82	46	67	60

Levnadsvanor

Kost

Andel elever som äter frukost varje vardag.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	58	61		
Eksjö	70	61	65	87
Gislaved	72	58	43	59
Gnosjö	58	63	53	56
Habo	73	63		
Jönköping	69	61	59	59
Mullsjö	77	60		
Nässjö	62	63	62	59
Sävsjö	74	64	67	52
Tranås	71	71	70	66
Vaggeryd	78	67	60	58
Vetlanda	69	56	60	67
Värnamo	64	68	63	64
Länet	68	62	60	61

Andel elever som äter frukost båda helgdagarna.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	68	86		
Eksjö	75	86	72	91
Gislaved	69	77	61	78
Gnosjö	76	75	71	74
Habo	83	82		
Jönköping	76	79	71	78
Mullsjö	70	72		
Nässjö	68	78	77	83
Sävsjö	83	64	78	74
Tranås	83	83	76	80
Vaggeryd	84	86	55	74
Vetlanda	74	80	73	78
Värnamo	75	80	69	76
Länet	75	79	71	78

Andel elever som dricker läsk några gånger i veckan eller oftare.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	47	29		
Eksjö	50	16	58	11
Gislaved	50	17	52	16
Gnosjö	41	27	50	29
Habo	56	26		
Jönköping	45	25	56	29
Mullsjö	43	23		
Nässjö	48	27	52	26
Sävsjö	36	13	28	16
Tranås	51	23	46	38
Vaggeryd	35	23	53	48
Vetlanda	52	20	41	21
Värnamo	46	17	47	24
Länet	47	23	52	26

Andel elever som dricker energidryck några gånger i veckan eller oftare.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Länet	16	10	16	11

Andel elever som dricker energidryck några gånger i veckan eller oftare.

	Åk 9	Gy 2
Aneby	36	
Eksjö	11	8
Gislaved	11	7
Gnosjö	15	16
Habo	22	
Jönköping	14	17
Mullsjö	15	
Nässjö	15	12
Sävsjö	3	4
Tranås	8	9
Vaggeryd	4	15
Vetlanda	19	12
Värnamo	7	12
Länet	13	14

Andel elever som äter godis, chips, glass eller fikabröd
några gånger i veckan eller oftare.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	67	41		
Eksjö	44	39	49	48
Gislaved	50	45	41	40
Gnosjö	37	61	47	51
Habo	60	57		
Jönköping	45	52	48	57
Mullsjö	50	50		
Nässjö	46	44	48	53
Sävsjö	41	47	44	53
Tranås	61	57	46	59
Vaggeryd	33	58	55	41
Vetlanda	51	40	44	48
Värnamo	41	41	36	49
Länet	46	49	46	53

Andel elever som äter frukt så gott som dagligen eller
oftare.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	21	31		
Eksjö	20	43	22	56
Gislaved	24	43	16	35
Gnosjö	25	43	28	29
Habo	28	34		
Jönköping	28	37	25	38
Mullsjö	20	33		
Nässjö	29	28	34	38
Sävsjö	27	21	41	32
Tranås	35	44	28	39
Vaggeryd	16	44	35	33
Vetlanda	24	41	22	46
Värnamo	27	37	21	43
Länet	26	38	25	39

Andel elever som äter grönsaker så gott som dagligen eller oftare.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	32	46		
Eksjö	30	69	37	84
Gislaved	40	66	32	63
Gnosjö	50	70	44	47
Habo	38	67		
Jönköping	46	63	46	65
Mullsjö	31	40		
Nässjö	29	43	48	57
Sävsjö	43	64	44	63
Tranås	45	60	39	63
Vaggeryd	35	63	45	46
Vetlanda	47	55	46	62
Värnamo	41	56	45	62
Länet	41	60	44	64

Andel elever som äter fisk eller skaldjur några gånger i veckan eller oftare.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	11	29		
Eksjö	26	28	37	56
Gislaved	41	34	37	37
Gnosjö	54	41	58	33
Habo	28	35		
Jönköping	43	34	47	42
Mullsjö	33	43		
Nässjö	32	33	44	29
Sävsjö	38	26	41	16
Tranås	50	45	42	37
Vaggeryd	33	40	60	26
Vetlanda	39	33	51	35
Värnamo	49	42	36	40
Länet	41	35	45	39

Andel elever som äter pizza, hamburgare, kebab eller liknande några gånger i veckan eller oftare.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	21	7		
Eksjö	14	6	15	0
Gislaved	17	5	29	3
Gnosjö	8	15	16	9
Habo	10	6		
Jönköping	18	12	25	13
Mullsjö	13	7		
Nässjö	23	16	16	9
Sävsjö	12	8	33	6
Tranås	13	12	11	7
Vaggeryd	10	12	20	7
Vetlanda	17	8	25	7
Värnamo	12	7	23	6
Länet	16	10	23	10

Andel elever som tycker det är mycket viktigt eller ganska viktigt att äta hälsosam mat.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	68	54		
Eksjö	72	70	54	81
Gislaved	72	83	53	71
Gnosjö	77	84	66	71
Habo	53	74		
Jönköping	72	74	63	70
Mullsjö	67	63		
Nässjö	62	63	66	63
Sävsjö	83	69	61	84
Tranås	80	76	64	73
Vaggeryd	78	77	55	63
Vetlanda	72	71	60	75
Värnamo	72	81	58	65
Länet	71	74	61	71

Fysisk aktivitet

Andel elever som går eller cyklar en timme eller mer, 4-7 dagar i vecka.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	26	65		
Eksjö	67	65	49	58
Gislaved	47	54	48	42
Gnosjö	43	50	48	44
Habo	46	60		
Jönköping	40	45	37	32
Mullsjö	47	50		
Nässjö	53	51	45	42
Sävsjö	50	53	39	42
Tranås	69	65	58	61
Vaggeryd	47	48	40	33
Vetlanda	49	62	53	52
Värnamo	53	59	54	48
Länet	48	53	44	40

Andel elever som tränar minst 30 min 2-3 gånger per vecka eller oftare.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	68	61		
Eksjö	82	80	60	82
Gislaved	73	79	69	55
Gnosjö	75	75	61	40
Habo	65	63		
Jönköping	75	72	68	63
Mullsjö	77	47		
Nässjö	76	62	76	60
Sävsjö	79	71	78	74
Tranås	88	84	71	61
Vaggeryd	92	65	70	41
Vetlanda	79	65	69	72
Värnamo	79	70	75	63
Länet	77	71	68	63

Sömn

Andel elever och antal timmars sömn på vardagar.

	Åk 9			Gy 2		
	5-6 timmar eller mindre	7-8 timmar	9-10 timmar eller mer	5-6 timmar eller mindre	7-8 timmar	9-10 timmar eller mer
Aneby	14	52	34			
Eksjö	18	59	23	23	67	11
Gislaved	16	61	23	33	58	9
Gnosjö	9	64	27	24	57	19
Habo	14	67	20			
Jönköping	16	63	21	30	61	9
Mullsjö	16	64	20			
Nässjö	20	59	21	24	63	13
Sävsjö	9	69	23	22	70	9
Tranås	16	57	27	23	69	8
Vaggeryd	13	65	21	24	67	10
Vetlanda	19	55	26	22	65	13
Värnamo	17	60	22	24	70	6
Länet	16	61	23	27	63	10

Andel elever och antal timmars sömn på helger.

	Åk 9			Gy 2		
	5-6 timmar eller mindre	7-8 timmar	9-10 timmar eller mer	5-6 timmar eller mindre	7-8 timmar	9-10 timmar eller mer
Aneby	11	18	70			
Eksjö	9	12	79	5	17	77
Gislaved	8	11	81	4	18	78
Gnosjö	8	18	75	1	15	83
Habo	2	19	80			
Jönköping	7	17	76	5	18	77
Mullsjö	6	26	69			
Nässjö	9	16	75	2	25	73
Sävsjö	9	24	68	2	26	71
Tranås	5	20	75	2	20	78
Vaggeryd	5	16	79	4	26	70
Vetlanda	5	16	80	5	18	77
Värnamo	6	17	77	5	17	78
Länet	7	17	77	5	19	77

Andel elever som tycker att de sover mycket bra eller ganska bra.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	74	71		
Eksjö	79	76	69	82
Gislaved	79	81	71	68
Gnosjö	84	77	75	72
Habo	85	71		
Jönköping	76	72	79	67
Mullsjö	77	70		
Nässjö	74	67	64	70
Sävsjö	83	87	78	94
Tranås	90	73	79	66
Vaggeryd	82	79	90	78
Vetlanda	83	73	77	71
Värnamo	77	73	83	75
Länet	79	74	77	70

Ungdomsmottagning

Andel elever som har besökt ungdomsmottagningen eller barnmorska på annan mottagning.

	Åk 9	Gy 2
Aneby	19	
Eksjö	29	46
Gislaved	34	54
Gnosjö	29	28
Habo	14	
Jönköping	68	66
Mullsjö	78	
Nässjö	54	55
Sävsjö	77	63
Tranås	19	50
Vaggeryd	64	54
Vetlanda	62	64
Värnamo	33	59
Länet	51	60

Tobak, alkohol och narkotika

Tobak

Andel elever som röker ibland eller varje dag.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	26	19		
Eksjö	0	8	26	5
Gislaved	8	8	23	13
Gnosjö	5	2	41	5
Habo	23	17		
Jönköping	9	10	22	23
Mullsjö	17	17		
Nässjö	15	2	13	19
Sävsjö	7	11	25	10
Tranås	6	17	17	18
Vaggeryd	0	10	45	33
Vetlanda	9	9	21	24
Värnamo	6	10	22	19
Länet	9	10	23	20

Andel elever som snusar ibland eller varje dag.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	26	0		
Eksjö	6	1	32	0
Gislaved	12	0	27	2
Gnosjö	12	0	22	2
Habo	17	0		
Jönköping	14	3	27	4
Mullsjö	23	3		
Nässjö	16	1	23	1
Sävsjö	0	3	12	0
Tranås	3	2	16	5
Vaggeryd	2	0	53	4
Vetlanda	12	0	28	11
Värnamo	4	1	26	2
Länet	11	2	27	4

Andel elever som använder e-cigarett ibland eller varje dag.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Länet	9	6	8	4

Andel elever som rökt vattenpipa en gång eller flera gånger.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	32	30		
Eksjö	3	11	39	22
Gislaved	18	8	39	30
Gnosjö	15	4	39	14
Habo	12	9		
Jönköping	17	14	38	23
Mullsjö	33	20		
Nässjö	16	10	43	22
Sävsjö	17	11	12	16
Tranås	18	12	33	25
Vaggeryd	0	10	50	30
Vetlanda	16	7	36	20
Värnamo	12	15	37	20
Länet	16	12	38	22

Alkohol

Andel elever som druckit alkohol de senaste 12 månaderna.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	37	63		
Eksjö	23	28	68	75
Gislaved	29	23	68	47
Gnosjö	22	18	61	50
Habo	41	34		
Jönköping	29	31	58	64
Mullsjö	50	30		
Nässjö	44	26	69	64
Sävsjö	21	29	35	55
Tranås	22	34	55	65
Vaggeryd	10	31	80	59
Vetlanda	42	31	72	73
Värnamo	21	23	61	66
Länet	29	29	62	64

Andel regelbundna alkoholkonsumenter (andel elever som har konsumerat alkohol en gång i månaden eller oftare de senaste 12 månaderna).

	Åk 9	Gy 2	
	Killar och tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	24		
Eksjö	5	34	40
Gislaved	9	40	27
Gnosjö	3	29	29
Habo	20		
Jönköping	10	35	36
Mullsjö	23		
Nässjö	14	34	36
Sävsjö	4	18	23
Tranås	14	39	35
Vaggeryd	3	30	30
Vetlanda	12	38	36
Värnamo	7	35	32
Länet	10	35	35

Andel elever som intensivkonsumerar alkohol (de som dricker en större mängd¹ alkohol vid ett och samma tillfälle någon gång per år eller oftare).

	Åk 9	Gy 2	
	Killar och tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	26		
Eksjö	10	50	44
Gislaved	10	53	35
Gnosjö	4	45	17
Habo	24		
Jönköping	10	41	36
Mullsjö	22		
Nässjö	13	44	38
Sävsjö	5	24	32
Tranås	16	40	40
Vaggeryd	2	55	26
Vetlanda	15	53	39
Värnamo	9	45	35
Länet	11	45	36

¹ Minst en halv flaska sprit (18 cl) - eller en hel flaska vin - eller fyra stora flaskor stark cider/alkoläsk - eller 4 burkar starköl - eller 6 burkar öl, klass II.

Andel elever som någon gång har druckit sig berusad.

	Åk 9	Gy 2	
	Killar och tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	37		
Eksjö	11	57	65
Gislaved	11	55	42
Gnosjö	6	48	36
Habo	26		
Jönköping	14	43	50
Mullsjö	28		
Nässjö	18	49	55
Sävsjö	8	29	45
Tranås	20	48	43
Vaggeryd	4	50	59
Vetlanda	20	57	52
Värnamo	11	47	42
Länet	15	48	49

Andel elever som blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar, en eller flera gånger.

	Åk 9	Gy 2	
	Killar och tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	24		
Eksjö	9	24	25
Gislaved	7	32	20
Gnosjö	3	16	12
Habo	21		
Jönköping	9	23	24
Mullsjö	13		
Nässjö	12	28	23
Sävsjö	8	6	23
Tranås	6	18	25
Vaggeryd	6	35	7
Vetlanda	7	25	25
Värnamo	6	22	20
Länet	9	23	23

Narkotika

Andel elever som blivit erbjudna att köpa eller få narkotika (med narkotika avses t.ex. hasch, marijuana, spice, amfetamin).

	ÅK 9	GY 2
Aneby	18	
Eksjö	5	19
Gislaved	9	25
Gnosjö	10	16
Habo	12	
Jönköping	13	27
Mullsjö	15	
Nässjö	9	20
Sävsjö	10	17
Tranås	14	14
Vaggeryd	6	26
Vetlanda	9	15
Värnamo	11	23
Länet	11	23

Andel elever som använt narkotika, sniffat/boffat, använt dopingpreparat eller använt läkemedel i berusningssyfte.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Har du någon gång använt narkotika?	4	1	9	6
Har du någon gång sniffat/boffat?	3	1	3	1
Har du någon gång använt anabola steroider/dopingpreparat?	2	0	1	1
Har du någon gång använt läkemedel för att bli berusad	2	1	3	2

Debutålder – tobak, alkohol och narkotika

Hur gammal var du första gången du:

Andel elever i årskurs nio.	Det har aldrig hänt		11 år eller yngre		12 år		13 år		14 år		15 år eller äldre	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Drack alkohol	56	58	8	3	5	3	7	8	12	16	11	12
Blev berusad av alkohol	81	80	1	0	1	1	2	2	7	9	7	9
Rökte en cigarett	79	78	4	2	4	2	4	6	5	7	4	5
Snusade	79	92	3	1	2	0	3	1	7	3	6	2
Rökte e-cigarett	80	84	1	0	2	0	4	2	9	8	5	5
Rökte vattenpipa	85	88	3	1	2	1	2	2	5	5	3	4
Använde narkotika	96	99	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0

Hur gammal var du första gången du:

Andel elever i år två på gymnasiet	Det har aldrig hänt		11 år eller yngre		12 år		13 år		14 år		15 år		16 år		17 år eller äldre	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Drack alkohol	25	23	7	3	4	3	6	7	13	13	20	21	16	22	8	9
Blev berusad av alkohol	43	41	1	1	2	0	5	4	10	7	17	15	16	20	6	11
Rökte en cigarett	52	56	5	2	5	4	6	5	7	7	12	9	9	12	4	5
Snusade	51	77	3	1	3	1	6	2	9	3	12	5	11	8	4	3
Rökte e-cigarett	66	80	1	0	1	0	2	1	5	3	11	6	10	8	4	3
Rökte vattenpipa	61	77	2	1	2	1	4	2	7	3	9	6	10	8	5	3
Använde narkotika	90	95	0	0	0	0	0	0	1	1	3	1	3	2	2	1

Attityder kring tobak, alkohol och narkotika

Vad tycker du är okej för någon som går i samma årskurs som du?

Andel elever i årskurs 9.	Kille		Tjej	
	Okej	Inte okej	Okej	Inte okej
Dricka ett glas alkohol	59	41	61	39
Att dricka alkohol så att man blir berusad	25	75	22	78
Att feströka	29	71	30	70
Att röka	11	89	8	92
Att röka marijuana, hasch, spice	8	92	2	98
Att säga till en berusad kompis att inte dricka mer	80	20	88	12
Att säga till en kompis som röker att sluta	83	17	90	10

Vad tycker du är okej för någon som går i samma årskurs som du?

Andel elever i år 2 på gymnasiet.	Kille		Tjej	
	Okej	Inte okej	Okej	Inte okej
Dricka ett glas alkohol	89	11	89	11
Att dricka alkohol så att man blir berusad	66	34	62	38
Att feströka	63	37	60	40
Att röka	33	67	23	77
Att röka marijuana, hasch, spice	14	86	6	94
Att säga till en berusad kompis att inte dricka mer	89	11	94	6
Att säga till en kompis som röker att slut	89	11	90	10

Vilket av svarsalternativen nedan stämmer bäst in på dina föräldrars inställning?

Andel elever i årskurs nio.	De förbjuder mig		De pratar med mig om att jag inte ska		De tycker att det är ok		Jag vet inte	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Att röka cigaretter	70	57	22	32	2	3	6	8
Att snusa	66	46	23	33	4	11	7	10
Att dricka alkohol	54	25	32	38	6	29	8	9
Att dricka mig berusad	65	35	25	40	3	14	7	11
Att röka vattenpipa	69	52	19	23	3	6	9	19
Att röka marijuana, hasch, spice	80	79	13	13	1	1	6	7
Att gå ut utan att tala om vart du går	32	24	33	38	22	25	13	14
Att ha en pojkvän/flickvän	6	4	2	2	79	85	12	9

Vilket av svarsalternativen nedan stämmer bäst in på dina föräldrars inställning?

Andel elever i år två på gymnasiet.	De förbjuder mig		De pratar med mig om att jag inte ska		De tycker att det är ok		Jag vet inte	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Att röka cigaretter	70	65	22	31	2	1	6	4
Att snusa	65	59	28	29	0	1	7	10
Att dricka alkohol	42	42	42	42	7	7	8	8
Att dricka mig berusad	57	38	35	48	1	6	6	8
Att röka vattenpipa	65	56	23	24	2	3	10	17
Att röka marijuana, hasch, spice	79	79	15	14	0	1	6	6
Att gå ut utan att tala om vart du går	34	34	45	45	12	12	9	9
Att ha en pojkvän/flickvän	5	3	4	3	81	88	10	5

Skola

Andel elever som trivs bra eller mycket bra i skolan.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	78	64		
Eksjö	90	79	92	84
Gislaved	87	83	79	80
Gnosjö	90	74	94	88
Habo	83	66		
Jönköping	88	79	88	84
Mullsjö	90	70		
Nässjö	84	76	80	76
Sävsjö	90	79	71	81
Tranås	90	71	92	85
Vaggeryd	94	78	84	63
Vetlanda	93	86	91	86
Värnamo	79	75	87	77
Länet	87	78	88	82

Andel elever som alltid eller oftast känner sig trygg i skolan.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	94	81		
Eksjö	93	93	95	96
Gislaved	93	91	96	92
Gnosjö	87	84	94	100
Habo	95	86		
Jönköping	93	92	96	94
Mullsjö	97	83		
Nässjö	84	77	89	92
Sävsjö	91	95	82	84
Tranås	99	85	95	93
Vaggeryd	96	93	95	85
Vetlanda	97	93	97	96
Värnamo	94	86	98	89
Länet	93	89	95	93

Andel elever som skolkar någon gång per termin eller oftare.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	61	26		
Eksjö	16	16	21	31
Gislaved	24	19	50	20
Gnosjö	15	9	31	7
Habo	20	21		
Jönköping	26	23	36	38
Mullsjö	31	17		
Nässjö	22	13	21	30
Sävsjö	7	18	24	13
Tranås	16	20	12	28
Vaggeryd	9	14	16	37
Vetlanda	19	14	26	19
Värnamo	17	15	40	31
Länet	21	19	32	31

Tillit och relationer

Andel som svarat *stämmer precis* eller *stämmer ganska bra* på påståendet "Jag har kompisar i skolan som vill vara med mig".

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	94	81		
Eksjö	94	90	93	95
Gislaved	95	95	97	88
Gnosjö	95	86	97	93
Habo	97	100		
Jönköping	97	93	93	90
Mullsjö	97	87		
Nässjö	97	92	87	92
Sävsjö	95	89	88	90
Tranås	93	90	92	85
Vaggeryd	98	83	95	85
Vetlanda	98	93	94	95
Värnamo	91	91	96	90
Länet	96	92	93	91

Andel som svarat *stämmer precis* eller *stämmer ganska bra* på påståendet "Jag har en riktigt bra kompis som jag litar på och kan berätta personliga saker för".

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	82	88		
Eksjö	84	89	83	91
Gislaved	86	91	90	91
Gnosjö	93	79	94	93
Habo	89	97		
Jönköping	87	86	86	88
Mullsjö	82	83		
Nässjö	89	82	92	91
Sävsjö	90	97	76	87
Tranås	89	87	91	85
Vaggeryd	91	83	89	81
Vetlanda	84	89	87	92
Värnamo	86	83	89	92
Länet	87	87	87	89

Andel som svarat *stämmer precis* eller *stämmer ganska bra* på påståendet "Jag kan alltid lita på någon av mina föräldrar när det verkligen gäller".

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	94	81		
Eksjö	96	88	92	91
Gislaved	92	93	94	88
Gnosjö	93	88	94	95
Habo	87	89		
Jönköping	91	89	92	88
Mullsjö	97	80		
Nässjö	89	83	92	86
Sävsjö	93	87	88	87
Tranås	100	86	92	93
Vaggeryd	100	90	89	78
Vetlanda	94	92	95	92
Värnamo	91	82	95	82
Länet	92	88	93	88

Andel som svarat *stämmer precis* eller *stämmer ganska bra* på påståendet "Det finns vuxna i min närhet som jag litar på".

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	63	73		
Eksjö	88	87	93	84
Gislaved	85	80	93	83
Gnosjö	95	86	91	90
Habo	84	86		
Jönköping	88	84	90	84
Mullsjö	90	80		
Nässjö	85	80	87	86
Sävsjö	88	84	82	84
Tranås	89	88	92	92
Vaggeryd	95	88	94	78
Vetlanda	85	86	85	87
Värnamo	83	80	90	82
Länet	87	83	90	84

Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för någon form av kränkande behandling? (andel elever).

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Nej	80	74	82	78
Ja, i skolan av en eller flera elever	10	15	8	10
Ja, av en eller flera ungdomar utanför skolan	3	5	4	5
Ja, i skolan av personal	2	3	3	5
Ja, av någon vuxen i din närhet (utanför skolan)	2	2	2	3
Ja, via mobiltelefon och/eller på Internet	4	8	5	6

Fritid

Om du tänker på en vanlig vecka, hur många kvällar brukar du då:

	Åk 9						Gy 2					
	Killar			Tjejer			Killar			Tjejer		
	Ingen kväll	1-2 kvällar i veckan	3-7 kvällar i veckan	Ingen kväll	1-2 kvällar i veckan	3-7 kvällar i veckan	Ingen kväll	1-2 kvällar i veckan	3-7 kvällar i veckan	Ingen kväll	1-2 kvällar i veckan	3-7 kvällar i veckan
Vara på fritidsgården	83	14	3	87	11	2	89	9	2	94	4	1
Hålla på med idrottsaktiviteter eller träning?	28	25	48	26	34	40	32	23	45	33	31	36
Hålla på med fritidsaktiviteter, ej idrott (t ex musik, teater, kyrkligt, scouter, politik eller annan föreningsverksamhet)?	69	23	8	60	30	9	74	17	9	67	24	9
Vara ute på stan?	47	44	9	44	47	10	41	49	10	42	50	8
Vara hemma hos kompisar?	25	59	16	18	62	20	22	60	18	17	67	16
Vara hemma hela kvällen	8	35	57	7	34	59	5	37	58	4	35	61

Andel elever som tittar på tv/film och spela tv-spel 3 timmar eller mer på vardagar.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	50	35		
Eksjö	38	14	22	15
Gislaved	26	18	25	9
Gnosjö	32	7	32	10
Habo	24	38		
Jönköping	26	18	34	19
Mullsjö	24	20		
Nässjö	29	16	18	19
Sävsjö	24	11	35	16
Tranås	29	9	17	18
Vaggeryd	28	15	32	15
Vetlanda	26	11	30	13
Värnamo	25	16	29	11
Länet	27	16	30	17

Andel elever som tittar på tv/film och spela tv-spel 3 timmar eller mer på helgdag.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	63	46		
Eksjö	57	30	42	25
Gislaved	42	34	45	34
Gnosjö	41	20	57	42
Habo	39	43		
Jönköping	41	35	44	35
Mullsjö	41	30		
Nässjö	49	34	39	27
Sävsjö	46	21	47	23
Tranås	47	23	37	28
Vaggeryd	43	25	37	33
Vetlanda	37	31	44	32
Värnamo	47	28	44	31
Länet	44	32	44	33

Andel elever som använder surfplatta 3 timmar eller mer på vardagar.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	38	19		
Eksjö	32	11	31	20
Gislaved	33	26	38	27
Gnosjö	22	13	27	19
Habo	45	38		
Jönköping	33	21	40	28
Mullsjö	38	20		
Nässjö	35	22	28	27
Sävsjö	30	17	41	29
Tranås	27	13	22	20
Vaggeryd	31	21	47	37
Vetlanda	28	18	41	21
Värnamo	35	22	38	26
Länet	33	20	37	26

Andel elever som använder surfplatta 3 timmar eller mer på helgdag.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	63	23		
Eksjö	43	24	48	20
Gislaved	45	35	48	40
Gnosjö	31	20	53	42
Habo	61	46		
Jönköping	45	33	47	36
Mullsjö	29	28		
Nässjö	50	33	39	34
Sävsjö	40	22	59	27
Tranås	44	24	36	38
Vaggeryd	53	23	63	48
Vetlanda	41	30	53	33
Värnamo	53	33	41	37
Länet	46	31	47	36

Andel elever som använder smartphone 3 timmar eller mer på vardagar.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	31	73		
Eksjö	46	49	23	42
Gislaved	26	50	45	45
Gnosjö	32	28	50	45
Habo	24	50		
Jönköping	32	53	33	52
Mullsjö	31	37		
Nässjö	33	50	31	53
Sävsjö	17	49	29	42
Tranås	26	42	48	55
Vaggeryd	26	58	47	59
Vetlanda	34	58	37	49
Värnamo	28	42	31	50
Länet	31	50	34	51

Andel elever som använder smartphone 3 timmar eller mer på helgdag.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	25	69		
Eksjö	51	61	33	58
Gislaved	39	62	46	59
Gnosjö	36	49	50	52
Habo	32	51		
Jönköping	38	62	37	57
Mullsjö	17	43		
Nässjö	46	61	35	63
Sävsjö	30	45	41	45
Tranås	36	56	44	68
Vaggeryd	35	58	53	73
Vetlanda	40	66	42	62
Värnamo	38	45	36	61
Länet	38	59	38	59

Livet och framtiden

Andel elever som trivs bra eller mycket bra med livet just nu.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	94	68		
Eksjö	94	85	94	89
Gislaved	96	90	92	90
Gnosjö	98	93	97	88
Habo	93	77		
Jönköping	93	84	92	83
Mullsjö	100	77		
Nässjö	90	77	90	83
Sävsjö	95	84	88	94
Tranås	96	86	95	83
Vaggeryd	93	80	95	85
Vetlanda	100	90	93	83
Värnamo	95	83	97	82
Länet	94	84	93	84

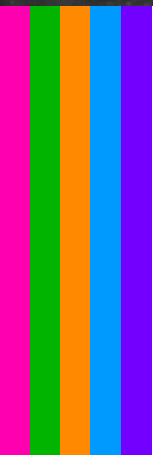
Andel elever som ser ljust eller mycket ljust på sin framtid.

	Åk 9		Gy 2	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Aneby	89	61		
Eksjö	86	79	85	82
Gislaved	80	81	77	74
Gnosjö	92	86	84	77
Habo	93	60		
Jönköping	87	78	82	77
Mullsjö	90	72		
Nässjö	84	73	82	78
Sävsjö	88	74	65	77
Tranås	91	68	88	79
Vaggeryd	87	82	74	78
Vetlanda	90	87	84	79
Värnamo	90	71	82	74
Länet	87	77	82	77

Enkätbilaga

Folkhälsoenkät Ung 2015

Folkhälsoenkät Ung 2015

Detta är en enkät om hälsa och levnadsvanor som görs i alla kommuner i Jönköpings län.

Resultaten kommer att användas som ett kunskapsunderlag för kommunens och Region Jönköpings läns arbete bland ungdomar.

Det är frivilligt att delta och du kan hoppa över frågor som du inte kan eller vill svara på genom att klicka på knappen "nästa". Enkäten är helt anonym, det lösenord du fått kan inte kopplas till dig.

Välkommen att starta enkäten!

Enkäten handlar om:

Dig och din familj

Är du?

☐ Kille

☐ Tjej

I vilket skolorår går du?

☐ Skolorår 7

☐ Skolorår 8

☐ Skolorår 9

☐ År 1 på gymnasiet

☐ År 2 på gymnasiet

☐ År 3 på gymnasiet

Vilken typ av program går du?

☐ Yrkesförberedande program

☐ Högskoleförberedande program

☐ Introduktionsprogram

Vilken kommun bor du i?

☐ Aneby

☐ Eksjö

☐ Gislaved

☐ Gnosjö

☐ Habo

☐ Jönköping

☐ Mullsjö

- ☐ Nässjö
- ☐ Sävsjö
- ☐ Tranås
- ☐ Vaggeryd
- ☐ Vetlanda
- ☐ Värnamo
- ☐ Annan kommun

Vilka bor du tillsammans med?

- ☐ Båda mina föräldrar (vårdnadshavare)
- ☐ Växlar hos mina föräldrar (vårdnadshavare)
- ☐ Bara mamma och eventuell styvförälder
- ☐ Bara pappa och eventuell styvförälder
- ☐ Bor i familjehem
- ☐ Bor på skolorninternat eller elevhem
- ☐ Annan/andra

Var är du och dina föräldrar födda?

	I Sverige	I ett annat land i Norden	I ett annat land i Europa	I annat land utanför Europa
Du själv	☐	☐	☐	☐
Förälder 1	☐	☐	☐	☐
Förälder 2	☐	☐	☐	☐

Vad gör dina föräldrar (huvudsaklig sysselsättning)?

Sätt ett kryss på varje rad.

- ☐ Om du bor med foster-/styvförälder anger du dennes/deras sysselsättning.
- ☐ I de fall du inte vet vad du ska svara lämnar du den raden blank.

	Arbetar	Studerar	Arbetslös	Långtidssjuksk riven eller sjukpensionär	Annat
Förälder 1	☐	☐	☐	☐	☐
Förälder 2	☐	☐	☐	☐	☐

Hälsa och livsstil

Hur mår du rent allmänt?

- ☐ Mycket bra
- ☐ Bra
- ☐ Varken bra eller dåligt
- ☐ Dåligt
- ☐ Mycket dåligt

Hur ofta under de senaste 6 månaderna har du haft följande besvär?

Sätt ett kryss på varje rad.

	Sällan eller aldrig	Ungefär en gång i månaden	Ungefär en gång i veckan	Mer än en gång i veckan	I stort sett varje dag
Huvudvärk	☐	☐	☐	☐	☐
Ont i magen (ej mensvärk)	☐	☐	☐	☐	☐
Ont i ryggen	☐	☐	☐	☐	☐
Känt mig nere	☐	☐	☐	☐	☐
Varit irriterad eller på dåligt humör	☐	☐	☐	☐	☐
Känt mig nervös	☐	☐	☐	☐	☐
Känt mig stressad	☐	☐	☐	☐	☐
Haft svårt att somna	☐	☐	☐	☐	☐

Hur ofta använder du receptfria värktabletter (till exempel Alvedon, Panodil, Ipren eller Ibuprofen)?

- ☐ Aldrig
- ☐ Några gånger per år
- ☐ Några gånger per månad
- ☐ Några gånger per vecka
- ☐ Dagligen

Har du under den senaste månaden ätit tabletter eller någon annan medicin mot följande besvär:

Sätt ett kryss på varje rad.

	Nej	Ja, en gång	Ja, mer än en gång
Huvudvärk	☐	☐	☐
Ont i magen (ej mensverk)	☐	☐	☐
Svårt att somna	☐	☐	☐
Känt mig nervös	☐	☐	☐
Ängest eller nedstämdhet	☐	☐	☐
Något annat	☐	☐	☐

Har du någon funktionsnedsättning eller sjukdom?

☐ Nej

☐ Ja

Vilken funktionsnedsättning eller sjukdom har du?

Hur påverkar funktionsnedsättningen dig i din vardag?

☐ Mycket positivt

☐ Lite positivt

☐ Inte alls

☐ Lite negativt

☐ Mycket negativt

Hur väl stämmer följande:

Följande fråga handlar om dina grundläggande värderingar. En personlig tro eller övertygelse kan, men behöver inte ha en religiös anknytning. Den kan också vara kopplad till ideologi, filosofi eller vetenskap.

	Stämmer precis	Stämmer ganska bra	Stämmer till viss del	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls
Jag upplever att mitt liv är meningsfullt	☐	☐	☐	☐	☐
Jag upplever att mitt liv har ett syfte	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har en tro eller övertygelse som ger mig tröst/lättnad i vardagen	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är hoppfull inför mitt liv	☐	☐	☐	☐	☐

Hur ofta äter du vanligtvis frukost (mer än ett glas mjölk eller juice) under vardagar?

- ☐ Varje vardag
- ☐ 3-4 vardagar
- ☐ 1-2 vardagar
- ☐ Aldrig

Hur ofta äter du vanligtvis frukost (mer än ett glas mjölk eller juice) under helger?

- ☐ Båda helgdagarna (lördag och söndag)
- ☐ En helgdag (lördag eller söndag)
- ☐ Aldrig

Hur ofta brukar du äta/dricka följande?

Sätt ett kryss på varje rad.

	Sällan eller aldrig	En gång i veckan	Några gånger i veckan	Så gott som dagligen	Mer än en gång om dagen
Läsk	☐	☐	☐	☐	☐
Energidryck	☐	☐	☐	☐	☐
Godis, chips, glass eller fikabröd	☐	☐	☐	☐	☐
Frukt	☐	☐	☐	☐	☐
Grönsaker	☐	☐	☐	☐	☐
Fisk eller skaldjur	☐	☐	☐	☐	☐
Pizza, hamburgare, kebab eller liknande	☐	☐	☐	☐	☐

Hur viktigt är det för dig att äta hälsosam mat?

- ☐ Mycket viktigt
- ☐ Ganska viktigt
- ☐ Varken eller
- ☐ Mindre viktigt
- ☐ Oviktigt

Hur ofta går eller cyklar du en timme eller mer per dag?(Tiden behöver inte vara sammanhängande)

- ☐ Varje dag
- ☐ 4-6 gånger i veckan
- ☐ 2-3 gånger i veckan
- ☐ En gång i veckan
- ☐ 1-3 gånger i månaden
- ☐ Mindre än en gång i månaden
- ☐ Aldrig

Hur ofta tränar du på fritiden i minst 30 minuter, så att du blir andfådd och svettas?

- ☐ Varje dag
- ☐ 4-6 gånger i veckan
- ☐ 2-3 gånger i veckan
- ☐ En gång i veckan
- ☐ 1-3 gånger i månaden
- ☐ Mindre än en gång i månaden
- ☐ Aldrig

Hur många timmar per natt brukar du sova?

Antal timmar på vardagar ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Antal timmar på helger ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ¹³
¹⁴
☐

Hur tycker du att du sover?

- ☐ Mycket bra
- ☐ Ganska bra
- ☐ Varken eller
- ☐ Ganska dåligt
- ☐ Mycket dåligt

Vad skulle du behöva mer kunskap om gällande sex och samlevnad?

Du kan markera flera alternativ.

- ☐ Hur man hittar någon att bli tillsammans med
 - ☐ Hur man får ett förhållande att fungera bra
 - ☐ Hur man gör slut
 - ☐ Säker sex
 - ☐ Homo-, bi- och transsexualitet
 - ☐ Religionens/kulturens påverkan på sexualiteten
 - ☐ Hur man tar upp frågan om kondomanvändning, när man är på väg att ha sex
 - ☐ Hur man undviker oönskade graviditeter
 - ☐ Hur könssjukdomar smittar
 - ☐ Hur det är att leva med hiv
 - ☐ Annat, nämligen:
-

Om du skulle ha sex med en ny partner som vill använda kondom, hur skulle du reagera då?
Du kan markera flera svarsalternativ.

- ☐ Jag tycker personen verkar vara omtänksam/ansvarsfull
- ☐ Det skulle kännas som att personen kanske har en könsjukdom eller tror att jag har det
- ☐ Jag vill gärna använda kondom och tycker det är bra om min partner föreslår det
- ☐ Jag tycker det är bra eftersom jag då inte behöver oroa mig efteråt
- ☐ Jag vill inte använda kondom och blir störd om min partner föreslår det
- ☐ Jag tycker att det är bra eftersom det blir enklare att ha sex med kondom
- ☐ Om jag känner personen sedan tidigare tycker jag inte att det behövs
- ☐ Jag tycker inte att kondom behövs när jag eller min partner använder p-piller
- ☐ Vet inte

Har du besökt någon ungdomsmottagning?

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Nej, men har besökt barnmorska på annan mottagning

Av vilken anledning har du besökt ungdomsmottagning / barnmorska?
Du kan markera flera svarsalternativ.

- ☐ Klassbesök/studiebesök
- ☐ Preventivmedel, graviditet eller könssjukdom
- ☐ Relationsproblem, sömnproblem, stressad, orolig eller deprimerad
- ☐ Annan anledning, nämligen:

Vill du prata med någon om din hälsa?

Du kan ställa din fråga direkt på www.umo.se eller prata med din skolsköterska eller ungdomsmottagning.

Vilka ungdomsmottagningar som finns i din närhet hittar du på www.umo.se/Hitta-din-mottagning/

Tobak, alkohol och narkotika

Röker du?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, ibland
- ☐ Ja, varje dag

Snusar du?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, ibland
- ☐ Ja, varje dag

Använder du e-cigarett?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, ibland
- ☐ Ja, varje dag

Har du någon gång rökt vattenpipa?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, en gång
- ☐ Ja, flera gånger

Har du någon gång under de senaste 12 månaderna druckit alkohol?

Räkna inte med drycker under 2,8 %, t ex lättöl eller svag cider. Detta gäller för alla frågor om alkohol.

- ☐ Nej
- ☐ Ja

Hur ofta dricker du alkohol?

- ☐ Har provat enstaka gång
- ☐ Några gånger per år
- ☐ 1 gång i månaden
- ☐ 2-3 gånger i månaden
- ☐ Någon gång i veckan
- ☐ Flera gånger i veckan

Har du blivit bjuden på alkohol av dina föräldrar?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, en gång
- ☐ Ja, flera gånger

Vad brukar du dricka?

Du kan markera mer än ett svarsalternativ.

- ☐ Folköl
- ☐ Starköl
- ☐ Starkcider
- ☐ Vin
- ☐ Sprit
- ☐ Alkoläsk

Hur ofta händer det att du vid ett och samma tillfälle dricker alkohol motsvarande: - minst en halv flaska sprit (18 cl) - eller en hel flaska vin - eller fyra stora flaskor stark cider/alkoläsk - eller 4 burkar starköl - eller 6 burkar öl, klass II (folköl)

- ☐ Jag dricker aldrig så mycket alkohol
- ☐ Några gånger per år
- ☐ 1 gång i månaden
- ☐ 2-3 gånger i månaden
- ☐ Någon gång i veckan
- ☐ Flera gånger i veckan

Har du någon gång druckit så mycket alkohol att du känt dig berusad?

☐ Nej

☐ Ja

Hur ofta dricker du så mycket alkohol att du känner dig berusad?

☐ Några gånger per år

☐ 1 gång i månaden

☐ 2-3 gånger i månaden

☐ Någon gång i veckan

☐ Flera gånger i veckan

Hur får du tag på alkohol?

Du kan markera mer än ett svarsalternativ.

☐ Köper själv, till exempel via Internet, utomlands, på restaurang/bar/pub

☐ Köper från någon som säljer till ungdomar

☐ Från mina kompisar

☐ Från syskon

☐ Får av mina föräldrar

☐ Tar hemifrån utan föräldrarnas tillstånd

☐ Får/tar på fest

☐ På annat sätt, nämligen:

Har du kört moped eller annat motorfordon när du varit berusad?

☐ Nej

☐ Ja

Har du fyllt 18 år?

- ☐ Ja
- ☐ Nej

Har du några negativa erfarenheter av alkohol?

Till exempel att det har hänt något otrevligt när du själv eller någon annan varit berusad.

- ☐ Nej
- ☐ Ja

Beskriv dina negativa erfarenheter av alkohol

Tänk på att vi inte kommer att veta vad just du svarat. Om du behöver prata med någon om dina upplevelser kan du alltid vända dig till skolsköterskan, skolkuratorn, ungdomsmottagningen eller någon vuxen du kan lita på.

Har du någon gång sniffat / boffat?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, 1-2 gånger
- ☐ Ja, flera gånger

Har du någon gång använt anabola steroider / dopingpreparat?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, 1-2 gånger
- ☐ Ja, flera gånger

Har du någon gång använt läkemedel för att bli berusad?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, 1-2 gånger
- ☐ Ja, flera gånger

Har du någon gång blivit erbjuden att köpa eller få narkotika?

Med narkotika avses t.ex. hasch, marijuana, spice, amfetamin.

- ☐ Nej
- ☐ Ja

Har du någon gång använt narkotika?

- ☐ Nej
- ☐ Ja

Har du någon gång åkt med en förare som du vet eller misstänker var påverkad av alkohol eller narkotika?

- ☐ Nej
- ☐ Ja

Vilken typ av narkotika har du använt?

Du kan markera mer än ett svarsalternativ.

- ☐ Hasch/Marijuana
- ☐ Amfetamin
- ☐ Heroin
- ☐ Kokain
- ☐ LSD
- ☐ Ecstasy
- ☐ GHB/GBL
- ☐ Kat
- ☐ Spice
- ☐ Någon form av svamp
- ☐ Vet inte
- ☐ Annan typ av narkotika, nämligen:

Hur många gånger har du använt narkotika de senaste 12 månaderna?

Sätt ett kryss på varje rad.

	Ingen gång	1 gång	2-4 gånger	5-20 gånger	Fler än 20 gånger
Hasch och/eller marijuana	☐	☐	☐	☐	☐
Annan narkotika än hasch/marijuana	☐	☐	☐	☐	☐

Av vem har du köpt eller fått narkotika?

Du kan markera mer än ett svarsalternativ.

- ☐ Jag har köpt av okänd
- ☐ Jag har köpt av någon jag känner
- ☐ Jag har köpt via Internet
- ☐ Jag har fått av någon jag känner (yngre än 20 år)
- ☐ Jag har fått av någon jag känner (äldre än 20 år)
- ☐ Jag har fått av någon okänd
- ☐ På annat sätt, nämligen:

Hur gammal var du första gången du:*Sätt ett kryss på varje rad.*

	Det har aldrig hänt	11 år eller yngre	12 år	13 år	14 år	15 år	16 år	17 år	18 år eller äldre
Drack alkohol	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Blev berusad av alkohol	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rökte en cigarett	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Snusade	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rökte e-cigarett	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rökte vattenpipa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Använde narkotika	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vad tycker du är okej för någon som går i samma årskurs som du?*Sätt ett kryss på varje rad.*

	Okej	Inte okej
Att dricka ett glas alkohol någon enstaka gång	☐	☐
Att dricka alkohol så att man blir berusad	☐	☐
Att feströka	☐	☐
Att röka varje dag	☐	☐
Att röka marijuana, hash, spice	☐	☐
Att säga till en berusad kompis att inte dricka mer	☐	☐
Att säga till en kompis som röker att sluta	☐	☐

Vilket av svarsalternativen nedan stämmer bäst in på dina föräldrars inställning?*Sätt ett kryss på varje rad.*

	De förbjuder mig	De pratar med mig om att jag inte ska	De tycker att det är ok	Jag vet inte
Att röka cigaretter	☐	☐	☐	☐
Att snusa	☐	☐	☐	☐
Att dricka alkohol	☐	☐	☐	☐
Att dricka mig berusad	☐	☐	☐	☐
Att röka vattenpipa	☐	☐	☐	☐
Att röka marijuana, hasch, spice	☐	☐	☐	☐
Att gå ut utan att tala om vart du går	☐	☐	☐	☐
Att ha en pojkvän/flickvän	☐	☐	☐	☐

Vill du prata med någon om tobak, alkohol eller narkotika?

Kontakta din skolsköterska eller ungdomsmottagning.

Information finns också på www.umo.se.

På www.drugsmart.com finns fakta om alkohol och droger.

Där finns också stöd om du eller någon i familjen har problem och information till dig som vill engagera dig mot alkohol och droger.

Skola och fritid

Hur trivs du i skolan?

- ☐ Mycket bra
- ☐ Ganska bra
- ☐ Varken bra eller dåligt
- ☐ Ganska dåligt
- ☐ Mycket dåligt

Känner du dig trygg i skolan?

- ☐ Alltid
- ☐ Oftast
- ☐ Ibland
- ☐ Sällan
- ☐ Aldrig

Brukar du skolka från undervisningen?

- ☐ Nej, aldrig
- ☐ Ja, någon gång per termin
- ☐ Ja, en gång i månaden
- ☐ Ja, 2-3 gånger i månaden
- ☐ Ja, en gång i veckan
- ☐ Ja, flera gånger i veckan

Hur väl stämmer dessa påståenden?

Sätt ett kryss på varje rad.

	Stämmer precis	Stämmer ganska bra	Stämmer till viss del	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls
Jag har kompisar i skolan som vill vara med mig	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har en riktigt bra kompis som jag litar på och kan berätta personliga saker för	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kan alltid lita på någon av mina föräldrar när det verkligen gäller	☐	☐	☐	☐	☐
Det finns vuxna i min närhet som jag litar på	☐	☐	☐	☐	☐

Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för någon form av kränkande behandling?

T.ex. trakasserier, diskriminering eller annan kränkande behandling.

☐

☐ Du kan markera mer än ett svarsalternativ.

- ☐ Nej
- ☐ Ja, i skolan av en eller flera elever
- ☐ Ja, av en eller flera ungdomar utanför skolan
- ☐ Ja, i skolan av personal
- ☐ Ja, av någon vuxen i din närhet (utanför skolan)
- ☐ Ja, via mobiltelefon och/eller på Internet

Om du tänker på en vanlig vecka, hur många kvällar brukar du då:

Sätt ett kryss på varje rad.

	Ingen kväll	1-2 kvällar i veckan	3-7 kvällar i veckan
Vara på fritidsgården?	☐	☐	☐
Hålla på med idrottsaktiviteter eller träning?	☐	☐	☐
Hålla på med fritidsaktiviteter, ej idrott (t ex musik, teater, kyrkligt, scouter, politik eller annan föreningsverksamhet)?	☐	☐	☐
Vara ute på stan?	☐	☐	☐
Vara hemma hos kompisar?	☐	☐	☐
Vara hemma hela kvällen?	☐	☐	☐

Hur många timmar en vardag efter skolan brukar du:

Sätt ett kryss på varje rad.

	Mindre än en timme	1-2 timmar	2-3 timmar	3-5 timmar	5-7 timmar	Mer än 7 timmar
Titta på tv/film/serier och spela tv-spel	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Använda dator/surfplatta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Använda smartphone	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hur många timmar en lördag eller söndag brukar du:

Sätt ett kryss på varje rad.

	Mindre än en timme	1-2 timmar	2-3 timmar	3-5 timmar	5-7 timmar	Mer än 7 timmar
Titta på tv/film/serier och spela tv-spel	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Använda dator/surfplatta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Använda smartphone	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Livet och framtiden

Hur trivs du med livet just nu?

- ☐ Mycket bra
- ☐ Ganska bra
- ☐ Inte särskilt bra
- ☐ Inte alls

Hur ser du på din framtid?

- ☐ Mycket ljust
- ☐ Ganska ljust
- ☐ Varken ljust eller mörkt
- ☐ Ganska mörkt
- ☐ Mycket mörkt

Avslutningsvis

Har vi missat någon fråga som är viktig för dig eller har du andra synpunkter på enkäten?

För att slutföra enkäten, klicka på "skicka" och stäng sedan ner fönstret.